

IZBIRAMO, ODLOČAMO, IZRAŽAMO ZAUPANJE

NASLOV

Leto XXXIV

Št. 9

Murska Sobota,
11. marca 1982

CENA 10 DIN

VESTNIK

Volitve ne pomenijo samo formalne izvolitve novih delegatskih skupščin

Z letošnjimi volitvami stopamo v tretje mandatno obdobje delegatskih skupščin.

To je obdobje, ki zahteva bolj dosledno uresničevanje vloge institucij delegatskega sistema na vseh področjih, zlasti pa pri razreševanju ključnih problemov in vprašanj v zvezi z obvladovanjem zaostrenih gospodarskih razmer.

Posebno vlogo in odgovornost imajo pri tem družbenopolitične organizacije, ki morajo s svojo aktivnostjo krepite vlogo delegatskih skupščin pri uresničevanju skupnih in splošnih družbenih interesov glede našega družbenopolitičnega in gospodarskega razvoja.

Vsebinska krepitev delegatskega sistema in odnosov v tej smeri — kot tudi celovite priprave na volitve v letošnjem letu in njihova ocena ter priprave na kongresa ZK — pa nedvomno zahteva kritično analizo in na njeni osnovi konkretne usmeritve in aktivnosti glede uresničevanja odgovornosti družbenopolitičnih organizacij za delovanje delegatskega sistema v tem mandatnem obdobju.

Poudariti je potrebno, da smo v minulem obdobju v Pomurju na različnih ravneh in različnih delegatskih skupščinah in v družbenopolitičnih organizacijah napravili mnogo analiz o njihovem delovanju.

Pri tem je potrebno povedati, da so bili pri uveljavljanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov napravljene precejšnje premiki na bolje v smislu resničnega demokratičnega izražanja, usklajevanja in uresničevanja različnih interesov delovnih ljudi in občanov.

V SZDL ocenjujemo, da so dani vsi pogoji za še bolj uspešno delovanje delegacij v naslednjem obdobju, saj imamo številne bogate izkušnje, ki nam potrjujejo, da prihaja v zavesti nas vseh vse bolj do izraza dogovarjanje in sporazumevanje. To se kaže — kljub nekaterim pomanjkljivostim — v doseženih uspehih na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti v vseh pomurskih občinah, — saj se vsi počasi a vztrajno, in to zaradi uspešnega medsebojnega dogovarjanja v skupščini skupnosti pomurskih občin, medobčinski gospodarski zbornici, drugih medobčinskih institucijah in medobčinskih svetih družbenopolitičnih organizacij. Potrebno je omeniti predvsem sklenjen dogovor med pomurskimi občinami o skupnih nalogah razvoja v letih 1981—1985 in ne nazadnje uspel referendum za izgradnjo bolnišnice v Rakičanu. Za doseženo gre zahvala dosedanjim delegatom, katere je potre-

bno zaradi njihovih bogatih izkušenj na razne načine vključevati v naše nadaljnje aktivnosti.

Ob vsem tem pa se zavedamo, da bomo morali v SZDL še bolj kot doslej spodbujati delovne ljudi in občane k vsestranski ustvarjalni in kritični razpravi v sekcijah, svetih in drugih oblikah delovanja SZDL o vprašanih, ki bodo predmet delegatskih obravnav in odločanja v delegatski bazi in skupščinah — za razreševanje vprašanj, ki so pomembna za življenje in delo naših ljudi.

Še večjo skrb bomo morali posvetiti zlasti množičnosti in javnosti našega dela, konkretni pomoči novo izvoljenim delegatom — zlasti še skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti — in osebni ter kolektivni odgovornosti v zvezi z izvajanjem sprejetih stališč in dogovorov. To slednje pa je v današnjem času določenih gospodarskih težav in stabilizacijskih prizadevanj še posebej pomembno in je bilo tudi eden izmed kriterijev za kandidiranje delegatov.

Z volitvami 11. in 14. marca 1982 bodo sklenjene precej dolge in temeljite predvolilne priprave, ki se niso omejele samo na kandidacijske postopke, temveč smo v tej družbenopolitični aktivnosti uspeli urediti kadrovske evidenco, ki je pogoj za dolgoročno načrtovanje kadrov, ob enem pa smo tudi razpravljali o številnih drugih problemih, ter razreševali celo vrsto vprašanj, ki zadevajo neposredni interes krajanov.

Volitve pa niso samo potrditev vseh dosedanjih aktivnosti in predlaganih kandidatov, niso samo slovesen dogodek, temveč so odraz našega političnega razpoloženja, naše zavesti, naše vsestranske pripravljenosti za samoupravno in delegatsko ravnanje, pomenijo potrditev našega delegatskega sistema.

Dobra udeležba na volitvah pa bo odraz našega zaupanja novo izvoljenim delegatom pa tudi naše pripravljenosti, da bomo skupaj z njimi in prek njih uspešno razreševali probleme in vprašanja, ki jih prinaša naš razvoj sedaj in v prihodnosti. Naša udeležba na volišču ne pomeni torej samo opraviiti svoje državljanske dolžnosti — pomeni veliko več — je odraz naše pripravljenosti za prevzemanje skupne odgovornosti za našo prihodnost, za našo pot samoupravnega socializma, enakopravnosti narodov in narodnosti, za neuvrščenost in mir v svetu.

Predsednik PMS SZDL
Maks Rojs

BODOČNOST JE V NAŠIH ROKAH

MED GESLI IN STVARNOSTJO

globus

V Bejrutu spet nemiri in eksplozije. Pred dnevi je eksplodiral neki avtomobil — osem ljudi je bilo mrtvih, deset ranjenih. Odgovornost za to eksplozijo je prevzela organizacija tako imenovane »Fronte za osvoboditev Libanona od tujcev«. Na sliki: sirijski vojaki iz vrst arabskih mirovniških sil in vojaki PLO na kraju, kjer je eksplodirala bomba.

Poljaki doma — ali na tuje

Pred dnevi sta poljski pravosodni minister Sylwester Zawadzki in vladni predstavnik za tisk Jerzy Urban tujim novinarjem posredovali nekatere podatke o trenutnem položaju internirancev na Poljskem. Od uvedbe vojnega stanja na Poljskem, od 13. decembra lani do 1. marca letos so pred vojaškimi in civilnimi sodišči po kratkem postopku obsodili skupno 1650 oseb, od tega 486 zaradi politične dejavnosti, organiziranja stavk, razširjanja prepovedanega propagandnega gradiva in drugih kršitev predpisov o vojnem stanju. V

internaciji je trenutno 3935 ljudi.

Kot sta omenjena povedala tujim novinarjem je zdaj na Poljskem 25 centrov za internacijo. Prej jih je bilo več. Interniranje so uvedli zato — je dejal pravosodni minister — da bi izolirali osebe, za katere so sumili, da bodo s svojo politično dejavnostjo škodovali državnim interesom. Internirani torej nimajo status zapornikov, vendar so do zdaj v približno 15 primerih proti njim uvedli zaporno kazen. Osebe, ki so internirane, pa tudi tiste, ki so jih že izpustili,

smemo zapustiti Poljsko in se naseliti v eni od zahodnih držav. V takšnih primerih Poljski lahko obdržijo poljsko državljanstvo in se po nekaj letih lahko spet vrnejo na Poljsko, seveda, če v času bivanja v tujini ne bodo politično delovali proti interesom poljske države. Do zdaj je približno 15 internirancev zaprosilo, da bi smeli odpotovati in se naseliti na Zahodu.

Že velikokrat potrjeno pravilo, da je napad najboljše obramba se je ponovno potrdilo v avstrijski politični javnosti.

Opozicijska ljudska stranka, zapletena s svojimi visokimi političnimi funkcionarji v nedavno odkrito korupcijsko stanovanjsko afero na Gradiščanskem in po svojevrstno neodgovorni izjavi njenega generalnega sekretarja Siksta Lannerja, češ, da politik, ki je pošten, ni odgovoren za zla dela svojih somišljenikov, se je sestala v Linzu na izrednem kongresu.

Lanner je odstopil in na njegovo mesto so izvolili Michaela Graffa, mladega advokata, ki se je preteklo nedeljo predstavil na televiziji v običajnem pogovoru s časnikarji. Predstavniki tiska vladajoče socialistične stranke seveda ob tej priložnosti novega generalnega sekretarja opozicijske ljudske stranke niso pozabili spomniti na to, s kakšnimi uničujočimi gesli je pred leti nastopil novi vodja stranke Taus, ki pa je potem bolj kratko potegnil. Gesla so pravzaprav prevladovala na izrednem kongresu ljudske stranke. Med njimi „Model za Avstrijo“, „Alois Mock — zvezni kancler“, „ÖVP hoče postati številka ena v Avstriji“ in podobna.

Kje so poudarki opozicijske

ljudske stranke? Zahteve po omejitvi zadolževanja v tujini, pri čemer streljalo predvsem na kanclerjevo zamisel o gradnji „arabskega mavzoleja“ (za gradnjo spornega konferenčnega centra na Dunaju naj bi si Avstrija sposodila pol milijarde dolarjev v Kuvajtu in v Saudovi Arabiji). Ljudska stranka se tudi ne strinja s sedanjim načinom razreševanja gospodarskih problemov.

Zavzema se za zniževanje davkov, kar naj bi pomenilo spodbudo manjšim in srednjim podjetjem, ki so praviloma v zasebni lasti (od 12 Avstrijcev jih dela v takšnih podjetjih 10). To je opozicijski model za zmanjševanje brezposelnosti.

Strankin veteran, tirolski deželni glavar Wallnöffer je na kongresu postavil tudi zahtevo, da naj bi zvezno vlado sestavljali po načelu „relativne volilne pravice“, kot je to v avstrijskih federalnih enotah — deželah. To pa pomeni: kolikoršen odstotek volivcev, tolikšen odstotek udeležnosti v vladi.

Izredni kongres ljudske stranke je že odmeval od bližajočih se volitev, ki bodo aprila prihodnje leto. Novi generalni sekretar ÖVP Graff si bo seveda z vsemi močmi prizadeval, da bi spodkopal starega lisjaka Kreislega, ki pa je še vedno — stvarnost.

MADRID — Konferenco o evropski varnosti in sodelovanju so preložili na jesen. Dokončen sklep o tem bo sprejet jutri. Na konferenci je prišlo do velikih nesoglasij med obema blokoma.

DUNAJ — Včeraj je na Dunaj prišel vodja libijske revolucije, polkovnik Gadafi. Avstrija gradi za libijski jeklarski kombinat v Mizurati veliko valjarno.

MOSKVA — Moskovska televizija je te dni potrdila, da so sovjetski državljani zaskrbljeni zaradi napetosti v svetu. Najbolj jih vznemirjajo slabi sovjetsko-ameriški odnosi.

BRUSELJ — Belgija je uvoz sovjetskega plina zmanjšala na 25 odstotok celotnih potreb države.

WASHINGTON — Visoki funkcionarji Bele hiše so povedali, da predsednik Reagan ne namerava v Salvador poslati ameriške borbene enote.

DUNAJ — Na 298. plenarni seji predstavnikov 19 držav obeh vojaških blokov, ki se pogajajo o sklenjenju čet in oborožitve v srednji Evropi, niso dosegli nobenega napredka. Pogajanja trajajo že deveto leto.

HAVANA — Kuba bo marca in aprila gostiteljica treh pomembnih srečanj nevrščenih držav — četrtega sestanka koordinatorjev akcijskega programa nevrščenih držav — šestega strokovnjakov s področja zdravstva in sestanka strokovnjakov s področja izobraževanja in kulture.

BAGDAD — V Iraku so podražili bencin za 50 odstotkov. Po novi ceni stane liter bencina (super) 60 filsov, kar je po naše 9 dinarjev.

NAIROBI — Še letos naj bi začeli uresničevati resolucijo OZN o namibijski neodvisnosti. To je izjavil britanski zunanji minister Carrington ob svojem obisku v Keniji.

Teroristično dejanje

Prejšnji četrtek zvečer je neznan terorist vdrl v prostore jugoslovanskega kluba v Bruslju. Z brzostrelko je ubil naša državljana Mahmuta Visoka in Mesaifa Memedovskega, ranjena pa sta bila Ljubiša Paunović in Hujo Musić. V trenutku napada je bilo v klubu osem naših ljudi. Vodji kluba Stevi Kuniću in njegovemu po-

močniku Miletu Dordeviću je uspelo skočiti skozi okno, dveh zaposlenih v kuhinji napadalec očitno ni opazil.

Po izjavi predstavnika bruseljske policije je ubijalec govoril v enem od jugoslovanskih jezikov, iz česar je mogoče sklepati, da gre za našega emigranta. To je pravzaprav bolj uradno potrdilo kot novo dejstvo, kajti

preživeli so povedali, da je terorist, še preden je odprl smrtonosni ogenj iz brzostrelke, izrekel nekaj naših besed.

Jugoslovanski veleposlanik v Belgiji Esad Cerić je po atentatu izjavil, da se protijugoslovanska aktivnost v Belgiji nadaljuje v kljub našim protestom.

Bo vojne konec?

Po nedavnem, že vnovič neuspelem mirovnem posredovanju Olafa Palmeja, voditelja švedskih socialistov, v zadevi iraško-iranske vojne, ki traja 17 mesecev in pol, je pred dnevi bila v Teheranu 8-članska islamska mirovna misija, ki jo je vodil gvinejski predsednik Sekou Toure, v njej pa so bili še pakistanski predsednik, bangladeški predsednik, generalni sekretar organizacije islamske konference, turški in malezijski premier ter senegalski in gambijski zunanji minister.

Pravijo, da povzroča eno največjih težav pri pogajanjih poravnava vojne škode. Po nepotrjenih vesteh naj bi obema vojskujočima deželama pri obnovi finančno pomagala Saudska Arabija.

V žarišču dogodkov

OSVEŽITEV GOSPODARSKEGA SISTEMA

Madžari so letošnje leto pričakali s kopico novih in vznemirljivih gospodarskih predpisov. Potem ko je vlada pred dobrim letom uvedla pogodbeno zasebna gostišča in trgovine — teh je v državi trenutno že blizu 15.000 — in zbrala prve pozitivne izkušnje, se je zdaj odločila za pogumno in v bistvu nujno potezo, ki naj spodbudi razvoj malega gospodarstva, zasebne proizvodne obrti in uslužnostnih dejavnosti. Z novim letom je namreč začel veljati paket kakih 30 predpisov, ki povsem na novo urejajo to področje in ki so med prebivalstvom vzbudili veliko zanimanja, razmišljanja, načrtovanja, pa tudi pomislekov.

Čeprav novi predpisi veljajo od novega leta, ni pričakovati, da bi jih zainteresirani posamezniki ali skupine začeli takoj koristiti. Preprosto zaradi tega ne, ker gre za kopico predpisov z velikim številom novih pravnih prvin in ta hip še neznanih družbenoekonomskih posledic, pa tudi zaradi tega ne, ker so se predstavniki pristojnih lokalnih organov seznanili s podrobnostmi novih predpisov na nekajdnevni seminarjih šele sredi lanskega decembra.

Ker je med našimi številnimi bralci zaslediti precejšnje zanimanje za te nove madžarske predpise in med drugim tudi nepopolne, povsem netočne ali popačene informacije, se nam zdi umestno, če o njih spregovorimo nekoliko podrobneje.

NOVE OBLIKE PODJETNOSTI

Novi predpisi predvidevajo v bistvu štiri podjetniške oblike in sicer:

- malo državno ali lokalno podjetje;
- malo zadrugo;
- združeno strokovno skupino in
- gospodarsko delovno skupnost, ki lahko obstaja znotraj podjetja ali zunaj njega.

Po lastništvu sodita prvi dve obliki izključno v socialistični sektor, tretja in četrta, čeprav lahko vsebujeta tudi pobude zasebne narave, pa se priključujeta k socialističnemu sektorju.

Sedanji predpisi razširjajo tudi delokrog zasebnih obrtnikov. Le-ti so v povojni Madžarski bili deležni najrazličnejših oznak in postopkov. Nanje so dolgo časa gledali kot na „ostanke

kapitalizma“ ali kot na nujno zlo. Šele zakon iz leta 1977 je izboljšal njihov položaj, tako da je njihovo močno upadlo število od 84.500 v letu 1975 poraslo do sredine minulega leta že na nekaj več kot 107.000. Vrednost njihove dejavnosti je leta 1977 znašala na primer 2,2 milijarde forintov, predlanskim pa že 18,4 milijarde forintov. Usluge so v tem znesku predstavljale kar 85 odstotkov. Madžarski zasebni obrtniki opravljajo trenutno polovico vseh različnih uslug, pretežni del pa odpade na razna vzdrževalna dela na stanovanjskih objektih in na različna gradbena dela.

Medtem ko novi predpisi podrobno opredeljujejo pogoje, obseg in vrste dejavnosti novih podjetniških oblik, predpise o zasebni obrti iz leta 1977 samo modificirajo. Modificirajo jih v tem smislu, da odpravljajo nekatere dosedanje omejitve. Tako na primer obrtno dovoljenje od novega leta dalje ne bo več odvisno od presoje upravnega strokovnega organa. Pristojni lokalni organ osebi, starejši od 18 let, ne bo mogel več

zavrtniti prošnje za izdajo obrtnega dovoljenja, če prosilec izpolnjuje predpisane pogoje in ima ustrezno strokovno izobrazbo oziroma delovno prakso. V prihodnje torej ne bodo več uradi, pač pa potrebe prebivalstva odločale o tem, koliko in kakšnih obrtnikov je potrebnih na določenem območju.

Modificirani predpisi odpravljajo med drugim tudi posebno „listo prepovedi“. Zasebni obrtnik poslej ne bo mogel opravljati zgolj tistih dejavnosti, ki si jih je država pridržala za lastne organe ali za državne gospodarske organizacije. Dosedanji predpisi so določali tudi zgornjo mejo vrednosti, do katere je zasebni obrtnik po naročilu državnega proračunskega organa oziroma gospodarske organizacije lahko prevzel in opravil določeno delo. Ta omejitev je zdaj prav tako odpadla.

Zasebni obrtniki lahko po novem ustanovijo tudi tako imenovano gospodarsko delovno skupnost kot združenje zasebnikov.

KATERIH DEJAVNOSTI SE JE MOGOČE LOTITI?

Novi predpisi so med številnimi podjetnimi Madžari

vzbudili najrazličnejše zamisli in pobude. Čeprav širokih možnosti, ki jih nudi nova regulativa, iz že opisanih razlogov praktično še ne koristijo, se vendarle v velikem številu obračajo na pristojne organe za podrobnejše informacije. Zanima jih predvsem, česa vsega se lahko lotijo.

Odgovor, ki ga dobivajo, je dokaj preprost: vsega, česar zakon izrecno ne prepoveduje. Tako se javljajo kandidati za opravljanje uslužnostnih dejavnosti, ki so lahko materialne narave kot so popravila, razna montažna dela, vzdrževanje stanovanjskih objektov in podobne. Lahko so tudi intelektualne narave kot so na primer organizacija, izdelava računalniških programov in celo ženitovanjska posredovalnica. Javljajo se tudi kandidati za proizvodnjo posameznih izdelkov bodisi za potrebe trgovine, za kritje potreb po deficitarnih artiklih ali pa kot prevzemniki industrijskih naročil oziroma dobavitelji velikih industrijskih podjetij.

V pristojnih gospodarsko-političnih krogih sodijo, da

bo pretežna večina kandidatov zadostila resničnim družbenim potrebam, da bodo dvignili raven uslug, kot gibčni in hitro prilagodljivi mali proizvajalci pa bodo v večji meri spodbudili tudi proizvodnjo v celoti.

V manjšem številu gre tudi za posebnosti, za tako imenovane mejne podjetniške podvige, vendar bodo upravičenost in potrebo le-teh ocenjevali posamično.

DRUŽBENOEKONOMSKI MOTIVI NOVIH PREDPISOV

Predpisi o novih podjetniških oblikah in modificiran predpis o zasebni obrti so v madžarski javnosti vzbudili živahne razprave, pa tudi polemiko. Vse kaže, da določen krog ljudi še vedno ne razume dovolj pomena malega gospodarstva, njegove proizvodnje in njegove vloge znotraj gospodarske delitve dela.

Dokaj razumljive odgovore na ta vprašanja dajejo zadnji čas visoki predstavniki vlade.

Tako pravijo med drugim, da ne gre samo za malo podjetništvo, pač pa je cilj osvežiti oziroma obnoviti celoten

Skoraj četrtna Slovencev

V celotnem prevolilnem postopku je bilo v Sloveniji evidentirano okrog 400 tisoč možnih kandidatov za delegatske dolžnosti od temeljne ravni do federacije. To je veliko število — skoraj četrtna prebivalcev naše republike. Na temeljnih kandidacijskih konferencah v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih je bilo iz sestava evidentiranih izbranih za člane delegacij približno 200 tisoč kandidatov. To pomeni, da smo kljub na videz visokemu številu evidentiranih imeli za vsako delegatsko mesto dva evidentirana možna kandidata, kar kaže na to, da bo evidentiranje moralo postati še učinkovitejše, množičnejše in še bolj vsebinsko. Sedaj se te naloge lotimo še vse preveč kampanjsko, ko nas k temu silijo volilni roki, morala pa bi prerasti v sistem stalnih kadrovskih priprav na volitve, postati bi morala sestavni del vsakodnevne politične aktivnosti — kot meni Miloš Prosenč, sekretar predsedstva republiške konference SZDL.

Z letošnjimi volitvami bomo ponovno razširili delegatske vrste. Oblikovali bomo okrog 6.500 delegacij za skupščine družbenopolitičnih skupnosti, za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti pa 8.049 posebnih delegacij, 6.221 združenih delegacij in 2.329 splošnih delegacij. Vsak četrti zaposleni in vsak deveti prebivalec Slovenije bo zapisan na volilnih glasovnicah. Po nepopolnih podatkih bo na volitvah v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih delovnih skupnostih danes, v četrtek 11. marca volilo več kot 750 tisoč volivcev, v krajevnih skupnostih pa v nedeljo 14. marca več kot milijon 300 tisoč volivcev. Vsi ti se

ne bodo odločali za neznana imena. V vsaki temeljni organizaciji združenega dela in v vsaki krajevni skupnosti so obravnavali evidentirane kandidate in na tej podlagi oblikovali sestave svojih delegacij. Predlagali so tiste, ki jim zaupajo; pri tem so upoštevali njihovo aktivnost, delo, pridnost, znanje, skromnost in njihov odnos do samoupravljanja, do stabilizacijskih naporov ter do naše socialistične bratske skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti. Za vsa ta kandidacijska opravila je bilo sklicanih nekaj nad 10 tisoč kandidacijskih konferenc.

Tako so se delavci in občani lahko seznanili s celotnim potekom kadrovskih priprav na volitve ter se odločili o posameznih kadrovskih predlogih in usmeritvah. Povsod so dobro ocenili tak pristop, posebno pa še javno objavljeno evidentiranje za dolžnosti v republiki in federaciji. To je bila novost, saj smo pri prejšnjih volitvah objavljali imena samo v fazi kandidacijskih postopkov.

ZAGREB — Član predsedstva CK ZKJ in predsedstva SFRJ dr. Vladimir Bakarić je ob svoji sedemdesetletnici prejel številne čestitke iz vse Jugoslavije.

BEOGRAD — Število pritožb, ki prihajajo na naslove najvišjih državnih in političnih or-

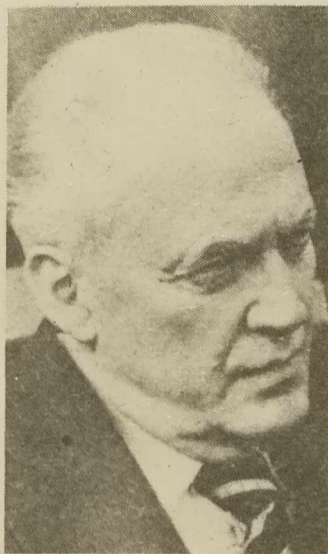
telegrami

ganov in organizacij, stalno narašča. Samo lani jih je bilo več kot 23 tisoč.

BEOGRAD — Na prehodu čez železnice je lani umrlo 119, huje pa je bilo ranjenih 193 ljudi. V primerjavi z letom 1980 se je

Predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher je v oddaji na RTV Beograd govoril o aktualnih vprašanjih družbenopolitičnega in gospodarskega življenja naše dežele.

Sergej Kraigher je najprej poudaril, da je več vprašanj, ki ta čas povzročajo skrb naših delovnih ljudi. Zlasti vprašanja s področja preskrbe povzročajo negotovost. Ljudje ne vidijo, da odgovorni dejavniki na

posameznih področjih dogovorjeno rešujejo vsa aktualna vprašanja. Opraviti imamo tudi s pojavi nacionalizma, ki so jih spodbudili sovražni dogodki na Kosovu.

število mrtvih povečalo za 14, ranjenih pa za deset.

OSIJEK — Raziskovalci ekipe INA-Naftagas iz Zagreba so odkrili nafto v vzhodni Slavoniji in sicer v občini Vukovar.

LJUBLJANA — V Sloveniji je lani znašal celotni devizni priliv od turizma 203 milijone dolarjev in je bil za okoli 20 odstotkov večji kot leta 1980.

LJUBLJANA — Geodetski zavod SRS bo prevzel geodetska dela pri gradnji vodovodnega sistema v Libiji. Gre za 1235 kilometrov dolg vodovod, s premerom cevi 3,4 metra. V celoti naj bi Libija vložila v ta vodovod okoli sedem milijard dolarjev, Geološki zavod pa naj bi za svoje delo dobil približno 900 tisoč dolarjev.

POMISLEKI IN UGOVORI

„Lotimo se nečesa, ustanovimo podjetje!“ je mogoče prebrati kričeč napis v avli ena izmed fakultet budimpeštanske univerze. Ta napis sam po sebi najbolj zgovorno ilustrira zanimanje, ki so ga vzbudili novi predpisi, hkrati pa delno pojasnjuje tudi številne pomisleke in celo ugovore na račun novih in za vzhodnoevropske socialistične države razmeroma drznih gospodarskih ukrepov.

Iz razprav v posameznih političnih krogih je slišati strah za usodo socializma in očitke, da pri možnosti ustanavljanja raznih podjetniških oblik z zasebno pobudo gre v določeni meri za prevzem kapitalističnih metod. Nekateri se v svojih ugovorih sklicujejo celo na Lenina, po katerem drobnoblagovna proizvodnja iz dneva v dan ponovno poraja kapitalizem. Pri tem (hote) pozabljajo, da je Lenin imel v mislih povsem drugačen tip drobnoblagovne proizvodnje v ruskih razmerah dvajsetih let.

Pomisleki in ugovore je slišati tudi v velikih industrijskih in kmetijskih proizvodnih enotah, čeprav je ozadje teh pomislekov nekoliko drugačne narave. To niso navdušeni nad novimi predpisi predvsem iz strahu za lastno udobje in za monopol-

ni položaj, iz strahu pred konkurenco, marsikje pa predvsem iz strahu, da jih ne bi zapustili najboljši strokovnjaki in odšli „na svoje“.

Uradni predstavniki oziroma zagovorniki paketa novih predpisov kot družbeno izredno pomembne pobude so resno in javno soočajo z vsemi temi in podobnimi pomisleki ter ugovori, hkrati pa jih zavračajo z zelo prepričljivimi argumenti. Tako pravijo med drugim, da med največje zaklade države sodi tista intelektualna moč, ki se posebej v ljudeh, v njihovi fantaziji, znanju in pobudah. Neizkoriščanje teh potencialov je vselej vzmerniralo in vzmerniralo tudi danes.

V zaledju velike socialistične industrije mora delovati tudi ustrezna industrijska mikrostruktura, čeprav v sedanjem primeru ne gre zgolj za to. Najsposobnejši delavci, tehnična inteligenca in ostalo razumništvo naj ne bi imelo občutka, da v madžarski družbi ne morejo razviti in dokazati svojih sposobnosti. Z novimi predpisi jim dajejo možnost za takšno dokazovanje, kajti konec koncev tudi to sodi k socializmu.

Tekma sposobnih in podjetnih se torej začneja. Kako se bo razvila in kakšne sadove bo prinesla, bo brez dvoma pokazala že bližnja prihodnost. **FRAN**

PO ZAČRTANI POTI

blemov naše družbe v svojih okoljih, kakor tudi v življenju, v svojem družinskem življenju itd.”

Sergej Kraigher je v nadaljevanju pogovora z novinarji poudaril, da je bistvena značilnost zdajšnjega trenutka naše družbe v tem, da gre zanesljivo po socialistični samoupravni poti, da naša revolucija ne more narediti koraka nazaj, ampak da so pri prizadevanju za napredek družbe potrebni posebni napor, za katere si morajo prizadevati bolj načrtno kot doslej vse socialistične sile — ne samo zveza komunistov, ampak tudi socialistična zveza, zveza sindikatov, zveza socialistične mladine, znanstveniki, strokovnjaki idr.

„Mislim, da smo pri tem uspešni,“ je dejal Sergej

Kraigher, „čeprav se zdi nekaterim, da je prav nasprotno.”

Ko je Sergej Kraigher govoril o preskrbi na tržišču in o nekaterih drugih s tem povezanih vprašanjih, je menil, da ni bilo še nikoli toliko medsebojne povezanosti, iskanja rešitev za skupne interese in združevanja naporov kakor sedaj. Poudaril je, da moramo onemogočiti vse elemente etatizma, ki vodijo k razbijanju jugoslovanskega tržišča, vse elemente monopolizma v sestavljenih organizacijah združenega dela kakor tudi monopolistični vpliv mednarodnih združenj na naše tržišče in na naš razvoj. Osvoboditi se moramo državnih spon, tako da bo tržišče delovalo bolj po svoji logiki, saj zdaj deluje bolj stihij-sko.

PREGLAVICE Z ENERGETIKO

Na nedavni seji predsedstva sveta ZSJ je bila izrečena tale ilustracija naših vse bolj aktualnih ravnanj: „Kako smo gradili, vidimo v tej dvorani, kjer sedimo in nam sveti sredi belega dne osemnajst luči. Kaj to pomeni, vemo, če pomnožimo to z vsemi sejnimi dvoranami v deželi in izračunamo, koliko elektrike porabimo vsak dan samo za seje. „Kritika na račun naše potratnosti je bila umešna, kajti v vsem, kar smo zgradili doslej in kar še gradimo na tak način, je veliko nesmotrnega trošenja energije.

Z drugačnim ravnanjem bi lahko privarčevali mnogo več kot privarčujemo, če bi varčevali povsem drugače. Naše varčevanje je namreč prej simbolično kot pa gospodarno, saj je v omenjeni dvorani v domu sindikatov v Beogradu, kjer se je srečalo predsedstvo sveta ZSJ, gorela le polovica luči, pa jih je očitno gorelo vsaj še trikrat preveč. Podobno pa je tudi drugod. Ker smo se pač opredelili za prehajanje z nafte na premog, so lani začeli graditi 86 kotlov za toplarne, termoelektrarne in drugo) na premog in še vedno 197 na nafto, čeprav gradnjo slednjih prepovedujejo celo predpisi.

Bilo bi kajpak razveseljivejše, če bi bilo razmerje obratno in bi vsaj trikrat več kotlov gradili na premog, če že nočemo dosledno upoštevati predpisa, da sploh ne bi več načrtovali investicij, ki temeljijo na nafti kot energiji.

Predsedstvo sveta ZSJ je sicer opozorilo, da bo javno imenovalo vse naročnike teh kotlov, saj jih ne gradijo za neznanega kupca, in naj delavci naposled izvejo, za kaj so se odločali, če jim tega že prej niso razložili, tako da so se odločali v nasprotju s priporočili, ko so potrjevali predloge za proizvodnjo na podlagi nafte, ki je že zdaj nimamo dovolj in je bomo imeli še manj, če ne bomo pravočasno zagotovili deviz vsaj za najpotrebnejše količine.

PISMO IZ BEOGRADA

Ne vemo sicer, kako se bo končala napoved sindikatov, da bodo dosledni v borbi zoper take odločitve, ki rastejo na zelenu tistih, ki so navajeni misliti za delavce, vendar je že nekaj vsaj to, da predsedstvo sveta ZSJ ni naperilo puščic samo na organizacije združenega dela, temveč tudi na tiste, ki o tem odločajo v izvršnih svetih in drugih izvršnih organih, saj je že vsakomur jasno, da se je odločanje o energetiki zadnje čase še bolj etatiziralo, kot pa smo mogli zaradi splošnih gospodarskih težav pričakovati.

Energetika je kompleksno področje, pomembno ne samo za proizvodnjo in predelavo, temveč tudi porabo, se pravi za prav slehernega občana v njegovem vsakdanjem življenju in ravnanju — od gospodinje naprej. Žal pa energetika ni tako kompleksno organizirana in nam zato nesinhroniziranosti delajo vse več preglavic — tam kjer pričakujemo in tam kjer ne pričakujemo.

Za sindikate na primer je problem že pri vprašanju, kako teče akcija varčevanja, zaradi katere so zahtevali od slehernih organizacij združenega dela, naj naredi program varčevanja, pa ne samo z energijo, da bi uresničili kar največ načrtov glede boljšega gospodarjenja. Pripetilo se je namreč, da so govorniki v predsedstvu hoteli znova zapisati v sklepe te seje poziv k varčevanju, ne da bi pomislili, da so takšen sklep prej že konkretno sprejeli. Podobno je tudi z ostalimi sklepi, o povezovanju proizvodnje in porabe na primer, ki trajajo že desetletja, pa menda še nihče ni analiziral urenjevanja teh sklepov. Zatorej so se tokrat opredelili za pospešitev uresničevanja takšnih že sprejetih sklepov, da bi v enem ali dveh letih lahko razpravljali o novem stanju, med tem ko se nam zdaj še vedno ponavlja razpravljanje o starem že znanem stanju in še to celo na povsem znan star način splošnega sklepanja o tem in onem, kakor da smo zadovoljni z razpravljanjem zaradi razprave.

Posebej pomembno pa je, kdo o čem razpravlja in kako se usklajujejo stališča. V primeru energetike so sindikati nastopili proti praksi usklajevanja samo v izvršnih svetih in za odločno besedo o tem v zborih skupščin in zboru republik in pokrajin v skupščini SFRJ. Tako pa potem tudi drugje, da bi gospodarske SIS zaživele in povezovalno delovale od združenega dela naprej.

Viktor Sirec

BODOČNOST JE V NAŠIH ROKAH

Pri nas volitve že dolgo niso več zgolj to, da se pranje oblečeš, greš na volišče, obkrožiš ime kandidata, ki ga poznaš ali pa tudi ne, in z zavestjo, da si storil pomembno državljansko dolžnost, zaviješ v bližnjo gostilno na brizganec. Volitve se pri nas začno že davno pred tistim dnem, ko mečemo glasovnice v skrinjice, in vse tisto, kar je pred glasovanjem, je prav tako ali pa še dosti bolj važno kot samo glasovanje. Vendar, da se bomo prav razumeli! Tudi to — namreč glasovanje na volišču — je pomembno. Ob tem je potrebno naglasiti, da je volilni postopek sestavljen iz več delov, od katerih so vsi enako pomembni, si logično sledijo in ne moremo nobenega preskočiti ali zanemariti. Ti deli so: evidentiranje, predkandidiranje in kandidiranje. Posebej jih zdaj ne nameravamo razčlenjevati, saj smo bili v njih neposredno udeleženi, jih spremljali in sproti pojasnjevali. Ker pa smo tik pred zaključnim dejanjem — 11. oziroma 14. marcem — bi veljalo za nekaj podatki zaokrožiti, kako smo nanj pripravljene in predvsem, kako važne, če ne odločilne in posledično dolgoročne nasledke ima. Sicer pa se razglejmo kar po posameznih pomurskih občinah!

V Lendavi bo na 42 voliščih v krajevnih skupnostih in 35 v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih volilo 19.594 volilcev, v Ljutomeru bo na 55 voliščih v krajevnih skupnostih in 42 v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih volilo 11.500 volilnih upravičencev, v Murski Soboti bo 49.010 volilcev volilo kar na 149 volilnih mestih v krajevnih skupnostih in 131 v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, v občini Gornja Radgona pa bo svoje glasove oddalo 16.600 volilcev, in sicer na 70 voliščih v krajevnih skupnostih, na 53 v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, medtem ko bodo kmetje-kooperanti glasovali na 62 in obrtniki na enem.

V občinah Lendava in Ljutomer so se — kot pričajo podatki — zvečine odločili za odprte kandidatne liste, v Murski Soboti in Gornji Radgoni pa prevladujejo zaprte kandidatne liste. Ob bistveno povečanem številu delegacij se bo v novem, tretjem delegatskem mandatu, zlasti zvečalo število posebnih delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, kar sila nazorno priča o prihodnji večji razvejanosti in s tem pričakovani učinkovitosti delegatskega odločanja. Sestav delegacij je — lahko mirno podčrtamo — zadovoljiv, saj je na kandidat-

nih listah veliko žensk, mladih do 27. leta starosti, članov zveze komunistov, čemur spočetka, se pravi v fazah evidentiranja in predkandidiranja, ni bilo tako. To obenem potrjuje, da so, vsaj v sklepnem delu volilnih priprav, zapregli vsi fortni deli socialistične zveze, ne zgolj sindikat in zveza komunistov.

Ce smo uvodoma naglasili pomen volitev kot enkratnega, plebiscitarnega dejanja, naj sedaj poudarimo njihov širši pomen. Se prej pa velja vnovič — kot že nekajkrat — spomniti na osnovno značilnost delegatskega sistema in uveljavljanja delegatskih odnosov. Ta se namreč kaže v samoupravnem družbenopolitičnem zastopanju delovnih ljudi — samoupravljalcev v delegacijah, ki so temeljne samoupravne celice delegatskega sistema. V njih je množica delovnih ljudi, ki imajo neposredne možnosti vsestranske delovne povezave in komunikacije med temeljnimi organizacijami združenega dela, temeljnimi samoupravnimi skupnostmi ter skupščinami družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Delegacije so temeljne celice skupščinskega sistema, v katerem se razvijajo in oblikujejo kolektivni interesi, sklepi, stališča in predlogi, katere uveljavljajo člani delegacij v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Delegacije negirajo klasični reprezentativni sistem — »odtuženega posameznika« in odločanje posameznikov v imenu volilcev. Delegacije so kolektivni samoupravni organi, ki preprečujejo posameznim skupinam ali posameznikom, da bi uveljavljali svoje lastne ali skupinske interese, ki izhajajo iz ekonomskih, političnih ali ozkih subjektivnih interesov. V delegacijah se odvija velik del pluralizma družbenih interesov.

Ceprav smo doslej najraje in najpogosteje kritično presojali določene dogodke in pojave v pomurskem prostoru, je tu pa tam neogibno, da vidimo drugo plat medalje. S tega vidika so kot na dlani določeni dosežki na področju gospodarjenja, povezovalja in sodelovanja med vsemi štirimi občinami — spomnimo samo na minule referendume, ki so nas znali zblížati in poenotiti — in tudi na področju delovanja in uveljavljanja delegatskega sistema. Da bi jih bilo še več, za to je bodočnost v naših rokah. Sami bomo izbrali, odločili in izrazili zaupanje v četrtek 11. oziroma nedeljo 14. marca na voliščih v Pomurju.

LJUBA KOLOŠA, konfekcijski tehnik iz Černelavca: *Ze sam predkandidacijski postopek je dosegel svoj cilj, saj menim, da so primerno zastopane vse strukture delovnih ljudi in občanov, hkrati pa upoštevani vsi kriteriji za čim boljši izbor bodočih delegatov. Prav tako je tudi iz osnovnih organizacij zveze komunistov prišlo veliko število evidentiranih možnih kandidatov za vse vodilne funkcije v občini in samoupravnih interesnih skupnostih. Ponekod se je sicer zgodilo, da so nekatere ljudi še naprej kandidirali za delegate, predvsem z namenom, da bi v svojem okolju zagotovili kontinuiteto dela. Sicer pa mislim, da so kandidati dobro izbrani, saj so o njih veliko razpravljali tudi v naši krajevni skupnosti, in sicer prek njenih organov kakor tudi v okviru socialistične zveze, zveze*

je uspela evidentirati precejšnje število mladih za možne kandidate tako v okviru KS, OZD in DPS, še več, mnogo izmed njih je danes na kandidatnih listah. Z njihovo izvolitvijo pa se bo boj za še večjo uveljavitev mlade generacije v praksi šele pričel. Prav tu pa čaka izvoljene delegate iz mladinskih vrst največje breme. Ti se bodo morali prek mladinske baze tvorno vključiti v razreševanja vseh družbenih dogajanj

in dosledno ter na osnovi dvo-smerne informiranja o tem obveščati tiste, ki jih delegirajo.

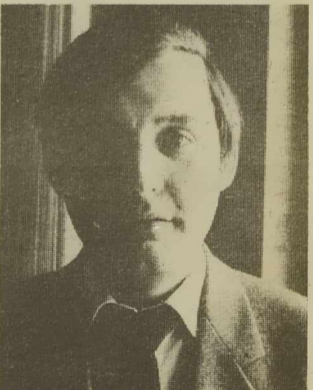
JOŽE JELEN — INA Nafta Lendava: *Vsakokratne volitve so praznik, ki poudarja kontinuiteto našega razvoja. Prav je, da sedaj povemo, kaj dobrega in kaj slabega smo napravili v*

minuli mandatni dobi, saj to lahko le koristi tistim, ki bodo ob sedanjih volitvah prevzeli novo odgovornost, ki ni majhna. V naši delovni organizaciji, ki ima že več kot 30 let samoupravljalске prakse, smo se tudi na seda-

nje volitve dobro pripravili. Prizadevno je bilo delo družbenopolitičnih organizacij. Mislimo, da so delovni ljudje iz svojih vrst izbrali najboljše, takšne, ki se bodo trudili, da je delovanje delegatskega sistema v naši delovni organizaciji bilo tudi v tej minuli mandatni dobi dokaj dobro, čeprav so bile težave. Letošnje volitve naj bodo torej potrditev našega razvoja in bodočnosti.

JOŽE STVARNIK, delavec skupnih služb SIS občine Murska Sobota: *V osemletnem delovanju delegatskega sistema velja vsekakor izpostaviti, da smo v razvoju odnosov in organiziranosti v delegatskem sistemu dosegli vidne rezultate. Vse bolj prihaja do izraza prepričanje, da prek delegatskega sistema samoupravljalci neposredno*

sodelujejo, oziroma lahko sodelujejo pri odločanju o bistvenih vprašanjih lastnih interesov in o pomembnih vprašanjih splošnega družbenega pomena. Prepričan sem, da bo v novem delegatskem mandatu prihajalo do večje učinkovitosti pri uveljavljanju delegatskih odnosov, saj moramo slabosti, ki so nas ob tem spremljale in ki smo jih tudi večkrat analizirali, odpraviti. Delovnim ljudem in občanom ni več vseeno, kako delegacije delujejo in kako prenašajo njihova stališča v zboru občinske skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

V samih pripravah na volitve je bilo čutiti odgovornejši odnos pri izbiri takih kandidatov za delegate, ki

uživajo najširše zaupanje okolja, iz katerega izhajajo, in ki so s svojim dosedanjim delom že pokazali odnos do samoupravljanja in delegatskega sistema.

ANDREJ OHMAN (KS Razkrižje): *Po štirih letih imamo zopet pred sabo volitve. Ne pravim, da sedanja struktura ni naredila dosti; nasprotno. Menim pa, da moramo v prihodnjem mandatu narediti veliko več. Evidentiranje v naši krajevni skupnosti je potekalo zelo temeljito. Informiranje je bilo dobro, tako, da so vsi krajanje bili dobro seznanjeni z vsemi kandidati. Moram*

priznati, da so predlogi na kandidatni listi iz naše krajevne skupnosti resnično sami takšni kandidati, ki so si s svojim delom pridobili zaupanje najširše množice. Izbrani so tisti najboljši. Menim, da ni ovir, da delegatski sistem ne bi po volitvah resnično opravljal tiste funkcije, ki jo mora in tako potrdi pravilnost našega sistema.

LUDVIK HOTVATH — občinska konferenca SZDL Lendava: *Mislim, da smo že na začetku priprav na sedanje volitve, uspeli ustvariti dobro vzdušje, saj to potrjuje tudi število evidentiranih. Ljudje so tako v organizacijah združenega dela kot krajevnih skupnostih delali odgovorno in rezultat tega je, da so priprave uspeli. Tudi kandidacijski postopki so bili dobro opravljeni, sedaj pa je pred nami zaključna faza, da vsemu dosedanjemu delu damo še slovesno podobo. Mladi bodo okrasili volišča, vsem bomo poslali vabila,*

izobesili bomo številne letake, skratka, želimo, da bi

bilo na vseh voliščih kar najbolj slovesno. Ker pa so letošnje volitve tehnično dokaj zahtevne, bomo temu posvetili še posebno pozornost. V vsaki vasi oziroma na vsakem volišču bo aktivist, ki bo pomagal volilnim komisijam, prav tako bodo pomagali tudi člani občinske konference.

IVAN REPIČ, ptt mehanik iz Murske Sobotice: *Te dni zaključujemo pomembno fazo v oblikovanju novih delegatskih skupščin. Glede dosedanje aktivnosti v fazi evidentiranja in kandidiranja menim, da smo lahko optimisti, če ocenjujemo spodbudne rezultate, ki so bili doseženi pri delovanju delegatskega sistema. Seveda nas nikakor ne smejo zadovoljiti ti pozitivni premiki, temveč nam morajo v novem mandatnem obdobju biti močna spodbuda za nadalj-*

njo krepitev vloge in mesta delovnega človeka in našem samoupravnem delegatskem sistemu. To pa, praktično gledano, pomeni, da moramo več truda in volje pri soodločanju vložiti tako delegati kot delavci v združenem delu, kar pa ima v času gospodarske stabilizacije še zlasti poseben pomen. Zato sem prepričan, da bodo današnje volitve v organizacijah združenega dela in nedeljske volitve v krajevnih skupnostih murskosoboške občine povsem uspeli.

VESNA GRAH, študentka VEKŠ iz Gornje Radgone: *Volitve 1982 so priložnost za uveljavitev mlade generacije v vseh okoljih: v združenem delu, uveljavijo se lahko neposredni mladi kmetijski proizvajalci in študentje, ki se žal doslej nismo dovolj vključevali v družbeno dogajanja. Kolikor sem seznanjena s temi prizadevanji v naši občini, menim, da so bila zadovoljiva. Mi mladi pa imamo važno vlogo tudi v sami organizaciji volitev, mislim seveda na operativni del. Žal pa študentje — tudi v*

gornjeradgonski občini — stojimo vse preveč ob strani in to dejavnost zavestno odlagamo na čas, ko se bomo vključili v redno delo — v združenem delu ali na področju družbenih dejavnosti. Vseeno pa bomo poskusili prek izvoljenih delegatov spremeniti oziroma

vplivati na kadrovske, štipendijske, stanovanjske politiko in druga področja. Skratka ob stabilizacijskih prizadevanjih bomo poskusili izboriti kar najboljši mladi generaciji.

JOŽE RITUPER, kmetovalec iz Panovca: *To so splošne volitve za delegacije in delegate, o katerih smo temeljito razpravljali na kandidacijski konferenci. Na njej smo prišli do zaključka, da smo kandidirali takšne krajanje, ki so voljni prevzeti funkcije tako v krajevni skupnosti kot v samoupravnih interesnih skupnostih in temeljnih združnih organizacijah. Tako imamo iz krajevne skupnosti Križevci, kamor sodi vas Panovci, kar štiri predstavnike v temeljni združni organizaciji Gornji Petrovci. Doslej sem že večkrat volil in bil med drugim dve mandatni dobi v zboru krajevnih skupnosti skupščine občine in prav tako delegat v zboru občin skupščine SR Slovenije. Po mojem mnenju bodo volitve zlasti dobro opravljene v manj-*

ših krajih naše krajevne skupnosti, saj bo že v zgodnjih jutranjih urah volila večina občanov. Kot smo se dogovorili, bomo na voliščih imeli zaprto listo kandidatov. Pričakujem pa uspešen rezultat in visoko udeležbo na nedeljskih volitvah.

ALOJZ CEDULA (DO Ljutomerčan Ljutomer): *Štiri leta izkušenj iz preteklega mandatnega obdobja so lahko trdna podlaga in smernice za delo delegatov, ki jih bomo volili v nedeljo. Ne samo delegatov, ampak tudi vodilnih funkcionarjev na vseh nivojih. Problemov ne bi smelo*

Izbiramo, odločamo, izražamo zaupanje!

biti, saj je informiranost bila dobra, razprave v evidentiranih kandidatih pa dovolj temeljite in široke, da so v ožji izbor prišli resnično samo tisti, ki bodo funkcijo opravljali z vso vestnostjo in

odgovornostjo. Izvoljeni delegati se bodo v prihodnjih štirih letih morali zavedati odgovornosti, ki so jih sprejeli z izvolitvijo. Na nedeljske volitve grem brez skrbi. Mislim, da so vsi evidentirani kandidati pravilno izbrani in da so na vsa odgovorna mesta predlagali le tiste najboljše. Tudi sam bom opravil svojo dolžnost vestno in skrbno.

ANICA GREGOREC, učiteljica: Doslej sem bila članica združene delegacije za delegiranje delegatov za kulturno, telesnokulturno in raziskovalno dejavnost pri krajevni skupnosti Puconci. Z novim šolskim letom sem začela poučevati na osnovni šoli v Bogojini, kjer so me prav tako kandidirali v skup-

ščino interesnih skupnosti. Dela na kulturnem področju se ne otepm, saj delujem med drugim v pevskem zboru, zato sem seveda sprejela tudi kandidaturu za novo mandatno obdobje v delegatskem sistemu. Delegacija, v kateri sem dosedaj sodelovala, je bila dokaj aktivna in upam, da bo tudi nov sestav delegacij ni povsem zaživel zaradi tega, ker pri evidentiranju in kandidiranju niso dovolj pretehtali, ali posameznega delegata zani- ma področje, ki ga „pokri- va“ delegacija. Upam, da smo si v preteklosti nabrali že dovolj izkušenj in bo nov delegatski sestav boljši.

IVAN KOVAČ, direktor p. e. Pomurski sejem GR Ljubljana, KS Gornja Radgona: Prepričan sem, da bodo te volitve doslej najboljše, tako po organizacijski kot vsebinski plati. Čeprav je bilo doslej angažiranih v delovanju delegatskega sistema veliko številno delovnih ljudi in občanov, pa sem pogrešal dvosmerno informiranost iz baze in nazaj. V naslednjem obdobju moramo v razvoju delegatskega sistema dvigniti ta odnos na kakovostnejše osnove. Bil sem delegat zbora občin v republiški skupnosti in opazil premajhno povezanost delegatov bazo v DPS in KS.

Stališča niso bila usklajena, kar je pomenilo dodatno obremenitev v našem delu. No, ravno pri tem pričakujem spremembe na boljše, saj smo dobili bogate delegatske izkušnje. Menim, da moramo v prihodnje racionalneje in

bolj kakovostno pripravljati delegatske materiale, in sicer v poljudnem jeziku, ki je razumljiv najširšemu krogu.

GEZA KISILAK iz Rogaševca: V iztekajočem se mandatnem obdobju sem bil član občinskega družbenopolitičnega zbora in član 15-članske skupine delegatov soboške občine za delegiranje delegatov v zbor občin skupščine SR Slovenije. Ko analiziram delo skupine delegatov, ugotavljam, da ni bilo ravno uspešno; delegacija večkrat ni bila sklepna. Upam, da bo tokrat ta skupina boljše. Res pa je, da republiški delegati nimajo lahkega dela; gradivo za seje je še vedno preobširno in zahteva veliko študija. Kar zadeva delo rogaševskih

delegacij, moram povedati, da je bila zelo aktivna delegacija zbora krajevnih skupnosti. Tako bo najbrž tudi poslej, saj smo kandidirali ljudi, ki jim ni vseeno, kakšen bo nadaljnji razvoj. Med njimi je tudi veliko mladih. Delegacije skupščin SIS so bile manj uspešne, razen delegacije skupščine socialnega skrbstva, ki ji gre precej zaslug za ureditev socialnih razmer Romov v Sotini, Serdici in v Gornjih Slavečih.

JOŽE LEBAR (aranžer TP Vesna Ljutomer): Volitve, ki so pred nami, so samo povzetek dolgega in naporega dela. V nedeljo bomo

samo potrdili tiste najboljše, ki bodo v prihodnje mandatnem obdobju zastopali naše interese iz baze navzgor.

Zato bo vsak glas pomemben. Nedeljske volitve so toliko pomembnejše, kajti pred delegati so pomembne naloge, še posebej sedaj, v obdobju gospodarskih težav in trenutnega družbenopolitičnega položaja. Osnovna naloga v bodoče bo troje krepitev gospodarstva in utrjevanja bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije. To so odgovorne naloge in mi vsi pričakujemo od naših „izbrancev“, da to nalogo vestno izpolnijo. Nedeljske volitve bodo samo potrditev vseh naših želja in pričakovanj v prihodnjih štirih letih.

KATICA ČAHUK iz Domanjševca: Tudi v krajevni skupnosti Križevci na Goriškem smo imeli pred kratkim temeljno kandidacijsko konferenco, na kateri smo spregovorili o dosedanjem delu naših delegacij, o pripravah na volitve in drugih aktualnih nalogah. Mislim, da lahko govorimo o pozitivnih izkušnjah pa tudi slabostih. Najbolj so me motila preobsežna gradiva in tudi preveč strokovno napisana. Redki so namreč posamezniki, ki bi jih vse

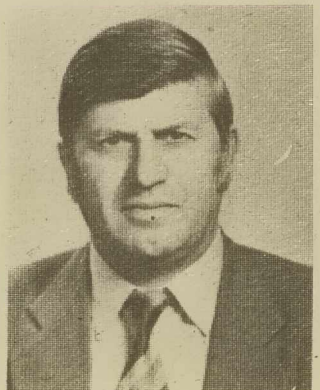

zanimalo, kar dobimo v razpravo, razen tega pa je težko vse razumeti. Velikokrat bi se po mojem dalo mnogo bolj enostavno napisati in nakazati tudi variantne predloge oziroma rešitve.

Lahko bi rekla nekaj besed tudi o mojih izkušnjah — kot delegatke — pri delu samoupravne interesne skupnosti za prosveto in kulturo pripadnikov madžarske narodnosti. Naj povem, da sem bila tukaj z gradivom zadovoljna in po mojem je bilo zelo dobro, da smo se večkrat sestali tudi skupaj z delegati samoupravne interesne skupnosti za prosveto in kulturo pripadnikov madžarske narodnosti v lendavski občini. Naši problemi, naše naloge in delo imajo namreč veliko skupnih ciljev.

VOJKO VUKSANOVIC, železniški delavec iz Panonske 2, Gornja Radgona: Kot vedno, pričakujem, da bo tudi tokrat menjava generacij, ki bo precejšnja, naredila korak naprej v razvoju našega družbeno političnega sistema in prispevalo tudi k boljšim in ustvarjalnejšim rezultatom. Občani, govorim iz izkušnje iz lastnega okolja, smó pristopili k pripravam na volitve v predkandidacijski pa tudi kandidacijski fazi odgovorno, zato menim, da bo izvolitev delegatov za tretje obdobje v delovanju naše-

ga delegatskega sistema zares na višini. To so pokazale vse dosedanje razprave. Zato pričakujem, da bodo izvoljeni delegati upravičili naša hopenja in odgovorno zastopali svoje okolje v teh težkih in zaostrenih gospodarskih razmerah. Potem bo to velika pridobitev, ki bo še kako

vplivala na kakovost odločanja na vseh ravneh — od najnižjih oziroma osnovnih temeljnih okolij do najširše družbenopolitične skupnosti. Sam bom predsednik ene izmed volilnih komisij v KS Gornja Radgona.

BERTA FLIS (upokojenka Ljutomer): Mislim, da so bile priprave na letošnje volitve obsežnejše kot kadarkoli prej. Menim, da so dobra informiranost, široke javne razprave o kandidatih osnovni pogoj za uspešne volitve. Od volitev pa pričakujem naslednje: da bi delegati v novem mandatu z vso resnostjo zagrabil za delo in se zavedali svoje pomembne funkcije, ki jo opravljajo v delegacijah. Sama sem bila delegatka in vem, kako je bilo v preteklem

obdobju. V prihodnjem obdobju se ne sme dogajati, da so delegacije nesklepne in da zaradi tega ne morejo opravljati svoje temeljne funkcije. Vem, da bomo v prihodnjem mandatnem obdobju še bolj okrepili naš delegatski sistem. Delo dosedanjih pa se ne bi smelo nehati. S svojimi izkušnjami bi morali pdpirati in pomagati novo izvoljenim, tako da bi lahko nadaljevali tam, ker se bo z volitvami nehalo.

ŠTEFAN BERKE — Občinska izobraževalna skupnost Lendava: Nedvomno je, da so volitve vselej pomemben dogodek, za nas v izobraževanju pa toliko bolj, ker z delegatskim sistemom želimo izobraževanje čim bolj podružbiti in približati občanom. Delovanje delegatov in delegacij v samoupravnih interesnih skupnostih v minuli mandatni dobi ni bilo najboljše, vse preveč je bilo izostankov na sejah skupščine,

kot da izobraževanje ni pomembno. V sedanjem obdobju delegatov, ki bodo s svojo aktivnostjo dosegli, da bo postalo tudi delo skup-

nosti boljše. Želimo si, da bi v novem delegatskem mandatu bili delegati delavni, kar bi tudi vplivalo na uspešno delo obeh zborov skupščine.

DEZIDER SEKEREŠ, trgovski poslovodja iz Dobrovnik: Delegatski sistem se vse bolj uveljavlja tudi na našem območju. V preteklem mandatnem obdobju je bila zlasti aktivna naša delegacija

v občinski kulturni skupnosti, saj smo v tem času dobili v Dobrovniku kulturni dom. Tudi tokrat smo evidentirali in pozneje predlagali take kandidate, ki bodo dostojno zastopali naše interese v skupščinah interesnih skupnosti in skupščini občine. Med kandidati, ki jih bomo v nedeljo izvolili, je veliko mladih in ker je naša vas narod-

nostno mešana, smo si prizadevali za ustrezno zastopnost Slovencev in Madžarov. V novem mandatnem obdobju zlasti veliko pričakujemo od naše delegacije v zboru krajevnih skupnosti; v načrtu imamo namreč asfaltiranje 2 kilometrov cest in nam bo potrebna finančna pomoč. Seveda pa bodo naši delegati tudi v prihodnje morali usklajevati lokalne interese s širšimi družbenimi.

IVAN FARKAŠ — krajevna skupnost Hotiza: Volitve so bile že davno eden največjih dogodkov v vasi, krajevni skupnosti ali občini. Tudi letošnje so vzbudile med občani veliko zanimanje, veliko

dela je bilo opravljenega v pripravah nanje, ljudje so se trudili, da bi iz množice evidentiranih predlagali najboljše, takšne, ki bi odkrito in ustvarjalno povedali vse, kar teži občane, seveda pa take, ki bodo znali prisluhniti svoji delegatski bazi. V krajevni skupnosti so bile, priprave izredno uspešne, sedaj pa se pripravljamo, da bi same volitve bile čim bolj slovesne. Pri tem velja povedati, da bodo mladi prispevali svoj delež k vzdušju, tako kot so to počeli ob vseh dosedanjih volitvah. Da pa seveda ne bo ostalo le pri volitvah, se bo takoj potrebno lotiti dela, saj so naloge, ki nas čakajo, dokajšnje. Nove delegate in delegacije bo potrebno čim prej usposobiti za uspešno delovanje delegatskega sistema.

ŠE USPEŠNEJŠE KANDIDIRANJE

Dobre organizacijske in vsebinske priprave so omogočile kvalitetne in v roku opravljene kandidacijske postopke, na katerih delovni ljudje in občani niso imeli več nobenih bistvenih pripomb na predloženi spisek kandidatov za odgovorne družbene funkcije. Spodbudno je tudi dejstvo, da so v zadnji fazi predvolilnih priprav uspeli izboljšati strukturo bodočih delegatov, zlasti iz vrst mladine in žensk, v primerjavi s samim postopkom evidentiranja možnih kandidatov. To so poudarili na posvetu s predsedniki krajevnih konferenc socialistične zveze v Murški Soboti, ko so razpravljali o pripravah in izvedbi skupščinskih volitev.

Rečeno je bilo, da so se v krajevnih skupnostih murskosoboške občine pravočasno lotili obsežnih nalog, da bi na nedeljskih volitvah zagotovili čim večjo udeležbo občanov. Po zagotovilih predsednikov KK SZDL bodo povsod poskrbeli za ustrezno ureditev volišč, kar pa ni le naloga volilnih komisij oziroma odborov, ampak tudi vseh družbenopolitičnih organizacij v posameznem kraju. Hkrati so se dogovorili o volitvah v organe krajevne samouprave, kjer so poenotili politični pristop in statutarna določila o trajanju mandata funkcionarjev. Predvsem z namenom, da bi v prihodnje onemogočili, še posebej v svetih krajevnih skupnosti, nenehno »kroženje« istih kadrov. To bi naj bili poslej le izjemni primeri, o čemer se bodo podrobneje pogovorili na skupnih sestankih predsednikov svetov in skupščin KS ter KK SZDL.

Na posvetu v Murški Soboti pa so se dogovorili tudi o izvedbi akcije »Nič nas ne sme presenetiti« v letošnjem letu in o pripravah na spomladansko setev.

V soboški občini kar 149 volišč

Volišča za glasovanje o izvolitvi delegatov v delegacije v krajevnih skupnostih in družbenopolitični zbor skupščine občine Murska Sobota, dne 14. marca 1982, so v občini naslednja:

Bakovci I in II — vaški dom, Krog — vaški dom, Černelavci I — zadrudni dom, Černelavci II. (Pušča) — otroški vrtec, Veščica — gasilski dom, Rakičan — gostilna Čačinovič, Beltinci I in II — osnovna šola, Bratonci — vaški dom, Dokležovje — vaški dom, Gančani — osnovna šola, Izakovci — vaški dom, Lipa — vaški dom, Lipovci — gasilski dom, Melinci — vaški dom, Bogojina — osnovna šola, Bukovnica — vaški dom, Filovci — zadrudni dom, Ivanci — osnovna šola, Martjanci — vaški dom, Andrejci — vaški dom, Ivanovci — vaški dom, Krnci — vaški dom, Mlajtinci in Lukačevci — vaški dom, Moravci do št. 106 — gasilski dom, Moravci — vaški dom, Nemčavci — vaški dom, Noršinci — vaški dom, Sebeborci — gasilski dom, Suhu vrh — vaški dom, Tešanovci — vaški dom, Vučja gomila — vaški dom, Prosenjakovci — gasilski dom, Berkovci — gasilski dom, Čikečka vas — gasilski dom, Fokovci — gasilski dom, Ivanjševci — gasilski dom, Kančevci — gasilski dom, Lončarovič — gasilski dom, Motvarjevci — gasilski dom, Pordašinci — Kološa Aleksander št. 6, Ratkovci — gasilski dom, Selo — gasilski dom, Središče — gasilski dom, Križevci — zadrudni dom, Domanjševci — vaški dom, Kukeč — vaški dom, Panovci — gasilski dom, Košarovič — gasilski dom, Šalovci I — zadrudni dom, Salovci II — od št. 199 dalje Šebjan Stefan, Budinci — bivša šola, Čepinci — zadrudni dom, Dolenci — vaški dom, Hodoš — zadrudni dom, Krplivnik — gasilski dom, Markovci — osnovna šola, Gornji Petrovci — gasilski dom, Adrijanci — vaški dom, Boreča — gasilski dom, Lucova — gasilski dom, Martinje — gasilski dom, Neradnovci — gasilski dom, Peskovci — gasilski dom, Stanjevci — gasilski dom, Šulinci — gasilski dom, Ženavlje — zadrudni dom, Mačkovci — zadrudni dom, Dankovci — gasilski dom, Kuštanovci — gasilski dom, Moščanci — gasilski dom, Otovci — gasilski dom, Poznanovci — gasilski dom, Proseča vas — gasilski dom, Pečarovci — gasilski dom, Puonci — v prostorih krajevnega urada, Bokrači — Vukan Stefan št. 12, Brezovci — gasilski dom, Dolina — gasilski dom, Gorica — gasilski dom, Lemerje — gasilski dom, Markišavci — gasilski dom, Polana — gasilski dom, Predanovci — gasilski dom, Šalamenci — gasilski dom, Vaneča — gasilski dom, Bodonci — gasilski dom, Puževci — gasilski dom, Beznovci — gasilski dom, Strukovci — gasilski dom, Vadarci — vaški dom, Zenkovič — gasilski dom, Grad — zadrudni dom, Dolnji Slaveči — vaški dom, Kovačevci — Cer Viktor št. 41, Krplivnik — osnovna šola, Motovilci — vaški dom, Radovci — vaški dom, Vidonci — vaški dom, Kuzma — v krajevni dvorani, Dolič — zadrudni dom, Gornji Slaveči — gasilski dom, Matjaševci — gasilski dom, Trdkova — gasilski dom, Rogaševci — kulturni dom, Jurij — osnovna šola, Fikšinci — bivša osnovna šola, Kramarovci — vaško-gasilski dom, Nuskova — Gostilna Mekiš, Ocinje — gasilski dom, Pertoča — zadrudni dom, Serdica — gasilski dom, Sotina — kulturni dom, Večeslavci — bivša šola, Ropoča — vaški dom, Cankova — osnovna šola, Domajinci — vaški dom, Gerlinci — gostilna Flegar, Gornji Črnci — vaško-gasilski dom, Korovci — gasilski dom, Krašči — gostilna Vogrinčič, Skakovci — vaški dom, Topolovci — Bagola Jožef št. 7, Tišina — vaški dom, Borejci — gasilski dom, Gederovci — prostori osnovne šole, Gradišče — Zadrudni dom, Krajna — gasilski dom, Kupšinci — v prostorih bivše šole, Murski Črnci — gasilski dom, Murski Petrovci — gasilski dom, Petanjci — vaški dom, Rankovci — gasilski dom, Satahovci — gasilski dom, Sodišinci — gasilski dom, Tropovci — gasilski dom, Vanča vas — gasilski dom, Murska Sobota — KS Partizan I — TVD Partizan, Mladinska 3, Murska Sobota KS Partizan II — TVD Partizan, Mladinska 3, Murska Sobota KS Turropolje I — osnovna šola 2, Cankarjeva 91, Murska Sobota KS Turropolje II — osnovna šola 2, Cankarjeva 9, Murska Sobota KS Park I — osnovna šola 1, Štefana Kovača 32, Murska Sobota KS Park II — osnovna šola 1, Štefana Kovača 32, Murska Sobota KS Boris Kidrič I — Dom upokojeencev — Vrtna 4, Murska Sobota KS ali Kardoš I — Skupnost pokojninskega in invalidskega varstva, Titova 26, Murska Sobota KS ali Kardoš II — Skupnost pokojninskega in invalidskega varstva, Titova 26, Murska Sobota KS Lendavska I — DES, Lendavska 31, Murska Sobota KS Lendavska II — Gostišče Zvezda, Lendavska 39.

V občini Gornja Radgona 70 volišč

Delovni ljudje in občani gornjeradgonske občine bodo na splošnih volitvah v nedeljo, 14. marca volili delegate kar na sedemdesetih voliščih. Občinska volilna komisija je za to priložnost določila naslednja volišča:

V Vratji vasi pri Francu Režonji — za vaščane Vratje vasi, Vratjega vrha in Novega vrha; v gasilskem domu v Podgorju — krajani Podgorja in Zgornjega Konjišča; za Stogovce, Spodnje Konjišče in Drobintince — v Stogovcih v klubskih prostorih; v Grabah pri Janezu Brenclju — za krajane Grab in Pogleda; Žiberčani in vaščani Janhova — v gasilskem domu v Žiberčih; vaščani Zepovec — v zadrudnem domu v Zepovcih; v menzi Kmetijskega kombinata v Črncih — krajani Črnci in Mahovec; vaščani Nasove — pri Ivanu Potočniku v Nasovi; Apačani — v stari oshovni šoli v Apačah; vaščani Segovec — v Segovcih pri Stanku Trstenjaku; v zadrudnem domu v Lutvercih — za vaščane Lutverc in Plitvic; v gasilskem domu v Lešanih — za Lešančane; za Lomanošane — pri Vrtnjaku v Lomanošah; pri Alojzu Mauku na Plitvičkem vrhu — krajani Plitvičkega vrha; pri Janezu Šmelcu na Aženskem vrhu — Aženčani; pri Francu Fašaleku v Lastomercih — vaščani Lastomerec; v Spodnji Ščavnici bosta dve volišči, prvo bo v domu občanov v Spodnji Ščavnici za volilce iz tega kraja levo od ceste Gornja Radgona — Maribor in hiš št. 13, 14, 20, 20b, 74, 75, 77; drugo volišče pa pri Ivanu Žižku v Sp. Ščavnici za volilce, ki stanujejo desno od ceste Gornja Radgona — Mari-

bor; na Zagajskem vrhu pri Vinku Baumanu — za volilce iz Zagajškega vrha; Poličani bodo volili v Rezačevi vili v Policah; Črešnjevčani na voliščih v gasilskem domu za hiše od št. 1 do 28 in 42 do 74 in v vili Holt za hiše od št. 29 do 41 in od 75 do 128 s tem, da se vse nove hiše v tem kraju vnesejo v obe volišči; v gasilskem domu v Orehovcih — za Orehovski vrh, Orehovce in Ptujsko cesto; v gasilskem domu v Zbigovcih — za Zbigovce. Kar štiri volišča pa bodo v Radenci: v dijaškem domu — za hiše od št. 1 do 99 in št. 159 (novi blok), v Ljubljanskem domu — za hiše od dosedanje hišne št. 95 do 215, razen št. 159; v bloku št. III (hišna št. 218) — za hiše od št. 216 do 226b (bloki I do IX in vrstne hiše), v računskem centru Radenske — za stanovce od hišne št. 227 do 366 (zajeto je tudi naselje zadrudne gradnje); v gasilskem domu v Šratovcih bodo volili Šratovčani; v jedilnici Marlesa v Boračevi — za volilce Boračeve; v gasilskem domu na Janževem vrhu — za Janžev in Melajnski vrh; v gostilni Kosi v Rihtarovcih — za Rihtarovce in Turjanec; v gostilni Sloga v Hrastje Moti — za Hrastje Moto. Vaščani Spodnjih Ivanjc in Ivanjskega vrha bodo volili v gasilskem domu v Sp. Ivanjcih; vaščani Grabonoša od št. 1 do 19 — v

Kje bomo volili Pomurci

gasilskem domu v Grabonošu; od št. 20 dalje pa na volišču pri Francu Karloju v Grabonošu; vaščani Stavešinc in Stavešinskega vrha — v gasilskem domu v Stavešincih; vaščani Očeslavci — v domu občanov v Očeslavcih; vaščani Dragotinci — v gasilskem domu v Dragotincih; pri Ceciliji Detelbah v Grabšincih — za Grabšince in Mali Moravščak; pri Karlu Kolariču v Kokolanjščaku — za Kokolanjščak; pri Karlu Kreftu v Kutinich — za Kutince, Galužak in Gaberc; pri Tereziji Horvat v Kraljevcih — za Kraljevece in Kočki vrh; na Rožičkem vrhu v gasilskem domu — krajani Rožičkega vrha in Stanetinec; v gasilskem domu v Seliščih — vaščani Selišč in Kupetinec; v gasilskem domu v Slaptincih — vaščani Slaptinec; v osnovni šoli na Stari gori — za Staro goro in Terbegovce ter Žihlavo; pri Jožetu Čušu na Ženiku — za Ženik; v videmski osnovni šoli — za Videm ob Ščavnici, Brezje, Blaguš, Biserjane, Jamno, Čakovo; v Sovjaku v gasilskem domu — vaščani Sovjaka. V Negovi bosta dve volišči; v osnovni šoli — za Negovo od hišne št. 1 do 47 in Gornje Ivanjce; pri Ludviku Klobasi — za Negovo od hišne št. 48 do 90; v gasilskem domu v Ivanjševcih — za Ivanjševce, Ivanjševski vrh in Rodmošce; pri Slavku Lončariču v Lokavcih — za Lokavce; pri Matiji Karloju v Radvencih — za Radvence, pri Rajmondu Rajšpu v Kunovi — za Kunovo; v gasilskem domu Mele — za volilce Melov; v prostorih KK G. Radgona v Hercegovščaku — za Hercegovščak od št. 1 do 50 in Norički vrh, del od grebena severno. V Gornji Radgoni bo šest volišč: v prostorih Opekarniškega podjetja — za Vrečovo, Mariborsko, Ljutomersko in Pintaričevo ulico ter del Noričkega vrha; v dvorani DES Elektro — za ulico Silvire Tomassini, Delavsko pot, Cankarjevo, del Prešernove in Vodovodno ulico; v zadrudni dvorani — za Partizansko, Pokopališko in del Prešernove ulice; v dvorani delavske univerze — za del Panonske ulice, Trate, Trg svobode, Šlebingerjev in Simoničev breg; v prostorih sodišča — za Kerenčičevo, Jurkovičevo, del Panonske ulice, Maistrov trg ter Vrtno in Lackovo ulico; v osnovni šoli dr. Janka Šlebingerja — za Podgrad, Apaško cesto, Grajsko cesto, Gubčevo cesto in Hercegovščak od hišne št. 50 do 54. Krajani Murščaka in Murskega vrha bodo volili v prostorih osnovne šole na Murščaku, vaščani Hrašenskega, Račkega in Turjanskega vrha pa v gasilskem domu na Hrašenskem vrhu. Na Kapeli bodo tri volišča: v prostorih osnovne šole — za Paričjak in Zgornji Kocjan; v prostorih stare šole za Kapelski vrh in Spodnji Kocjan; v zadrudnem domu — za Radenski vrh, Žrnovo in Kobliščak; v gasilskem domu v Okoslavcih — za volilce iz Okoslavcih in Kocjana.

V lendavski občini 42 volišč

Volišča na območju občine Lendava:

Za volilce iz naselja Pince Marof, Benica — v zadrudnem domu v Pince Marofu; za volilce iz naselja Pince — v gasilskem domu v Pincih; za volilce iz naselja Dolina — v vaškem domu v Dolini; za volilce iz naselja Čentiba — v osnovni šoli v Čentibi; za volilce iz naselja Petišovci — v gasilskem domu v Petišovcih; za volilce iz naselja Petišovci-kolonija — v vaškem domu v koloniji; za volilce iz naselja Lendavske gorice — v prostorih Kmetijske zemljiške skupnosti Lendava; za volilce iz naselja Dolgovaške gorice — v vaškem domu v Dolgovaških goricih; za volilce iz naselja Dolga vas — v vaškem domu v Dolgi vasi; za volilce iz naselja Trimlini — v gasilskem domu v Trimlinih; za volilce iz Lendave: Rudarska ul., del Kranjčeve ulice od št. 43 do konca, ul. Moša Pijade, Tomšičeva ul., Ribarjevo naselje — v prostorih OŠ „Drago Lugarič“ Lendava; za volilce iz Lendave: Partizanska ul. od 47—136, Gregoričeva ul., Kajuhova ul., Cankarjeva ul., Prešernova ul., Župančičeva ul., Vodna ul., Mlinska ul., Spodnja ul. — v prostorih Srednje šole kovinske, pedagoške in ekonomske usmeritve Lendava; za volilce iz Lendave: Partizanska ul. od 1-46, Kovačeva ul., Kidričeva ul., Trg Ljudske pravice, Ul. heroja Mohorja, Kolodvorska, Kranjčeva ul. od 1-42 — v prostorih OŠ „Jože Kramar-Juš“ Lendava; za volilce iz naselja Mostje-Banuta — v prostorih stare šole v Mostju; za volilce iz naselja Gente-

rovci — v prostorih stare šole v Genterovcih; za volilce iz naselja Kamovci — pri Laciju Galu, Kamovci 5; za volilce iz naselja Žitkovci — v vaškem domu v Žitkovcih; za volilce iz naselja Strehovci — v zadrudnem domu v Strehovcih; za volilce iz naselja Radmožanci — v prostorih stare šole v Radmožancih; za volilce iz naselja Dobrovnik — v prostorih nove šole v Dobrovniku; za volilce iz naselja Kobilje — v zadrudnem domu v Kobilju; za volilce iz naselja Gornji Lakoš — v prostorih stare šole v Gornjem Lakošu; za volilce iz naselja Dolnji Lakoš — v vaškem domu v Dolnjem Lakošu; za volilce iz naselja Gaberje — v vaškem domu v Gaberju; za volilce iz naselja Kapca — v prostorih stare šole v Kapci; za volilce iz naselja Kot — pri Deziderju Kelencu, Kot 13; za volilce iz naselja Hotiza — v prostorih osnovne šole v Hotizi; za volilce iz naselja Velika Polana — v zadrudnem domu v Veliki Polani; za volilce iz naselja Mala Polana — v prostorih osnovne šole v Mali Polani; za volilce iz naselja Brezovica — v gasilskem domu v Brezovici; za volilce iz naselja Odranci I. — v zadrudnem domu v Odrancih; za volilce iz naselja Odranci II. — v zadrudnem domu v Odrancih; za volilce iz naselja Črenšovci — v zadrudnem domu v Črenšovcih; za volilce iz naselja Trnje — v vaškem domu v Trnju; za volilce iz naselja Žižki — v prostorih obrata „TOKO“ Žižki; za volilce iz naselja Dolnja Bistrica — v vaškem domu v Dolnji Bistrici; za volilce iz naselja Srednja Bistrica — v gasilskem domu v Srednji Bistrici; za volilce iz naselja Gornja Bistrica — v zadrudnem domu v Gornji Bistrici; za volilce iz naselja Gomilice — v prostorih stare šole v Gomilicah; za volilce iz naselja Nedelica — v prostorih stare šole v Nedelici; za volilce iz naselja Renkovič — v prostorih stare šole v Renkovičih; za volilce iz naselja Turnišče — v prostorih krajevnega urada v Turnišču.

V ljutomerski občini 55 volišč

Volišča za volitve članov delegacij v družbenopolitični zbor, zbor krajevnih skupnosti in v skupščine SIS občine Ljutomer dne 14. marca 1982 so naslednja:

Za volilce iz naselja Bodislavci — pri Jožetu Slani, Bodislavci št. 1.; za volilce iz naselja Bučkovič — v osnovni šoli Bučkovič; za volilce iz naselja Kuršinci — pri Cirilu Kosiju, Kuršinci št. 22; za volilce iz naselja Drakovci — pri Genovefi Kreft, Drakovci št. 65; za volilce iz naselja Moravci — pri Ludviku Postraku, Moravci št. 47; za volilce iz naselja Cezanjec — v osnovni šoli v Cezanjecih; za volilce iz naselja Branoslavci — v gasilskem domu v Branoslavcih; za volilce iz naselja Vogričevci — v gasilskem domu v Vogričevcih; za volilce iz naselja Vidanovci in Zgornji Kamenščak — pri Jožetu Lipovcu, Vidanovci; za volilce iz naselja Cven — v gasilskem domu v Cvenu; za volilce iz naselja Mota — v gasilskem domu Mota; za volilce iz naselja Sp. Krapje — v gasilskem domu Sp. Krapje; za volilce iz naselja Zg. Krapje — v gasilskem domu Zg. Krapje; za volilce iz naselja Križevci — v gasilsko-čebelskem domu Križevci; za volilce iz naselja Iljaševci — v gasilskem domu v Iljaševcih; za volilce iz naselja Staranova vas in Dobrava — v vaškem domu v Starinovi vasi; za volilce iz naselja Bučevci — v gasilskem domu v Bučevcih; za volilce iz naselja Zasadi — pri Jožetu Pušenjaku, Zasadi št. 1; za volilce iz naselja Vučja vas — v stari osnovni šoli v Vučji vasi; za volilce iz naselja Boreci — v sindikalni dvorani Opekarne Boreci; za volilce iz naselja Ključarovič — v gasilskem domu v Ključarovičih; za volilce iz naselja Lukavci — v gasilskem domu v Lukavcih; za volilce iz naselja Ljutomer: Glavni trg, Miklošičev trg, Vrazova ul., Postružnikova ul., Kerenčičeva ul., Ulica Rajh Nade, Ul. dr. Frana Kovačiča, Ptujška cesta, Cesta na vilo, Cankarjeva ul., Stari trg, Trg Jakoba Babiča, Zacherlova ul., Volkmerjeva ul., Ulica Ivana Kaučiča, Mestni breg in Vrtna ul. — v prostorih učilnice Delavske univerze Ljutomer; za volilce iz Ljutomera: Soboška cesta, Kolodvorska cesta, Prešernova cesta, Ulica Cvetka Golarja, Kajuhova ul., Cesta 1. slov. tabora, Razlagova ul., Ulica Jureša Cirila, Ulica Joška Berdena, Ulica Slavka Osterca, Ulica Viktorja Kukovca, Grossmanova ul., Maistrova ul. in Ulica Jana Baukarta — v prostorih gimnazije v Ljutomeru; za volilce iz Ljutomera: Ulica bratov Pihler, Ulica Janka Ribiča, Ulica ob progi, Ulica Staneta Rozmana, Lendavska cesta, Ulica Vinka Megle, Kidričevo naselje, Ulica Ante Trstenjaka, Ulica V. prekomorske brigade, Jeruzalemska cesta, Poljska pot, Ormoška cesta in Uziška ulica — v prostorih KS Ljutomer, Ormoška cesta 21; za volilce iz naselja Babinci — v vaškem domu v Babincih; za volilce iz naselja Noršinci — v gostilni Marka Vaupotiča v Noršincih; za volilce iz naselja Sp. Kamenščak — v vaškem domu Sp. Kamepščak; za volilce iz naselja Logarovci in Gajševci — v osnovni šoli Logarovci; za volilce iz naselja Grabe — pri Alojzu Kosiju na Grabah št. 15/a; za volilce iz naselja Kokorič in Berkovski Prelogi — v gasilskem domu Kokorič; za volilce iz naselja Berkovci — v vaškem domu Berkovci; za volilce iz naselja Bolehnečiči — v vaškem domu Bolehnečiči; za volilce iz naselja Radoslavci — v pisarni krajevne skupnosti Radoslavci; za volilce iz naselja Precetinci in Sitarovci — v vaškem domu v Precetincih; za volilce iz naselja Godemarci — v pisarni skladišča KZ TOZD Mursko polje v Godemarcih; za volilce iz naselja Razkrižje in Veščica — v gostilni Rajnar, Razkrižje št. 9; za volilce iz naselja Šafarsko in Gibina — v osnovni šoli „Jože Hedžet“ v Razkrižju; za volilce iz naselja Globoka, Šprinc in Kopriva — v vaškem domu v Globoki; za volilce iz naselja Stara cesta — v osnovni šoli Stara cesta; za volilce iz naselja Mekotnjak — v gasilskem domu Mekotnjak; za volilce iz naselja Desnjak — v gasilskem domu Desnjak; za volilce iz naselja Stročja vas in Presika — v osnovni šoli Stročja vas; za volilce iz naselja Pristava — v gasilskem domu Pristava; za volilce iz naselja Nunska graba — v dvorani DO Ljutomerčan v Nunki grabi; za volilce iz naselja Podgradje in Rinčetovala graba — v gasilskem domu Podgradje; za volilce iz naselja Veržej — v vaškem domu Bunčani; za volilce iz naselja Banovci — v gasilskem domu Banovci; za volilce iz naselja Grlava, Šalinci in Krištanci — v vaškem domu Grlava; za volilce iz naselja Železne dveri in Gresovščak — v dvorani v Železnih dverih; za volilce iz naselja Illovič — pri Katarini Habjanič v Illovičih; za volilce iz naselja Radomerje, Radomerščak in Cuber — v gasilskem domu v Radomerju; za volilce iz naselja Jeruzalem in Plešivica — v gostišču Jeruzalem; za volilce iz naselja Slamnjak — pri Alojzu Juranoviču v Slamnjaku.

Več pozornosti kadrovski krepitvi ZK

Da se čim popolneje in dosledneje uresničuje vloga zveze komunistov na prizorišču najširše politične in idejne bitke za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja, je zlasti pomembna njena organizacijska, kadrovska in akcijska krepitev. Temu vprašanju so v času od 8. kongresa ZKS in 11. kongresa ZKJ v Pomurju posvetili posebno pozornost, kar med drugim dokazuje podatek, da je trenutno v vseh štirih občinskih organizacijah zveze komunistov v Lendavi, Ljutomeru, Gornji Radgoni in Murski Soboti skupno vključenih 4582 komunistov v 322 osnovnih organizacijah zveze komunistov. Samo v medkongresnem obdobju pa je bilo v partijske vrste sprejetih čez 1100 novih članov, kar je nedvomno spodbuden podatek.

To dokazuje, da je bilo sprejemanju v zvezo komunistov v zadnjih štirih letih namenjeno veliko pozornosti, s čimer tudi narašča interes delovnih ljudi in občanov Pomurja za vključevanje v partijske vrste. Vzrokov za tako uspešne rezultate je gotovo več, med njimi pa tudi ta, da je čutili več načrtnosti v sprejemanju, kar je praksa v mnogih osnovnih organizacijah zveze komunistov. To kaže na njihovo odprtost, pa tudi na to, da vse bolj spremljajo samoupravne in družbenopolitične aktivnosti delavcev v svojem okolju. V vrste zveze komunistov prihajajo v vedno večjem številu ljudje, ki so že s svojim dosedanjim delom dokazali pripadnost samoupravnemu sistemu in dajejo podporo politiki zveze komunistov.

Če so v Pomurju lahko zadovoljni s sprejemanjem več dobrih in aktivnih delavcev iz neposredne proizvodnje ter mladih in deloma žensk, pa to ne velja za kmete, čemur bo treba v prihodnje očitno nameniti znatno več skrbi kot doslej.

2158 komunistov v 144 OO ZK soboške občine

Določila zadnjega kongresa, da naj bo zveza komunistov organizacijsko navzoča v vseh temeljnih celicah družbene organiziranosti, so v precejšnji meri uresničiti zlasti v murskosoboški občini. Zdaj imajo osnovne organizacije ZK skoraj v vsaki organizaciji združenega dela, prav tako v krajevnih skupnostih, kamor po potrebi vključujejo tudi posamezne člane iz združenega dela. Takšna prizadevanja so doslej rodila mnoge oprijemljive rezultate, čeprav se ponekod, posebej v mestu Murska Sobotica, komunisti skušajo znebiti odgovornosti za delovanje v krajevni skupnosti. Med dobre primere pa uvrščajo predvsem sodelovanje osnovnih organizacij v Bakovcih, Beltincih, na Tišini in še kje.

Kako velik pomen so v občinski organizaciji zveze komunistov posežali kadrovske, organizacijske in idejne krepitve kot trajni in stalni nalogi, priča podatek, da so v obdobju med kongresoma ustanovili celo 53 osnovnih organizacij ZK; od tega 11 v krajevnih skupnostih. Trenutno deluje v murskosoboški občini na organiziran način 2158 komunistov, ki so povezani v 144 osnovnih organizacijah; med njimi 112 v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih ter 32 v krajevnih skupnostih. Ob tem, da v nekaterih ozidih, kot so Projek tivni biro, Komuna Beltinci, Graditelj Beltinci, Veterinarska postaja, Agromer kur TOZD Transport, Vodno gospodarstvo Mura in v nekaj

manjših organizacijah združenega dela, še vedno pogrešajo OO ZK. Hkrati pa to velja tudi za 9 krajevnih skupnosti v občini: Lipa, Gančani, Ižakovci, Melinci, Zenkovci, Bodonci, Pertoča, Hodoš in Čepinci. To pomeni, da jih na tem področju čaka še veliko nalog.

Sicer pa bo 8. kongresu ZKS beležijo dokajšnje povečanje članov zveze komunistov. Samo v letu 1978 so sprejeli 150 novih članov, leto kasneje 185, predlani 174, lansko leto pa 68 novih članov zveze komunistov. Po kvalifikacijski strukturi prevladujejo med novosprejetimi člani ZK komunisti z nižjo izobrazbo (tudi učenci), ki jih je 211, sledijo pa s srednjo izobrazbo (156) itd. Navzlic občutnemu povečanju sprejemanja v zvezo komunistov, pa v murskosoboški občini še vedno niso zadovoljni z deležem delavcev-neposrednih proizvajalcev v celotni strukturi, saj jih je le 24 odstotkov. Znatno zadovoljivejša pa je starostna struktura novosprejetih članov ZK, med katerimi je okrog 70 odstotkov mladih do 27. leta starosti.

V tem obdobju pa so v krajevnih skupnostih murskosoboške občine sprejeli vsega 37 članov zveze komunistov. Glede na specifičnost občine, ki je izrazito kmetijska, je toliko bolj izpostavljen problem vključevanja kmetov v družbenopolitično aktivnost in s tem tudi v zvezo komunistov. Navzlic konkretnemu akcijskemu programu za večje sprejemanje kmetov v partijske vrste, pa dosednji rezultati niso posebej spodbudni. V zadnjih štirih letih so namreč v ZK sprejeli le štiri kmete, dva pa sta bila sprejeta v JLA. Poglavitne razloge za takšno stanje vidijo predvsem v nezadovoljivem angažiranju osnovnih organizacij ZK in komunistov in drugih družbenopolitičnih organizacijah, komunistov iz osnovnih šol in kmetijskega šolskega centra, kakor tudi v KZ Panonki in v temeljnih organizacijah, ki bi morali zagotoviti več političnega dela s kmeti. Zdaj je od skupnega števila 30 kmetov v zvezi komunistov 5 žensk in 4 mladi do 27. leta starosti.

Občinska konferenca ZK je s sklepom v lanskem letu ustanovila svet zveze komunistov v krajevni skupnosti Beltinci, ki deluje uspešno, kar pa ne bi mogli trditi za svet ZK v krajevnih skupnostih mesta Murska Sobotica. Prav tako se niso uveljavile tematske konference, saj je bila le ena v SOZD ABC Pomurka.

Izboljšana struktura novosprejetih članov

Tudi v lendavski občini so si komunisti prizadevali v

čim večji meri uresničiti zahteve zadnjega partijskega kongresa, predvsem na področju organiziranosti in razvoja zveze komunistov, idejnopolitične rasti in kadrovskih vprašanj. Lahko rečemo, da so v teh naporih v mnogočem uspeli, saj so med drugim ustanovili osnovne organizacije ZK tudi v tistih krajevnih skupnostih, kjer komunisti dotlej niso bili organizirani navzoči. Gre za naslednje kraje: Dolga vas, Petišovci, Orešje, Lakoš, Hotiza, Gorice pri Lendavi, Mostje, Banuta in Čentiba. Obenem pa sta bili s povezovanjem članov okrepjeni tudi OO ZK Rafinerija in Petrokemija INA-Nafta v Lendavi ter reorganiziranje članstva v dve osnovni organizaciji zveze komunistov v občinskem središču.

Tako se je v medkongresnem obdobju število OZ ZK v lendavski občini povečalo

malo pozornosti načrtnemu delu in sprejemanju v partijske vrste. To velja še posebej za sprejemanje kmečkih proizvajalcev v krajevnih skupnostih lendavske občine, s čimer za zdaj niso povsem zadovoljni. Poleg tega pa bo pri organizacijski in kadrovski krepitvi v organizacijah združenega dela potrebno več skrbi nameniti vključevanju mladih in novih članov, ki so v sedanji strukturi članstva osnovnih organizacij zveze komunistov vendarle še premalo zastopani.

Razen tega se lendavski komunisti vključujejo tudi v druge oblike medsebojnega povezovanja in akcijskega organiziranja, ki prispevajo ne le h kadrovski krepitvi zveze komunistov, ampak tudi k povečanju idejnopolitične in akcijske usposobljenosti. V ta okvir nedvomno sodijo tudi sveti zveze komunistov v krajevnih skupno-

partijska organizacija sedajle 878 komunistov, ki so organizirani v 62 osnovnih organizacijah zveze komunistov. Le-te delujejo domala v vseh organizacijah združenega dela razen v Marlesu, TOZD Boračeva in krajevni skupnosti Spodnji Ivanjci.

Kot ugotavljajo, je delo in aktivnost osnovnih organizacij ZK v gornjeradgonski občini v zadnjem obdobju dobro zažvelo, saj so se posluževali različnih oblik dela, idejnopolitičnega usposabljanja pa se je v minulih štirih letih udeležilo kar okrog 82 odstotkov celotnega članstva. To je med drugim omogočilo, da je občinska konferenca ZK že dosegla strukturo občinske organizacije, kar je nedvomno nad vse spodbuden podatek. V konferenci je namreč tretjina neposrednih proizvajalcev, kakor tudi žensk in mladih do 27. leta starosti. Hkrati pa so kadrovske šibke

partijske vrste le enega kmeta; in še tega leta 1979. Sicer pa je v občini skupno 20 kmetov v zvezi komunistov, večina starejših od 55 let. Kljub povečani aktivnosti; zlasti v OO ZK v krajevnih skupnostih, SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacijah ter strokovnih službah, pa na tem področju še niso dosegli pomembnejših uspehov.

V KS ni čutiti komunistov

Podobno kot drugje, je tudi za ljutomersko občinsko organizacijo zveze komunistov v medkongresnem obdobju značilna razgibana družbenopolitična aktivnost na vseh področjih organiziranja, vsebinskega in idejnopolitičnega usmerjanja komunistov za učinkovito vključevanje v vse tokove družbenopolitičnega življenja. Zato je pretežni del komunistov številčno dobro zastopanih v slehernem delovnem in življenjskem okolju, kar je rezultat ene najpomembnejših nalog v dolgoročnem akcijskem programu sprejemanja v zvezo komunistov.

Občinska organizacija zveze komunistov v Ljutomeru šteje sedaj 665 članov, povezanih v 61 osnovnih organizacijah zveze komunistov. Tri med njimi so bile ustanovljene v lanskem letu. Od tega je 49 partijskih organizacij v združenem delu, preostalih 12 pa v krajevnih skupnostih ljutomerske občine. Tako imajo v vsaki krajevni skupnosti ustanovljeno osnovno organizacijo zveze komunistov, ki dejansko predstavlja enega glavnih idejnih in akcijskih usmerjevalcev družbenopolitičnega življenja na vasi. Kot ugotavljajo, pa je v praksi le manjši del članstva zveze komunistov, ki so organizirani v OO ZK v združenem delu, stalno aktivni tudi v krajevnih skupnostih.

Nedvomno so bili pri delovanju aktivov najuspešnejši v aktivu ZK v temeljnih organizacijah in aktivu komunistov-delavcev-neposrednih proizvajalcev. Vsi ostali aktivni ZK, kot samokritično priznavajo, pa niso odigrali svoje vloge, ki jo je pred njih postavljala družbena, ekonomska in politična usmeritev zveze komunistov.

To velja tudi za prav vse svete zveze komunistov v krajevnih skupnostih, ki se skorajda sploh niso sestajali.

Še na nekaj je treba biti posebej pozoren. To je podatek, da so na novo sprejeli v celotni ljutomerski občini le 25 članov v vrste zveze komunistov; od tega štiri ženske. Po obsegu je to najslabši rezultat po 8. kongresu ZKS in 11. kongresu ZKJ. Potemtakem bodo morali ljutomerski komunisti v prihodnje narediti znatno odločnejše korake, da bi se občinska partijska organizacija vidno kadrovske in organizacijsko okrepila.

Pripravil: MILAN JERŠE

IDEJNOPOLITIČNA RAST ZVEZE KOMUNISTOV — V zadnjih štirih letih je bilo na področju organizacijske, kadrovske in akcijske krepitve zveze komunistov v Pomurju opravljeno nad vse pomembno delo. Pozitivne izkušnje pa ne izključujejo pomanjkljivosti, ki jih bo treba čimprej odpraviti.

za 22, s čimer deluje sedaj 55 osnovnih organizacij. Največ jih je seveda v organizacijah združenega dela s področja gospodarstva, in sicer 24, potem pa sledijo krajevne skupnosti z 18 in družbene dejavnosti, kjer je 13 osnovnih organizacij zveze komunistov. Občinska organizacija ZK šteje 881 članov, kar je v primerjavi z letom 1977, ko je bilo včlanjenih 593 komunistov, vsekakor pomemben dosežek. V tem obdobju pa so sprejeli 249 novih članov. In če pogledamo še strukturo sedanjega članstva občinske organizacije zveze komunistov, vidimo, da je med njimi kar 261 žensk, nekvalificiranih delavcev je 146, kvalificiranih delavcev 202, s srednješolsko izobrazbo jih je 361, z višjo 115, z visokošolsko izobrazbo pa 57 komunistov.

Zanimiv je tudi podatek, da so največ novih članov sprejeli v INA-Nafti TOZD Strojne delavnice (28), v Šolskem kovinarskem centru (20) in Elmi TOZD Elektromaterial (18), medtem ko močno zaostajajo v krajevnih skupnostih, kjer so v preteklih štirih letih sprejeli le 13 komunistov. S tem je povezana kritična ugotovitev, da v nekaterih osnovnih organizacijah zveze komunistov še vedno posvečajo pre-

stih, ki so obstajali v Lendavi, Turnišču, Veliki Polani in Črenšovcih; slednjega so ustanovili konec lanskega leta. Njihova vloga je bila dokaj različna, pri čemer so se te metode dela še najmanj posluževali komunisti v mestni krajevni skupnosti Lendava.

Že tretjina neposrednih proizvajalcev

Da je zveza komunistov v gornjeradgonski občini dejansko utrjevala svojo idejnopolitično, organizacijsko, akcijsko in kadrovske usposobljenosti, pričajo številni rezultati, ki so jih v medkongresnem obdobju dosegli v družbenopolitičnem in ekonomskem položaju delovnih ljudi in občanov. Utrjevanje in razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja je nedvomno dalo pomemben prispevek k akcijski in idejni enotnosti organizacij in članstva zveze komunistov v občini Gornja Radgona. To potrjuje tudi podatek, da se je v minulih štirih letih zveza komunistov kadrovske okrepila, saj se je njeno število povečalo celo za tretjino. Tako šteje občinska

osnovne organizacije, predvsem v krajevnih skupnostih, uspeli okrepiti s komunisti iz drugih delovnih okolij, kot npr. iz upravnih organov in tozdov na področju določene krajevnosti. Trenutno imajo organizirane tudi tri svete zveze komunistov v krajevnih skupnostih gornjeradgonske občine, in sicer v Radencih, Gornji Radgoni in Apačah. Pravijo, da z njihovo vlogo, kot povezovalnega dejavnika komunistov v krajevni skupnosti, še ne morejo biti povsem zadovoljni.

Pregled sprejetih v zvezo komunistov od leta 1978 pa do konca lanskega leta pove, da je partijske knjižice prejelo skupno 250 novih članov; oči tega kar 149 mladih do 27. leta starosti. Glede na število sprejemov v ZK je bilo najbolj plodno leto 1980, ko se je občinska organizacija zveze komunistov v Gornji Radgoni povečala za 108 komunistov; med njimi pa 65 mladih. Istovremeno pa se je v minulem štiriletnem obdobju število osnovnih organizacij povečalo za 35, pri čemer so v krajevnih skupnostih ustanovili le dve OO ZK.

Slednje je povezano tudi s prečim vprašanjem premajhnega sprejemanja kmetov v zvezo komunistov, saj so v tem obdobju sprejeli v

mala anketa

Znanje za lažje in boljše delo

Človek nikoli ne ve zadosti, zato je potrebno, da se stalno izpopolnjuje, izobražuje... O tem ni dvoma, pa vendar je marsikdo brezbrizen do svojega boljšega znanja, ko se zaposli in mu navidezno dobro gre. Prehitro se namreč zadovoljimo s tem, kar znamo.

V Pomurju je veliko nekvalificirane ali zgolj priučene delovne sile in med njimi je nemalo tudi takih, ki niti nimajo končane osemletke. Toda v zadnjih letih je interes za tovrstno izobraževanje upadel, ker pač vsakdo misli, češ kaj mi bo šola, pomembno je, da znam delati. V tem je sicer veliko resnice, toda ali nam znanje ne omogoča, da lažje, bolje in hitreje delamo?

Izobraževanje ob delu je najcenejša oblika usposabljanja. Za posameznika pa je seveda zelo naporna, saj mora redno hoditi na delo (v službo), prosti čas pa nameniti za učenje. Toda trud se vedno izplača. To so nam povedali tudi delavci gradbenih organizacij in lesne industrije iz vseh pomurskih občin, ki so obiskovali in pred kratkim končali 2-letno gradbeno delovodsko oziroma lesarsko delovodsko šolo na srednješolskem centru v Murški Soboti. Med njimi je nastala tudi današnja anketa.

PETAR BREZİĆ, vodja izobraževanja ob delu na srednješolskem centru v Murški Soboti: »Obe šoli smo organizirali v sodelovanju z gradbenim šolskim centrom in lesarskim šolskim centrom iz Maribora, odkoder so prihajali tudi nekateri predavatelji. Izobraževanje je potekalo v popoldanskem času in lahko povem, da so vsi, ki so se vpisali, dokaj redno hodili k pouku in pokazali zadovoljiv učni uspeh. V šoli so si pridobili predvsem širšo razgledanost in nova spoznanja na področju gradbene oziroma lesarske tehnologije. 18 jih je končalo lesarsko, gradbeno delovodsko šolo pa 28 delavcev.«

FRANC PUHAN iz Gančan: »Zaposlen sem v delovni organizaciji Konstruktor-Pomurje kot tesar in ta šola je bila za nas velika priložnost, da si izpopolnim svoje znanje. Ves čas, odkar sem zaposlen, sem čutil, da bi lahko še kaj dosegel in morda tudi napredoval na delovnem mestu. Iz naše delovne organizacije se nas je vpisalo v to šolo 12 delavcev. Petim, in med njimi sem tudi jaz, je podjetje odobrilo tudi štipendijo, to je, da so nam krili vse stroške šolanja. Tudi sicer so nam šli na roko, če je bilo treba.«

IVAN TRSTENJAK iz Murskega Središča: »Ze 20 let sem zaposlen, kljub temu pa sem se odločil, da grem v šolo. To so mi predlagali tudi v delovni organizaciji GIDOS v Lendavi, kjer zdaj delam, in sicer zaradi potreb. Mene so predvideli za tesarskega, sodelavca pa, ki je prav tako obiskoval to šolo, za zidarskega delovodjo. Obema so krili tudi vse stroške v zvezi s šolanjem. Čeprav sem se nekoliko bal, kako bo šlo, zaradi jezika in obremenjenosti, sem uspešno končal.«

JOŽE SUDEC iz Ljutomer: »Tudi meni so v delovni organizaciji, to je v Proizvodno gradbenem podjetju Ljutomer, kjer sem zaposlen kot KV zidar, predlagali, naj grem v delovodsko šolo. Seyeda je bila to tudi moja želja. Ze doslej sem večkrat zamenjeval skupinovodjo na raznih gradbiščih, zdaj pa pričakujem, da me bodo razporedili na delovno mesto gradbenega delovodje. V šoli sem si pridobil predvsem teoretično znanje, prakso pa smo itak imeli vsak na svojem delovnem mestu.«

KAREL KAUCIČ iz Gornje Radgone: »V Ljubljani sem končal poklicno gradbeno šolo in bil 8 let zaposlen pri Gradisu, zdaj pa že 4. leto delam pri Stanovanjsko-komunalnem podjetju Gornja Radgona. Za izpopolnjevanje v svojem poklicu sem se odločil zaradi lastne želje in tudi potreb delovne organizacije. Tudi meni so krili vse stroške šolanja in omogočili prosti čas, kadar je bilo to potrebno. Mislim, da je bil pouk v redu organiziran in da smo si pridobili tisto znanje, ki nam je potrebno za delovodje.«

Pomemben delež mladih pri izvedbi volitev

Priprave na spomladanske volitve potekajo intenzivno tudi v občinski konferenci zveze socialistične mladine v Murški Soboti, kar dokazuje dosedanje delo mladih. Na občinskem nivoju ocenjujejo, da so se dovolj zgodaj lotili te nadvse pomembne akcije, predvsem glede evidentiranja in kandidiranja mladine in mladincev za najodgovornejše funkcije v delegatskem sistemu. V sklop obširnih vsebinskih nalog, ki so si jih mladi iz murskosoboške občine začetli na zadnji programsko-volilni konferenci občinske organizacije zveze socialistične mladine, sodi namreč kot najpomembnejša nedvomno priprava na bližnje volitve. Potem so začeli še s poglobljeno aktivnostjo in šii po vseh osnovnih organizacijah zveze socialistične mladine v murskosoboški občini, zato rezultati niso mogli izostati. Posebej zato, ker je akcija potekala usklajeno že od občinskega nivoja navzdol do osnovnih

organizacij v združenem delu in krajevnih skupnostih, kjer so imeli podporo samoupravnih organov in ostalih družbenopolitičnih organizacij.

V zdajšnjem trenutku, tik pred volitvami članov, delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, je ocena pozitivna, saj so se skoraj povsod mladi zglede vključili v same priprave in postopke evidentiranja, kandidiranja itd. Zato so zadovoljni z zastopnostjo mladih v kandidacijskem postopku, med katerimi jih je 891 ali 20,3-odstotka mladih. Lahko rečemo, da je mladina predlagala za odgovorne funkcije oziroma za delegate mlade ljudi, za katere so tudi prepričani, da bodo tudi izvoljeni, saj so z njimi mladinski funkcionarji že prej opravili razgovore, da bodo funkcije v delegatskem sistemu tudi prevzeli.

Največ mladih so seveda evidentirali v združenem delu, in sicer 22,4 odstotka, vendar ta podatek ni povsem zgovoren

pokazatelj angažiranosti mladih. Marsikje so se namreč te pomembne družbene akcije lotili bolj odgovorno v krajevnih skupnostih murskosoboške občine, od koder bo na bližnjih volitvah kandidiralo 16,5 odstotka mladih. Ob tem, da je precej več mladih kot prej evidentiranih za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, kar je določen napredek.

Razumljivo pa je, da čakajo mlade številne naloge tudi pri sami izvedbi volitev, kjer se nameravajo še posebej potruditi. Gre namreč predvsem za udeležbo na volitvah, kakor tudi za sodelovanje pri organiziranju volitev z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi. Mladi pa bodo v naslednjem mandatnem obdobju skušali s svojim delom v tovarnah, šolskih klopek, posebno pa v delegatskem sistemu, opravičiti zaupanje naše smoupravne socialistične skupnosti.

Milan Jerše

AKCIJA NNNP

VRSTA AKTIVNOSTI S PODROČJA POŽARNEGA VARSTVA

V letošnji akciji Nič nas ne sme presenetiti bo dan poseben poudarek tudi požarnemu varstvu. To pa zato, da bi zmanjšali število požarov in materialno škodo, ki nastaja zaradi njih.

V ta namen so na občinski gasilski zvezi v Murški Soboti že izdelali pester program aktivnosti, ki bodo zajele vse dejavnike s področja požarnega varstva. Program aktivnosti so razdelili v pet časovnih obdobij. Z aktivnostmi bodo začeli že meseca aprila in maja, ko bodo v vseh gasilskih društvih soboške občine preizkusili mobilne sposobnosti. Računajo, da bo pri tem sodelovalo okrog 2.000 članov gasilske organizacije. Z akcijo bodo nadaljevali v mesecu juniju in juliju, ko bodo organizirali javne nastope s predpostavko hitrostnih vaj in gašenja požarov v izrednih razmerah. V mesecu avgustu in septembru bodo imeli razna tekmovanja v občini, regiji in zamejstvu s posebnim poudarkom na množičnosti. Izvedli pa bodo tudi tekmovanja za memorial Matevža Haceta. V mesecu oktobru, mesecu požarnega varstva, bodo vse aktivnosti usmerjene v požarno preventivno propagando, opravljali bodo požarnovarnostne preglede, organizirali predavanja v delovnih organizacijah in šolah ter večje vaje na najbolj ogroženih objektih. V mesecu novembru bodo začeli s tečajmi za operativna vodstva ga-

silskih društev in gasilsko-tehničnih enot civilne zaščite. Nosilec celotne akcije Nič nas ne sme presenetiti na področju požarnega varstva je občinska gasilska zveza Murska Sobotna s svojim operativnim članstvom. V akcijo pa bodo vključene tudi skupnost

za požarno varnost občine Murska Sobotna s svojim operativnim članstvom. V akcijo pa bodo vključene tudi skupnost za požarno varnost občine Murska Sobotna in gasilsko-tehnične enote civilne zaščite.

F. Maučec

Komite izrekel kritiko komunistom!

V Gornji Radgoni so se prejšnji teden na izredni seji sestali člani komiteja OK ZKS Gornja Radgona, ki so ji prisostvovali še predsednik SO, predsednik OK SZDL in predsednica OS ZS. Na seji, ki je vsebovala le eno točko dnevnega reda: uspešnost akcije za reorganizacijo strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje, je komite kot izvršni organ najvišjega organa gornjeradgonskih komunistov to je občinske konference, izrekel kritiko vsem odgovornim, ki niso realizirali sklepov in stališč občinske konference zveze komunistov v zvezi z omenjeno reorganizacijo strokovnih služb.

Tako so bili kritike deležni odgovorni pri IS SO Gornja Radgona, ki so bili pri tem organu skupščine občine določeni za akcijo, kot tudi odgovorni delavci v samoupravni stanovanjski in samoupravni komunalni skupnosti občine Gornja Radgona. Ker gre v večini za komuniste, so člani komiteja OK ZKS Gornja Radgona sklenili, da o njihovi odgovornosti razpravljajo v posameznih osnovnih organizacijah zveze komunistov, sprejmejo ustrezne ukrepe in jih posredujejo komiteju kot izvršilnemu organu občinske konference.

V. Paveo

IZ TO PRESKRBA VELETRGONE POTROŠNIK

Prav v teh dneh so v temeljnih organizacijah združenega dela potekali številni občni zbori osnovnih sindikalnih organizacij, na katerih so pregledali delovanje v preteklem obdobju, hkrati pa je prišlo tudi do večjih kadrovskih sprememb v izvršnih odborih osnovnih organizacij zveze sindikatov. Kaže, da se je marsikje na predsednike in tudi na druge člane izvršnih odborov zvalilo precej obveznosti in dela, ki so ga z določenimi težavami vendarle uspešno opravili.

Podobno ugotavljajo tudi v temeljni organizaciji Preskrba veletrgovine Potrošnik v Murški Soboti, kjer so se smelo lotili zastavljenih nalog, pri čemer so si prizadevali vključiti čim večje število delavcev. Praksa je pokazala, da se sicer pogosto sestajajo in sestankujejo, toda dnevni redi njihovih sestankov so izpolnjeni ne le s tistimi starimi in »tradicionalnimi« stvarmi, kot so ozimnica, regres, letni dopust in rekreacija delavcev, ampak veliko govore tudi o družbenogospodarskem položaju svojih delavcev. Zato si prizadevajo povečati fizični obseg dela, produktivnost dela ter doseči ustreznejšo organizacijo dela in razporeditev delovnega časa, čeprav so rezultati poslovanja temeljne organizacije v lanskem letu dokaj spodbudni. Kljub zaostrenim zakonskim predpisom na področju investicij so zgradili prijet-

na prodajna objekta na Hodoših in v Markovcih.

VEČ SKRBI DRUŽBENI PREDHRANI DELAVCEV

»V lanskem letu smo nekoliko več pozornosti kot prej posvetili problematiki družbene prehrane naših delavcev. Zavedamo se namreč, da takšen način prehrane med delom, kot ga imamo sedaj, ne ustreza stališčem sindikata. Znotraj delovne organizacije smo iskali razne možnosti za ustrezen način prehrane delavcev med delom, posebej tam, kjer za to obstajajo minimalni pogoji, vendar ob znani raztresenosti poslovnih enot te zadeve za zdaj nismo mogli enotno urediti. Tudi z množičnostjo na področju športa in rekreacije ter oddiha delavcev smo lahko zadovoljni«, poudarja dosednji predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije zveze sindikatov v TO Preskrba veletrgovine Potrošnik Karel Maček, ki je več kot deset let uspešno vodil delo sindikalne organizacije.

Ustrezna organizacija, oziroma posluh odgovornih za oddih in njihova zavzetost sta omogočila, da vsako leto letuje okrog 130 družin, samo v lanskem letu pa je iz temeljne organizacije Preskrba letovalo 38 družin. Ze ta podatek dovolj zgovorno priča, da se zanimanje delavcev za organiziran oddih nenehno povečuje. Tudi vrednotenju dela trgovskih

Uspešno delo sindikata

BOLJŠA PRESKRBA OBČANOV — Z otvoritvijo nove samopostrežne trgovine v krajevni skupnosti Park v Murški Soboti (na sliki notranjost trgovine) so dane boljše možnosti za preskrbo občanov. Foto: A. Abraham.

delavcev so namenili veliko pozornosti, predvsem z namenom, da višina osebnih dohodkov ne bi v preveliki meri zaostajala za rastjo življenjskih stroškov.

Predkongresna dejavnost in delegatov skupščin družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti so bile najboljša priložnost za oceno dela njihovih delegatov. Bolj so bili zadovoljni s prispevkom delegatov v organih upravljanja kot pa za zbor združenega dela in sise. Volitve zato niso zgolj formalnost ali običajno rutinsko delo, poudarjajo v TO Preskrba.

Začrtane naloge kluba samoupravljalcev

V uvodnem delu seje izvršnega odbora kluba samoupravljalcev v Murški Soboti so njegovi člani s posebno pozornostjo prislunili poročilu delegata Karla Pečka s 14. srečanja samoupravljalcev Jugoslavije »Rdeči prapor« v Kragujevcu. Osnovni poudarek na tem velikem zborovanju delavcev iz vseh naših socialističnih republik in pokrajin, ki sta se ga udeležila tudi dva delegata iz Pomurja, je bil na ustrežnejšem vrednotenju dela, tako v neposredni proizvodnji kot ustvarjalnega dela. Predvsem zato, ker se je proizvodnemu delu doslej posevečalo premalo pozornosti, v kar bo treba še bolj vključiti tudi usmerjeno izobraževanje. Seveda je bilo precej govora tudi o uresničevanju stabilizacijske politike in drugih vprašanih nadaljnega družbenoekonomskega razvoja. Spričo tega bo nujna angažiranost vseh družbenopolitičnih organizacij, da bo delavski razred v slehernem okolju dosledno uresničil temeljna sporočila letošnjega srečanja jugoslovanskih samoupravljalcev.

V nadaljevanju razprave so člani murskosoboškega kluba samoupravljalcev dokaj ugodno ocenili uresničevanje dosedanjega programa dela, pri čemer jim ni uspelo organizirati edinole razgovora o izkušnjah vodij delegacij, kar bodo prenesli v čas takoj po volitvah, v kolikor ne bo načrtovanega rednega usposabljanja vodij delegacij iz murskosoboške občine. Nadalje nameravajo v tem in prihodnjem mesecu pripraviti razgovor o položaju tozgov oziroma delovnih enot, ki imajo sedež matične organizacije izven občine. Predvsem bo namenjen manjšim poslovnim enotam katerih predstavnike so pogrešali že na prvem tovrstnem razgovoru. V načrtu imajo tudi ponovitev teme »Povezovanje združenega dela in krajevne skupnosti«, ki jo bodo opravili ob koncu tega ali v začetku prihodnjega meseca. S pomočjo tukajšnje delavske univerze pa bi naj organizirali izobraževanje za eno skupino novozaposlenih delavcev, kjer predvidevajo osem učnih ur. V ta namen se bodo tesneje povezali s kadrovskimi službami v organizacijah združenega dela. V program dela za prihodnja dva meseca pa ima murskosoboški klub samoupravljalcev vključeno tudi usposabljanje disciplinskih komisij in samoupravnih delavskih kontrol.

Milan Jerše

Po obsežnih in vsebinsko bogatih pripravah v OO ZK je bila v Murski Soboti programsko-volična seja občinske konference zveze komunistov, ki sta se je udeležila tudi izvršni sekretar CK ZKJ Vlado Janžič in sekretar MS ZKS za Pomurje Geza Bačić. V razpravi o delovanju občinske organizacije ZK in njenih organov v preteklem obdobju je bilo izpostavljenih nekaj najpomembnejših dosežkov, kot so hiter materialni razvoj murskosoboške občine, ki ni več v t. im. »klubu nerazvitih«, večja aktivnost komunistov v samoupravnih organih in delegatskem sistemu ter nenehna krepitev idejne in akcijske enotnosti zveze komunistov. Slednje se je zlasti pokazalo ob razreševanju konkretne problematike v gradbeništvu, kmetijstvu in drugje. V medkongresnem obdobju pa je za blizu 600 članov povečana občinska partijska organizacija, s čimer je povezan tudi znaten porast števila osnovnih organizacij zveze komunistov.

Murskosoboški komunisti so v daljši razpravi spregovorili domala o vseh področjih dela in življenja v občini, pri čemer so posebno pozornost namenili vprašanju kmetijstva in celotnega agrokompleksa, saj sodi pridelovanje hrane med strateške cilje nadaljnega razvoja. Zato so se delegati zavzeli za trdnejše povezave vseh členov reprodukcijske verige na osnovi medsebojnih dohodkovnih odnosov. V ta proces pa bo treba še v večji meri vključiti tudi kmete, organizirane v temeljnih zadržnih organizacijah. Razumljivo je, da je bilo delo zveze komunistov usmerjeno predvsem v razreševanje vprašanj s področja družbenoekonomskih odnosov, stabilizacijske politike, samoupravnega načrtovanja itd. Zato je treba bitko za boljše gospodarjenje, kot so poudarili, prenesti v sleherni temeljno organizacijo in krajevno skupnost, kjer pa je nujna večja kritičnost komunistov.

Zatem so opravili volitve organov občinske organizacije ZK, zlasti 30-članske občinske konference, ki jo bo vodil dosedanji predsednik Alojz Sela, in nekaterih komisij ter tovarniškega razsodišča. Za sekretarja komiteja je izvoljen Stanko Erjavec, ki je bil doslej izvršni sekretar, na čigar mesto bo poslej Anica Karba, zaposlena v skupnih službah SIS. Novi komite ima 9 članov, izvolili pa so tudi delegate za 9. kongres ZKS in 12. kongres ZKJ. Ob koncu so sprejeli še programske usmeritve za delo občinske organizacije zveze komunistov v prihodnjem obdobju.

Jani D.

Milan Jerše

GORNJA RADGONA

Mladina in volitve

Mladi v gornjeradgonski občini so uspešno končali s pripravami na volitve. Evidentirali so veliko število svojih članov, kar pa je še važnejše — mnogi med njimi so se znašli na kandidatnih listah.

Občinska mladinska organizacija oziroma osnovne organizacije ZSMS Gornja Radgona pa bodo odigrale pomembno vlogo tudi v sami izvedbi volitev, predvsem 14. t. m., ko bodo volili delegate za naslednje mandatno obdobje v krajevnih skupnostih v občini. Tako bodo okrasili volišča v 70 KS, izobesili bodo plakate, zastave, uredili okolico volišč in še bi lahko naštevali.

Kljub oblici nalog, pa tudi z namenom, da bi kar se da spodbudili osnovne organizacije ZSMS Gornja Radgona pri teh opravilih, ki spet kažejo na pripravljenost mladincev in mladink za družbene akcije, so se pri OK ZSMS Gornja Radgona odločili, da bodo denarno in knjižno nagradili tri osnovne organizacije, ki bodo največ prispevale k izvedbi volitev.

vd

Programsko-volična konferenca gornjeradgonskih komunistov

Uspehi, pa tudi mnogo nedorečenosti

Gornjeradgonski komunisti so strnili svoja dosedanja prizadevanja v utrjevanju političnega sistema socialističnega samoupravljanja in uresničevanju stališč in sklepov s področja ekonomske stabilizacije na programsko-volični konferenci. Po pregledu dela občinske organizacije — po poročilu se je razvila živahna razprava — pa so izvolili novo občinsko vodstvo komunistov, delegate za IX. kongres ZKS in XII. kongres ZKJ.

Sodeč po poročilu pa tudi razpravi, uspehi gornjeradgonskih komunistov v preteklem obdobju niso majhni tako v družbenopolitičnem kot tudi družbenoekonomskem razvoju občine, posebej pa se kažejo v akcijski in idejni okrepljenosti zveze komunistov znotraj delavskega razreda, organiziranih v SZDL in drugih DPD v KS, TOZD in SIS. Tako so za tretjino povečali članstvo v obdobju med obema kongresoma, ustanovili pa tudi okrog 40 novih osnovnih organizacij. Veliko pa je bilo tudi storjenega na področju

idejnopolitičnega usposabljanja, ki je zajelo okrog 80 odstotkov članstva.

Posebej je bilo še opozorjeno na prizadevanja komunistov v razvoju delegatskega sistema, ki se v DPS uveljavlja vse bolj tudi po zaslugi komunistov.

Ko so spregovorili o storjenem na področju ekonomske stabilizacije, je bilo poleg pozitivnih premikov v tej smeri ugotovljenih tudi nekaj dejstev. Gre predvsem za še večja in smotnejša vlaganja v kmetijstvo, kajti zahteve širše DPS so velike. Omenili pa velja, da so se prav v kmetijstvu v občini pričeli naslanjati na dohodkovne odnose, in povezovali znotraj republike ter navzven. Zadovoljni pa niso z razvojem turizma, kjer beležijo nezadovoljiv devizni priliv, trgovine in še bi lahko naštevali.

Na področju družbenih dejavnosti so komunisti usmerili največ sil v usmerjeno izobraževanje in celodnevno šolo, prav sedaj pa teče akcija za reorganizacijo strokovnih služb SIS družbenih in materialnih dejavnosti. Tu, pred-

vsem v materialnih, pa se pojavljajo med določeni komunisti oportunistična hotenja, zato sta občinska konferenca oziroma komite že ukrepala, proti takšnim pojavom pa se bodo najodločneje borili tudi v prihodnje.

Gornjeradgonski komunisti so se odločili za zmanjšanje obsega svoje občinske konference. Ta je doslej štela 41 delegatov, v novem sestavu pa jih je 27. Eno leto bo na čelu občinske organizacije Marija Sedivy, predmetna učiteljica, zaposlena na delavski univerzi v Gornji Radgoni, sekretar pa ostaja Ferdo Matvos in prav tako bo še naprej izvršni sekretar Karel Cizl.

Poleg organov konference in komisij pa so izvolili tudi delegate za bližnji kongres. V delu IX. kongresa ZKS bodo gornjeradgonske komuniste zastopali Irena Petek-Ferenc, Jože Rugole, Žarko Reus in Janko Jaušovec, na XII. kongresu ZKJ pa Melita Bakračević, in sicer po dogovoru z ljutomerskimi in lendavskimi komunisti.

V. Paveo

Mladi kritično o štipendijah

Problematika štipendijske politike in priprave na volitve — to sta bili osrednji točki poveseta predsednikov in sekretarjev osnovnih organizacij zveze socialistične mladine iz murskosoboške občine, ki ga je OK ZSMS organizirala v prostorih srednješolskega centra v Murski Soboti.

Zaskrbljuje podatek, da so v murskosoboški občini v letu 1981 razpisali 332 štipendij v 29 delovnih organizacijah, pri čemer je bilo nepodeljenih kar 158 ali 46 odstotkov. Do sredine letošnjega februarja pa so v 45 organizacijah združenega dela razpisali le 280 kadrovskih štipendij; od tega 178 za poklicne šole, 24 za srednje, 34 za višje in 44 za visoke šole.

Kot so poudarili, je s kadrovske politiko nezdružljivo, da se zmanjšuje število kadrovskih štipendij na račun povečanja socialnih štipendij, zato si mladi prizadevajo za dodaten razpis. Pri tem se bodo angažirale tudi osnovne organizacije zveze socialistične mladine, zlasti na srednjih šolah, ki bodo med drugim tudi v kadrovskih službah delovnih organizacij preverile dejansko stanje. Hkrati pa bodo po razrednih skupnostih znova preverili podatke o upravičenosti prejemanja štipendij. Vsekakor pa je s tega posveta zanimiva po-

buda, da bi ti štipendisti tudi sodelovali na mladinskih delovnih akcijah, s čimer bi povrnili del sredstev, ki jih vanje vloga družba.

Ob tej priložnosti so se tudi dogovorili za konkreten program aktivnosti mladih pri čim uspešnejši izvedbi volitev. Med drugim bodo na šolah pripravili posebne radijske oddaje o vsebinskem pomenu volitev, mladi bodo pisali parole in jih skupno s plakati in letaki izobesili po šolah, delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Hkrati pa bodo poskrbeli za okrasitev volišč, ureditev njihove okolice in vasi, organizirali prihode na volišča in podobno. V zvezi s tem so tudi razpisali tekmovanje za najbolj urejeno volišče v murskosoboški občini.

Milan Jerše

Opravimo svojo pravico in dolžnost na volitvah v nedeljo že v jutranjih urah

POPRAVKI

Za predsednika zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Gornja Radgona za naslednje mandatno obdobje kandidira FRANC FAŠALEK in ne PETER FRIDAU,

za predsednika zbora uporabnikov v skupnosti socialnega skrbstva kandidira MILAN KURBUS in ne ROZINA ISMAJLOVIČ in

za predsednika zbora uporabnikov v telesnokulturni skupnosti kandidira MLADEN FABJAN in ne MIHA STRAH, kot smo pomotoma objavili v zadnji številki naše tednika.

Zastaviti konkretno odgovornost

Nedavna seja predsedstva občinske konference socialistične zveze v Murski Soboti je potekala v znamenju obravnave poročila o delu skupščine občine in njenih organov v mandatnem obdobju 1978—1982. Kot so ugotovili, je bilo dosedanje delegatsko-delo marsikdaj resda pomankljivo in premalo učinkovito, vzeto v celoti pa je kljub temu krepko pripomoglo k nekaterim pomembnim razvojnim uspehom murskosoboške občine. Med drugim je bil v tem obdobju dosežen izrazit napredek tudi v družbenem in osebnem standardu občanov, kar je navsezadnje tehten dokaz za razvitost delegatskih odnosov na vseh nivojih — od občine do organizacije združenega dela in krajevnih skupnosti.

Hkrati pa se je pri oceni minuloga delegatskega dela izkazalo, da njegovo učinkovitost še zmeraj zavirajo določene pomankljivosti, na katere so opozarjali že v prejšnjih letih. Ne gre le za preobsežna skupščinska gradiva, ampak so tudi delegati marsikdaj preslabo usposobljeni za opravljanje svoje odgovorne družbene funkcije. Zato se je tudi dogajalo, da so nekatera ključna vprašanja družbenega razvoja reševali mimo delegacij, in sicer po krajši poti. Tudi primeri, ko je moral izvršni svet skupščine občine velikokrat nase prevzeti odgovornost za zadeve, ki bi jih lahko že prej reševali v posameznih silih itd., opozarjajo, da ponekod delegati sploh niso imeli stališča svoje delegatske baze. Da ne govorimo posebej o prešibki pomoči strokovnih organov in družbenopolitičnih organizacij posameznim delegacijam, kakor tudi o pretrganem toku povratnih informacij.

Člani predsedstva OK SZDL so ob tem podprli gradivo o delu skupščine občine in njenih organov v preteklih štirih letih in ugodno ocenili delo zborov, čeprav so kritične besede letele predvsem na račun večkratne nesklepčnosti družbenopolitičnega zbora in nekaterih odborov, ki so se redkokdaj sestajali. Slednje so ugotovili tudi za posamezne skupine delegatov. V razpravi pa so opozorili, da pogršešajo informacijo o delu interesnih skupnosti s področja družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje, če bi se hoteli dokopati do celovitejših ocen uresničevanja delegatskega sistema.

Milan Jerše

ABC POMURKA

Delovna organizacija

ZUNANJA TRGOVINA s. p. o.
Murska Sobota

ABC POMURKA — ZUNANJA TRGOVINA
Murska Sobota

objavlja

prosta dela in naloge:

1. Samostojnega referenta

v izvozu

Pogoji: — visoka ali višja šola ekonomske smeri
— aktivno znanje svetovnega jezika
— zunanjetrgovinska registracija

2. Tehničnega referenta II

v oddelku izvoz-uvoz Madžarska

Pogoji: — končana popolna srednja šola
— znanje strojepisja
— zaželeno je znanje madžarskega jezika

Prijave z dokazili o strokovni usposobljenosti in delovnih izkušnjah naj kandidati pošljejo na naslov ABC POMURKA — ZUNANJA TRGOVINA Murska Sobota, Lendavska 9 v roku 15 dni od objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni od objave.

strokovnjaki svetujejo

Kako do večje proizvodnje mleka?

(nadaljevanje)

Ob trenutno razpoložljivi osnovni krmi bo težko doseči večjo proizvodnjo mleka brez posebnih beljakovinskih koncentratov. Oljnih tropin je bilo pred leti dovolj, sedaj pa jih primanjkuje, tudi cena tropin je 3-krat večja kot pred enim letom, medtem ko je cena mleka zvišana za 20 odstotkov, zato se postavlja vprašanje ekonomičnosti krmljenja s tropinami. Krmil, s katerimi bi lahko dopolnili zimski obrok z manjkajočimi beljakovinami, pomurske mešalnice ne izdelujejo, razen urejskega koncentrata, s katerim pa zaradi večje vsebnosti uree ne moremo izravnati zimskega obroka, ki vsebuje pretežni del koruzne silaže. Zaradi uree, ki jo vsebuje urejski koncentrat 10 do 12 odstotkov, ga lahko dajemo največ 1

do 1,5 kg dnevno na kravo, kar zadostuje le za 10 do 12 l mleka, za večjo proizvodnjo pa rabimo beljakovinsko krmilo brez uree. Zato bi kazalo uporabljati urejski koncentrat in druga krmila, ki vsebujejo ureo, za izravnavo krmnih obrokov suhih krav in za krave s proizvodnjo do 12 l mleka. Kravam po telitvi in tistim, ki dajejo več kot 12 l mleka, bi dodajali oljne tropine pomenešane z doma pridelanimi žiti. Seveda pa bomo morali čim prej preiti na krmljenje krav po proizvodnji.

Običajno je zimski obrok za krave molznice sestavljen iz 20 do 25 kg koruzne silaže, 4 do 8 kg sena, ter 2 do 4 kg koruznega zdroba. Če upoštevamo povprečno hranilno vrednost osnovne krme, dobi krava z običajnim obrokom naslednjo količino hranilnih snovi:

Krma	kg	SS	SPB	ŠE	Ca	P	Na	Šur.
		g	g	g	g	g	g	vlakn.
Koruzna sil.	23	6,3	253	3910	17	11	2,5	1357
Seno	7	6,2	300	1800	39	14	10,0	1978
Kor. zдроб	2	1,6	120	1260	2	6	2,0	120
Skupaj hranil. snovi		14,1	673	6970	58	31	14,5	
600 kg teška krava rabi za vzdrž. kg 4% mleka			320	3168	30	20	12	
		5,9	13,8	10	6	4		

V tem obroku je prebavljivih beljakovin le za proizvodnjo 6 l mleka, in je zelo malo natrija in fosforja, veliko pa je škrobnih enot.

Tak obrok zelo uspešno dopolnimo z urejskimi dodatki, ki ne vsebujejo energetske vrednosti, vsebujejo pa rudninske snovi, ki nam primanjkujejo v zimskem obroku. Tak dodatek je supermix, izdelek tovarne Lek-Lipovci. Vsebuje 33 odstotkov uree, 10 kalcija, 23 natrija, 3,5 odstotka fosforja in ostale mikroelemente ter vitamine, ki jih rabi govedo za proizvodnjo mleka in mesa. V zimskem času, ko imamo presežek lahko topljivih ogljikovih hidratov v obroku, računamo, da žival lahko dobro izkoristi do 30 g uree na 100 kg žive teže, to pomeni, da bi krava težka 600 kg, lahko dobila do 0,5 kg supermiksa na dan.

Vendar ga zaradi visoke vsebnosti natrija dajemo kravam do 30 dkg dnevno, oziroma ga mešamo največ do 10 odstotkov med krmne mešanice, ki jih lahko dajemo do 3 kg dnevno, oziroma 6 odstotkov med krmne mešanice, ki jih dajemo do 5 kg dnevno. Z dodatkom 0,3 kg supermiksa GKZ na dan izravnavamo obrok po prebavljivih beljakovinah 10 do 11 l mleka, medtem ko dodajemo kalcij in natrij pri proizvodnji nad 20 l mleka. Zato kravam z večjo proizvodnjo dodajamo oljne

tropine, ki vsebujejo dosti beljakovin in fosforja. V tem primeru bi bila poraba oljnih tropin, ki so drage in jih je zelo težko dobiti, mnogo manjša. Tudi polna lastna cena mleka bi se občutno zmanjšala. Zato bomo morali v bodoče, kljub nezainteresiranosti oziroma neznanju uporabe raznih urejskih dodatkov, vsaj za izravnavo beljakovinsko zelo revnih zimskih obrokov, uporabljati razne urejske dodatke, ki jih je na tržišču vedno več. Tudi mešanje uree med koruzno silažo ob siliranju, ki je najbolj učinkovit in zanesljiv način uporabe uree za govejo živino, se bo moralo bolj uveljavljati.

Z dodajanjem raznih urejskih dodatkov, urea super 1 — 1,5 kg na dan, supermix GKZ 0,3 kg ali benural dodatek 0,5 kg na kravo na dan, izravnavamo krmne obroke s koruzno silažo po prebavljivih beljakovinah do 12 l mleka, za krave po telitvi in večjo proizvodnjo pa uporabljamo oljne tropine, ki jih mešamo med doma pridelana žita (koruzo, ječmen in drugo), in sicer 60 do 70 odstotkov žit in 30 do 40 odstotkov oljnih tropin. Teh mešanic dajemo na vsaka nadaljnja 2 do 2,5 l mleka 1 kg. Na primer krava z 20 l mleka mora dobiti poleg urejskih dodatkov še 4 kg mešanice žit in oljnih tropin.

ŽVZ za Pomurje:
mag. Omar Ernest

PROIZVAJALI BI VEČ

V Gančanih je več dobrih kmetovalcev, ki skrbno obdelujejo svojo zemljo, se ukvarjajo z rastlinsko proizvodnjo in gojijo živino ter kot kooperanti sodelujejo s kmetijsko zadrugo Panonka. Med te sodi tudi dvainpetdesletni Stefan Pucko ali kakor ga krajani po domače kličejo Lebarov Števek. Skupaj z dve leti mlajšo ženo Ti-

ki večkrat pride naokrog in ki sta ji postregla s kozarcem domačega vina.

Lebarov Števek že vrsto let sodeluje s kmetijsko zadrugo Panonka. Pred petimi leti je najel 92.000 dinarjev posojila za dobo desetih let in s 3-odstotno obrestno mero in zgradil hlev za 70 svinj. Pravi, da se mu je to izplačalo in da mu je žal, da ni vzel še

tudi sicer je cena za svinje prenilna glede na cene umetnih gnojil in krmila. Če bi se cene uredile, bi bila pripravljena tudi več proizvajati. Bojita se tudi, da jima bo z novo obdavitvijo še manj

traktorja, vendar bodo enega prodali, kosilnico, sadilec za krompir, medtem ko je kombajn v strojni skupnosti. Želita si tudi, da bi bilo v celoti rešeno zdravstveno zavarovanje kmetov, vendar pod po-

Izkušnje kmetovalcev

no obdelujeta 5,20 hektarjev zemlje, v glavnem sama, kajti starejši sin Jože obiskuje VEKŠ v Mariboru, mlajši Tonček pa je vajenec v delovni organizaciji Panonija v Murski Soboti.

Ko sem se pred dnevi oglasil pri Puckovih, v središču razprostranega naselja Gančani, sem dobil občutek, da gre za urejeno kmetijo. Takšen občutek pa lahko dobi vsakdo, ki stopi na dvorišče in zagleda kmetijske stroje, ki so skrbno spravljani pod streho. Čeprav je bil to zimski popoldan, ko imajo kmetje več prostega časa kot denimo poleti, ju vseeno nisem našel brez dela. Števek je pletel košaro, Tini pa dela tako ali tako v kuhinji nikoli ne zmanjka. Naš pomenek je za trenutek prekinila Rominja,

več posojila. Tako se je odločil za vzrejo bekonov. Poleg tega pa ima v hlevu tudi deset glav goveje živine, 70 bekonov za kooperacijo in 10 komadov svinj. Vse svoje viške proda kmetijski zadrugi, kjer sodeluje tudi v samoupravnih organih. Sicer pa prideluje koruzo, krompir, riž in ječmen. Največ pridelava krompirja, ki ga vsako leto proda okrog dva vagona, medtem ko ostalo, kar pridelava, potrebuje za vzrejo bekonov. Tudi koruze pridelava precej, vendar jo mora še vseeno kupovati.

Čeprav je potrebno na kmetiji veliko delati, sta Števek in Tina zadovoljna, le da bi bile cene nekoliko višje, pravita. Ne moreta razumeti, da so cene živine v domači zadrugi nižje kot drugod. Pa

Štefan Pucko iz Gančan je zadovoljen s kooperacijsko proizvodnjo in sodelovanjem s kmetijsko zadrugo. Motijo ga le različne odkupne cene. Foto: F. Maučec

ostalo in da bosta morala opustiti kooperacijsko proizvodnjo. Menita, da bi morali tiste kmetovalce, ki več proizvajajo, stimulirati v tem času, ko je občutno pomanjkanje hrane, ne pa jih obremenjevati. Tarnata tudi zaradi pomanjkanja nafte, saj to ovira normalno delo in zato razmišljata, da bosta morala nazaj na konjsko vprego. Trenutno imata dva

gojem, da dajatve ne bodo previsoke, saj jih ne bi zmožla. Kljub vsemu pa upata, da bo tudi to vprašanje zadovoljivo rešeno tako za kmetovalce kot za družbo.

Ob koncu našega pogovora sta nam Števek in Tina tudi povedala, da letno oddata okrog štiri tisoč litrov mleka, kar tudi prinaša dohodek.

Feri Maučec

KAJ ŠE MORAMO STORITI ZA VISOK PRIDELEK PŠENICE?

Če naredimo pregled stanja pšeničnih posevkov na naših njivah, lahko ugotovimo, da so ti razen redkih izjem odlični. Na kmečkih njivah je posejanih 14.500 ha pšenice, ki je odlično prezimila. Rešnica je tudi v tem, da je v lansko jesensko setev vložena toliko kvalitetnega repromateriala, kot se nikoli doslej. Samo z zamenjavo semena je zajeta 1/3 površin poleg primerne gnojenja in ostalih ukrepov. Da bi sedaj iz teh posevkov dobili čimvečji pridelek moramo:

1. pravočasno dognojiti s primernimi gnojili.

2. zaščititi posevek pred pleveli.

3. zaščititi posevek pred boleznimi.

Dognojevanje opravimo na osnovi skupnih potreb pšeničnega posevka, ki so 120—140 kg dušika, 80—100 kg fosforja (P₂O₅) in 80—100 kg kalija (K₂O). Takšne so potrebe po hranilih v celotni vegetacijski dobi. Ker bi morali glavni del hranil dodati jeseni, spomladi dodajamo samo razliko manjkajočih hranil, predvsem dušika. Torej dognojujemo po naslednjih navodilih:

a) Če smo ob setvi porabili 500—600 kg NPK 9-18-18 (ali 6-18-18) dognojujemo zgodaj spomladi z 200 kg KAN in po potrebi še enkrat s približno 100 kg KAN. V prvem dognojevanju lahko zamenjamo KAN s 300 kg NPK 17-8-9.

b) V primeru, da smo jeseni uporabili 500—600 kg NPK 13-10-12 ali NPK 12-12-12 dognojujemo zgodaj s 300 kg NPK 17-8-9 in drugič po potrebi s 100 kg KAN.

c) Posevke, ki so bili jeseni gnojili s premajhnimi količinami nitrofoskalov ali sploh niso

bili gnojili, gnojimo takoj s 400—500 kg NPK 13-10-12 ali NPK 17-8-9 in drugič s 150-200 kg NPK 17-8-9 ali 100 kg KAN.

Zatiranje plevela

je nujen ukrep (čeprav se tega še vsi ne zavedamo), če hočemo doseči primeren pridelek. Plevel odvzema žitu hrano, vodo, svetlobo, prenaša različne bolezni in tudi škodljivce. V žitih srečamo več vrst plevelov, to so: semenski širokolistni, semenski ozkolistni in koreninski pleveli. Verjetno bomo razdelitev in zatiranje lažje razumeli, če bomo našli posamezne pleveli in za njih učinkovito zaščitna sredstva. V nadaljevanju tega sestavka bom navajal le zaščitna sredstva proti plevelom — herbicide, ki so v prodaji na področju Pomurja.

Najbolj razširjeno skupino širokolistnih plevelov (plešec, modri glavinec, bela metlika, osat, slak, mak, slakovec, njivna redkev, gorjušica ter kuštrava grašica) smo uspešno zatirali s hormonskimi pripravki deherban A, deherban M in deherban forte (kombinacija prvih dveh).

Ob enostranski uporabi teh herbicidov so se pojavili odporni pleveli kot so smolencec, kurja čreva, mrtva kopriva in druge. Z novejšimi pripravki na novih osnovah (aktivne snovi) in z različnimi kombinacijami zatiramo tudi te. Takšni so npr. deherban fluid, dicofluid MP combi, deherban combi, deherban special, aniten D, banvel M in podobni.

V zadnjih letih pa so se močno razširili travnati pleveli srakoperec (pavlica, pahovka) ter delno divji oves in njivski listič rep.

Najbolj nevaren je v zadnji skupini srakoperec, ki osemini okrog 2000 semen, močno zniža pridelek in otežuje kombajniranje. V naših razmerah so za te plevela pripravki dicuran in dosamix. Kot vidimo je že v naših razmerah izbrati herbicidev zelo širok, zato poskušajmo sestaviti nekaj receptov, da bomo očistili njivo vseh omenjenih plevelov:

— dicofluid MP combi 1 l + dicuran 2 kg ali

— deherban fluid 4 l + dosamix 2,5 kg ali

— deherban special 3 l + dicuran 2 kg ali

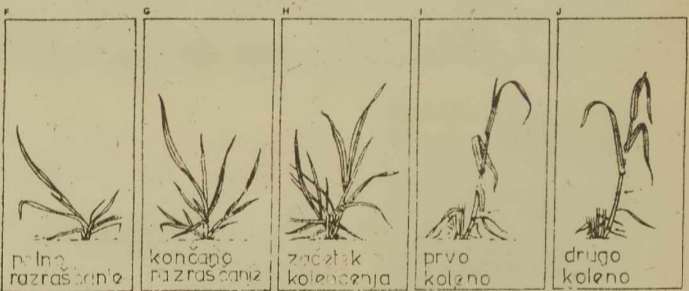
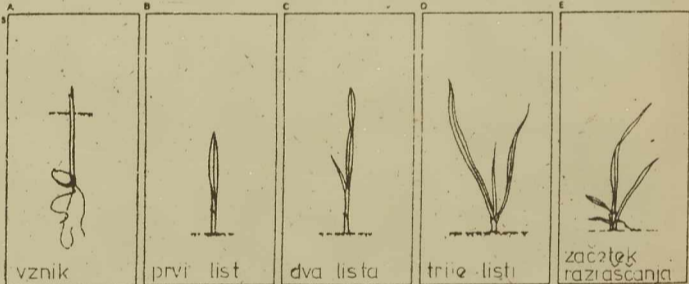
— banvel M 4 l + dosamix 2,5 kg

Čas uporabe teh kombinacij mora biti v fazi od začetka do konca razraščanja (glej tabelo). Ob škropljenju naj bo tempera-

tura okrog 10° C. V večini primerov škropimo prepozno, čakamo množico plevelov, potem uporabimo blagi in poceni herbicid ter dosežemo slab učinek. Do sedaj omenjene kombinacije pa ne smemo uporabljati pozneje, ker lahko nastopijo določene poškodbe na posevkih. Če smo že zamudili rok škropljenja v fazi razraščanja in nastopi kolencenje, potem uporabimo enega od enostanih hormonskih

fungicidom bayleton 25 WP 0,75 kg/ha. Posebno uspešno se je pokazala uporaba tega sredstva takoj po prvem napadu bolezn. Praviloma zadostuje enkratno škropljenje. Pri izredno močnem napadu je potrebno še enkratno škropljenje.

Bayleton 25 WP se lahko meša z vsemi herbicidi, ki se uporabljajo v žitih, prav tako v kombinaciji s sredstvi za skrajšanje slame.

Razvojne stopnje žit

A — vznick, B — prvi list, C — dva lista, D — trije listi, E — začetak razraščanja, F — polno razraščanje, G — končano razraščanje, H — začetak kolencenja, I — prvo koleno, J — drugo koleno

herbicidov, kot je npr. deherban A ali deherban forte. Razumljivo je, da s to kombinacijo dosežemo slabši učinek — ne zatremo smolence niti srakoperca.

Bolezni v zadnjih letih povzročajo škodo na pšeničnih posevkih. Najbolj razširjena je tako imenovana žitna pepelasta plesen. Pojavlja se že zgodaj spomladi, ko je dovolj vlage in se temperatura dviga. Najprej se bele pege pojavijo na spodnjih listih potem zajamejo zgornje liste, bilko in klas. Pri zgodnjem napadu bolezen negativno vpliva na razraščanje in zmanjšuje število rastlin s klasi.

V poskusih je bil na neškropljenih parcelah pridelek nižji 10—15% (400 kg = cca 5.000,00 din).

Poleg pepelaste plesni istočasno zatiramo še raze rje, kot so rumena, rjava in črna ter pegavost listov.

Prot vsem omenjenim boleznim škropimo s sistemičnim

Ostala žita moramo seveda enakopravno obravnavati kot pšenico. Pri ječmenu ni posebnih omejitev. Dognojujemo z nekoliko nižjimi dozami dušika (30-40 kg manj). Uporaba herbicidov je lahko ista kot pri pšenici, prav tako je priporočljivo škropljenje z bayletonom. V posevkih rži ne uporabljamo sredstva dicuran in sredstva na osnovi MCPP kot so deherban fluid, dicofluid MP combi, deherban special. V tem primeru je bolje uporabiti enostavnejše pripravke kot so deherban forte ali deherban A.

Med ovsmo zatiramo plevela z enostavnejšimi herbicidi, kot sta deherban M ali deherban forte v običajnih dozah. Ne uporabljamo pa čistih herbicidov na osnovi 2,4 D to je deherban A.

Žita s podsevkom detelje škropimo s pripravkom deherban M 2-2,5 l/ha. Škropimo takrat, ko ima detelja razvite najmanj tripe- resne liste.

DŽUBAN GEZA, kmet. ing.

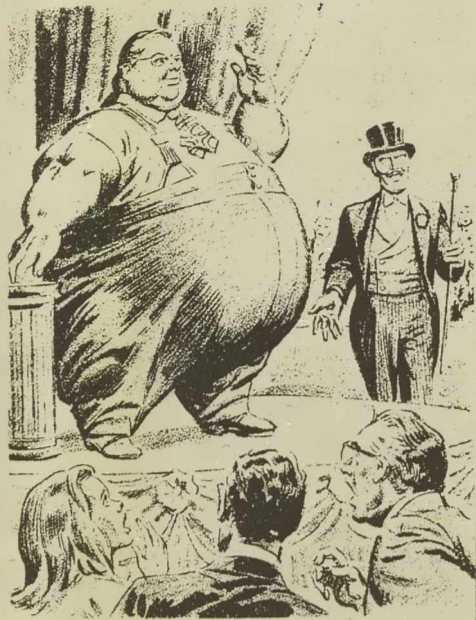
PRAGOZD JE POKAZAL ZOBE

Ameriški milijarder Daniel K. Ludwig je izgubil bitko z amazonsko džunglo; odločil se je, da bo prenehal z največjo naložbo, kar se jih je kdaj lotil posamezen investitor. Podjetnež je namreč pred leti začel izkoriščati neizmerno zeleno bogastvo pragozdov ob Amazonki v Braziliji. Velike potrebe razvitega sveta po lesu in celulozi so obljubljale primeren dobiček, toda izkazalo se je, da velikanski posegi v občutljivo naravno ravnovesje niso tako preprosti.

Najprej so morali utreti poti do lesnih zalog. Zgradili so na stotine kilometrov cest, železnic, mrežo letališč, pristanišča, nastalo je celo novo mesto s 35.000 prebivalci, posebej za ta veliki podjetniški podvig so japonski ladjedelničarji izdelali plavajočo tovarno celuloze, skratka, moderna tehnologija je pokazala svojo moč, da bi človek prišel do tako potrebnih surovin. Toda izkazalo se je, da podjetje ne uspeva tako, kot so si načrtovalci in investitor zamišljali. Sam veliki projekt Jari je sicer teklen naprej in tudi nekaj dobička je dajal, vendar pa tistega bliskovitega in zares učinkovitega rezultata ni bilo.

Med največjimi napakami, ki so jih naredili, je bilo podcenjevanje okolja. Z ogromnimi buldožerji so razrili velika območja, da bi na njih zasadili posebno vrsto hitro rastočega drevja, a plantaže niso uspevale. Gigantski buldožerji so pri ritju uničili občutljivo plodno plast amazonske zemlje. Podrtega ravnovesja pa ni mogoče popraviti v nekaj letih.

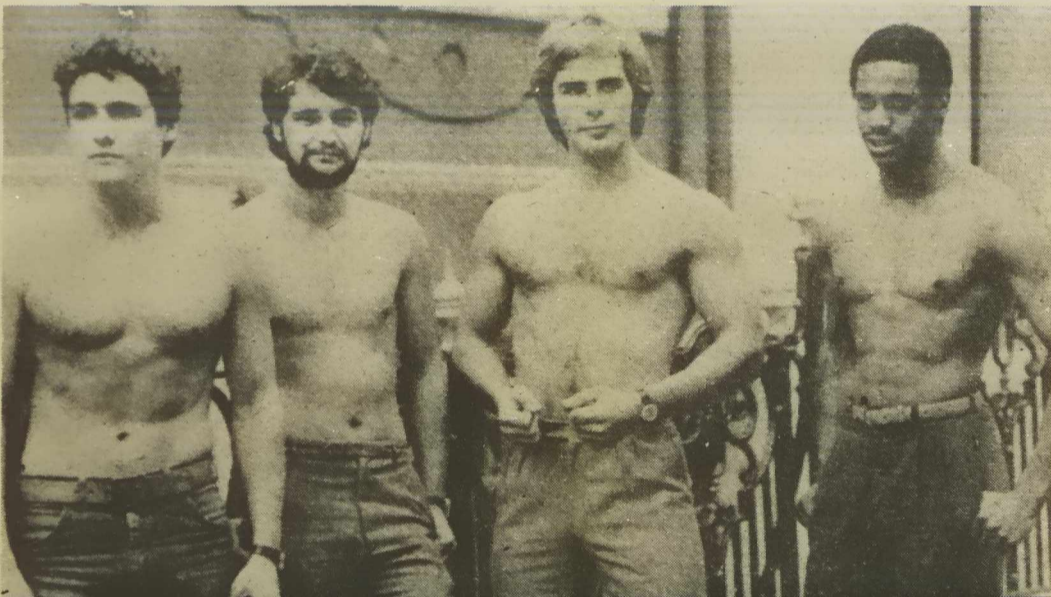
Vse kaže, da bo veliko naložbo prevzela brazilska vlada, a če bo kaj bolj uspešna v boju z džunglo, je seveda vprašanje.

S svojimi 485 kilogrami in 310-centimeterskim obsegom v pasu je bil Američan Robert Earl Hughes najtežji in najdebelejši človek vseh časov. Ko se je leta 1926 rodil je tehtal pet kilogramov. S šestimi leti je imel sto kilogramov, pri desetih letih je tehtal 160 in dvajsetletnik je dosegel svojo »polno« težo. Hughes je nastopal v cirkusih. Umril je leta 1958.

Zakaj so ljudje desničarji?

Levičarjev je na svetu vsega samo 4 odstotke. Arheologi so odkrili, da je človek tudi nekoč izdeloval svoje orodje predvsem tako, da je bilo uporabljivo za desno roko. Do tega ni prišlo slučajno temveč zato, ker imamo srce na levi strani. Ob naporu leve roke se mišice ob srcu naprezajo, se hitreje utrudijo, zato je človeku izkušnja pokazala, da je najboljše, če obremenjuje desno roko.

Tako, enkrat so moški na vrsti! britanska revija »Playgirl« je izbrala štiri najbolj privlačne moške Velike Britanije. Po besedah urednice revije Diane Groskopf je ena od značilnosti izbranih njihova »živalska privlačnost.« V imenu moških, hvala za kompliment.

stare koprive najbolj pečejo

»Sosedov Martinek, ki se k maši gredoč najprej ustavi v gostilni Pri zeleni slivi, je dobra duša. Skratka, radodaren je in za vsak hec pripraven občan. Njemu podobnih pa je v naši vasi še veliko. Za nje pa prihaja zlata doba šele, ko bodo vinogradniki pospravili kvalitetno šmarnico in ostale slabše sorte grozdja in ko se bo vino na veliko penilo v vaških kletih.

Martinekovi in ostalih vrlih vaščanov lica in nosovi bodo poslej še bolj zdrave — rjavo rdeče barve. In v vasi bo zopet živahno, saj se bodo razlegale dan za dnem in noč za nočjo iz

NAJ ŽIVI ŠMARNICA!

vaške gostilne in ostalim gostilnam podobnih hiš pristne narodne pesmi. Ze res, da bodo ob tem krajevni sestanki bolj slabo obiskani, res pa je tudi, da bodo gostinci, še najbolj pa privatno zasebni kmetje, ki se ukvarjajo z gostinstvom kot izredno donosno postransko dejavnostjo, prišli na svoj račun. Zlasti še, ker bodo v skladu z našimi prizadevanji po hitrejšem naraščanju družbenega in zasebnega standarda, nekaj iztržka zatajili, da bi šlo njim bolje in ne preslabo njihovim delavcem.

V prihodnjih jesensko zimskih večerih in obratno bo v naši vasi zacvetela tudi visoko rentabilna industrijska predelava ali dodelava alkoholnih pijač, vse z namenom, da bi pijančevanje ostalo v mejah dostojnosti. Da bi imeli možje

postave čim manj dela, bodo tisti, ki imajo opravka z gostinstvom, večinoma k vodi dodajali vino, včasih tudi slatino. Kljub temu pa ne bo zmanjkalo ne vina in ne slatine.

Skratka vse bo več ali manj v znamenju šmarnice. Zatorej naj živi še mnogo let na veselje naših vaščanov, starih in mladih, narodna pijača, imenovana šmarnica.

Tako se je v prigodni glosici iz naše vasi pred nekaj več kot deset leti duhovito ponorčeval naš predhodnik.

Ce je njegova pikrost uglašena na dandanašnjik, ostaja stvar presoje. Prav gotovo pa drži, da si ob zdravici s šmarnico ali katero od podobnih »maligansko nakvašenih dobrot« lahko sam pri sebi porečeš: Zivio in adijo pamet!

-brž-

Iz policijske postaje Victoria-station je nekdo iz dobro zavarovane blagajne ukradel denar in čeke v vrednosti 10 milijonov dinarjev. Policaji si sedaj belijo glave češ, kako neki je le mogel...

V sedemdesetih letih življenja porabi človek za spanje 23, za jed pa nekaj čez tri leta.

V Moskvi je okoli 300 tisoč ljubiteljev zimskega kopanja na prostem. Med njimi je tudi neki 84-letni upokojenec, ki ga vidijo v vodi vsak dan.

drugje smo prebrali

Neka krava s Kube je dala v 305 dnevih 24.268 litrov mleka, dnevno torej 79,57 litra, nekatere dneve in mesece več, druge manj. Dnevni rekord je dosegla s 110,9 litra mleka.

Italijanska vlada bo v naslednjih štirih letih porabila 15 milijard lir, da bi preprečila nadaljnje nagibanje znamenitega stolpa v Pisi. Do leta 1978 se je nagib stolpa povečeval za 1,6 milimetra letno. Sedanji nagib 54,5 metrov visokega stolpa znaša 4,25 metra.

V bolnišnici v Sao Paulu je umrla najstarejša Brazilka, ki je januarja letos slavila svoj 140. rojstni dan. Od štirinajstih otrok jih živi še pet. Najstarejši je 100 let stari Pedro.

Kot pogoj za vpis na šanghajsko univerzo je tudi ta, da se morajo študenti na kratko ostriti.

Zgodba iz sodobne Poljske

Szczepanski: vzemi — kolikor rabiš

V Varšavi se odvija »sodni proces stoletja« kot pravijo na Poljskem. Pred sodiščem so postavili Macieja Szczepanovskega nekdanjega direktorja poljskega radia in televizije, ter njegove pomočnike Eugeniusza Patyka, Jerzyja Hanbowski, Zbigniewa Liszyko in Dawidgo Polach. Szczepanski in ostali so si kupili dve letali, uredili privatni bordel in tega še več.

Omenjene so obtožili, da so ustanovi, v kateri so delali, povzročili velike izgube. Pričelo pa se je leta 1972. Takratni šef države Edward Gierek je na odgovorno mesto direktorja radia in televizije postavil Szczepanovskega, ki ga je kot novinarja poznal iz prejšnjih let, ko je bil partijski sekretar v Katowicah. V osmih letih, kolikor je bil Szczepanski na položaju direktorja je v nekaterih zadevah delal tako kot da bi bil ves svet njegov: zapravljal je državni denar za osebno korist. Obtožnica bremeni direktorja in njegove pomočnike s trditvijo, da so podpisali celo vrsto pogodb s tujimi filmskimi hišami, denar pa dali v svoj žep, oziroma na bančne račune, ki so jih imeli v Londonu in v Lichtensteinu. Tako so si za ta denar kupili dve letali in jahto, ki so jo zaplenili, ko je nekaj obtožencev nameravalo z njo pobegniti v tujino. Omislili so si privatno gledališče in »prostor za rekreacijo«. Ta prostor je bil v kleti televizijske zgradbe, ob njem finska sauna in lahke ženske. Uredili so si tudi posebno sobo za predvajanje pornografskih filmov, v najbolj slikovitih predelih Poljske pa so si za državni denar pod postavko »gradnja novih studijev« zgradili hiše.

V zadevi so zaslišali okoli tisoč prič in zbrali preko 1300 obremenilnih dokumentov. Priče so izpovedale, da se je vse to dogajalo pred očmi televizijskih delavcev. Stotine delavcev televizije je zastoj delalo pri gradnji dač. Szczepanski je uvedel na televiziji pravi teror. Ko je nastopil direktorsko mesto je odpustil tisoč novinarjev, tehnikov in drugih delavcev, zato so se ga preostali bali. V političnih krogih si je pridobil avtoriteto in dvakrat je bil izvoljen v centralni komite.

Svojim zaupnikom je Szczepanski dajal darila in to v gotovini, v barvnih televizorjih ali pa je poskrbel, da so dobili državna odlikovanja. Mnogim je pomagal tudi tako, da jih je preko zvez zrinil do stanovanja ali pa jim skrajšal čas čakanja na avto. V obtožnici je zapisanih 400 imen, ki so dobili darila. Med njimi je tudi Edward Gierek, ki mu je Szczepanski za njegov 65. rojstni dan podaril zlato plaketo, plačano z denarjem televizije. Partijski ideolog Jery Lukasiewicz je preko direktorja televizije v dveh letih dobil trinajst odobritev za nakup avtomobila.

Posebna komisija je ugotovila, da so pravila obnašanja kršili poleg bivšega prvega sekretarja partije Giereka, še dva sekretarja centralnega komiteja, 23 pokrajinskih sekretarjev, sedem namestnikov predsednika vlade, 18 ministrov, 56 namestnikov ministrov in še mnogo drugih. Gierke na primer si je zgradil vilo z denarjem mesta Katowice, vredno 23 milijonov zlotov. Bivši premier Jaroszewic je kupil kot vikend hišo, ki je bila namenjena za oddih invalidov itd.

Po nekaterih ocenah so obtoženci, proti katerim se odvija »proces stoletja« državo oškodovali za 45 milijard zlotov.

za razvedrilo

PESNIK IN UREDNIK ZA- LOŽBE

— Vsač verz, ki ga napišem, mi, verjemite, privre naravnost iz srca.

— Ce je tako, vam predlagam, da se posvetujete z zdravnikom; očitno imate srčno napako.

OPOMIN

— Gustl, spomni se obljube. Dejal si, da mi boš denar vrnil pozimi.

— Oh, lepo te prosim, je to sploh kakšna zima?

V TRGOVINI

— Prosim kilogram kave.

— Vam lahko dam za osemsto dinarjev?

— Ne, nočem tako fine. Lahko je slabše vrste.

— Saj ni fina, le draga je.

NEGOTOVOST NA ZASLI- ŠANJU

— Sodišče zanima, če imate kakšne nepremičnine?

— Ne vem.

— Kako to, da ne veste?

— Imam samo avto.

— Avto vendar ni nepremičnina.

— Zame je. Zdaj po karambolu je tako zdelan, da ga senjat z mano vred ne bi premaknil...

— Oprostite, pred dvema letoma pa ste povedali, da je to delo ustvaril v sosednji sobi.

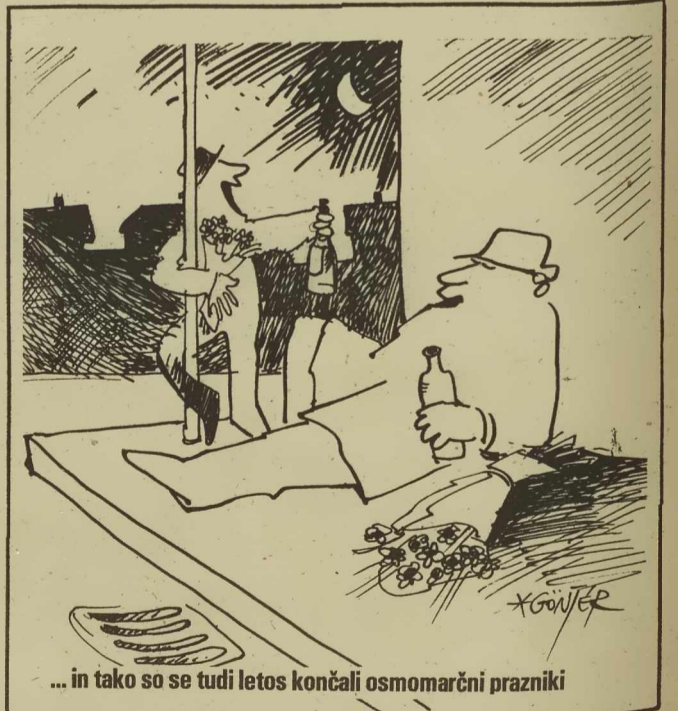
— Ja, veste, tisto so takrat pleskali.

NA DIVJEM ZAHODU V SALONU

— Imam tri ase, pa ti?

— Imam revolver in dve krogli.

— K hudiču! Spet si zmagal.

... in tako so se tudi letos končali osmomaščni prazniki

opremljamo stanovanje

Vgrajena žaluzija, ki je namenjena za zaščito pred močnim soncem, je edina dopolnitev podstrešnega okna, ki je splošno znana. Precej bolj redko pa najdemo izvedbe zaves, ki so namenjene predvsem za dekorativni učinek v prostoru. Pa vendar je nekaj prav prikupnih rešitev. Poglejmo, katere so to!

Smučna zavesa je v bistvu lesen v blago oblečen okvir, ki se kot smučna vrata pomika levo in desno prek poševnega okna in daje zdaj več, zdaj manj svetlobe.

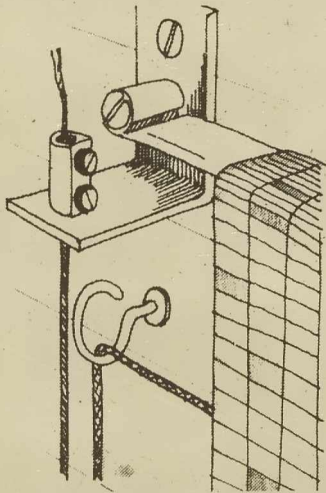
ZAVESE ZA PODSTREŠNO OKNO

Kot vodilo tej prosojni plošči rabita lesena profila s čelnim nastavkom, ki sta privita v vodoravni legi nad okensko odprtino in pod njo. Ti dve drsni letvi naj bosta vsaj še enkrat daljši od okna, tako da zastekleno površino lahko popolnoma odkrijemo.

Zavesa na obročkih je star, preprost in zelo uporaben način montaže zaves, primeren celo za podstrešno, poševno okno. Seveda sta potrebni dve leseni palici, med katerima se nabrana zavesa pomika levo ali desno. Namen

zaves na podstrešnem oknu ni zastiranje pred radovednimi pogledi, zato je blago zelo tanko, zlasti, če skriva za seboj zanimiv pogled navzven.

Dvižna zavesa je izdelana iz grobe bombažne čipke. V vodoravni smeri je na vsakih 30 centimetrov prešita, tako da v

nastale 2 centimetra široke robove lahko vložimo kovinske »vitražne« raztegljive palice, ki imajo na koncih »uho«. Če bi zaveso obesili le na zgornjo palico, bi navpično visela v prostor. Torej je najpomembnejše, da jo pritrdimo v poševno lego. V ta namen ob obeh stenah okna napnemo kovinsko tanko vrstico. Le-to napeljemo v ušesa vitražnih palic, ki tako drse po vertikalnem vodilu. Zaveso dvigamo s pomočjo dveh vrvic. Vsaka od njiju je privezana na skrajne konce spodnje palice. Prosto tečeta ob zavesi navzgor, speljani skozi dva obročkasta valja. Pri potezanju obeh vrvic hkrati navzdol se zavesa dviga in enakomerno nabira.

nasvet za gospodinje

Dobro je vedeti

Vse gospodinje najraje kuhajte jedi iz mesa (moški pa to tudi radi jedo). Žal je zdaj drago in ga moramo pogosteje črtati z jedilnika ali vsaj pripravljati jedi, ki zahtevajo manj mesa. Prav zaradi tega, ker je to živilo dragoceno, moramo nekaj več vedeti o njem.

Govedina je zelo različne kakovosti. Pri nakupu moramo upoštevati, za kakšno jed jo bomo uporabljali. Za dušenje in kuhanje vzamemo: prsi, trebuševino, rebra, podplečno meso ali bočnik, za kuhanje pa lahko kupimo tudi vrat ali greben. Za pečenje in zrezke ustrezajo pleče, stegno, za hitro pečenje pljučna pečenka in šimbas. Ker je cena različnih kosov različna, je prav, da vemo, kakšna vrsta mesa ustreza za kakšno jed, da ne bomo na pamet kupovali šimbasa za juho.

Meso za juho vržemo v vročo vodo. Tudi, ko meso dušimo ali pečemo, ga položimo na razgreto maščobo. V vročini meso zakrckne, pore se zapro, to pa preprečuje, da bi se sok izcedil iz mesa.

Meso mladih pitalih govedih je nežnejše. Iz mesa stare krave še tako dobra kuharica ne more pričarati mehkega bifteka. Meso mlade živali je svetlo rdeče barve, loj je čvrsti in bel, vlakna v mesu so kratka, medtem ko je meso starih živali modro rdeče, ima groba vlakna in rumenkast loj.

Če želimo, da bo govedina mehka, mora nekaj časa odležati. V ta namen jo naoljimo; če jo nameravamo pripraviti kot divjačino, pa jo lahko za nekaj dni položimo v kvašo.

Mesa za zrezke ne smemo prati pod vodo; najbolje je, da ga obrišemo s suho krpo.

Deska, na kateri tolčemo zrezke, naj bo vlažna, da ne bo »popila« mesnega soka. Meso za zrezke nalahno potolčemo, da ne raztrgamo vlaken. Med pečenjem mesa ne prebadamo z vilicami, da se ne izcedi sok. Govejega mesa nikdar ne pečemo do kraja, ker postane pusto in suho in izgubi okus. Pečeno meso naj nekaj

časa stoji v pokriti posodi na robu štedilnika, da se sok iz mesa »uleže«, preden meso razrežemo.

Zadnja četrt goveda: zunanje stegno, notranje stegno, roža, cesarski kos, pljučna pečenka, šimbas, ledvica, rep, koleno z meči, flam.

Meso moramo zmeraj postreči vroče, zato krožnik za serviranje pogrejemo, zraven pa naložimo krompir, testenine ali riž in kuhamo zelenjavo. Tako ostane meso dlje toplo.

Meso vsebuje približno 20 odstotkov beljakovin, ki so za človeški organizem zelo pomembne.

za avtomobiliste

VARČNA SAMBA

Tovarna avtomobilov Talbot v Franciji je dala na tržišče nov avtomobilček, katerega osrednja lastnost je varčnost pri gorivu. Pri

hitrosti 90 kilometrov na uro porabi le 4,6 litra bencina, pri hitrosti 120 kilometrov na uro pa tudi ni preveč »požrešen«, saj v tem primeru iz rezervoarja izteče le 6,3 litre bencina. Tudi za mestno, torej počasno vožnjo, kjer je treba večkrat menjavati hitrosti, ne porabi pretirano, ampak 5,8 litra bencina na 100 kilometrov. Toliko porabi ta avto, če je v njem motor s prostornino 1124 kubičnih centimetrov in moči 50 konjskih sil. Nekoliko večji porabnik goriva pa je seveda močnejši motor.

Samba je dolga le 3 in pol metra, površina prostora za prtljago pa znaša 236 litrov. Ali je možno ta avto kupiti tudi v konsignaciji pri nas in koliko stane, ne vemo, z gotovostjo pa lahko zapišemo, da z vsemi dajatvami stane toliko kot dve stoenki. Kaj bi imeli rajši?

za razvedrilo

SODNIK NA LOVU

Sodnik je na lovu zgrešil zajca, zato je bil takoj deležen prijateljeve opazke:

»Temu si zagotovo dal pogojno. Ni bilo tako?«

NESPORAZUM

— Je tvoj sin res bolan?

— Res. Kriv pa je učitelj. Pred kratkim mu je dal za nalogo vprašanje koliko časa rabi, da poje 23 jabolč, če potrebuje za vsako pet minut.

Poskušal je praktično in jedel. Pri sedemnajstem pa sem moral poklicati zdravnika.

ENOSTAVNO

— Sosea, le kako ločite svoja dvojčka, saj sta si podobna kot jajce jajcu, pa še enako sta oblečena?

— Prav lahko... eden navija za Zvezdo, drugi pa za Partizan.

VSESTRANSKA UČINKOVITOST

— Vam je zdravilo, ki sem vam ga predpisal, kaj pomagalo?

— Vsestransko učinkovito je. Sin si je z njim odpravil kašelj, mene so minile bolečine v želodcu, žena pa zatrjuje, da z njim odlično očisti okenska stekla!

MLADOPOROČENCA PRI FOTOGRAFU

— Tako, končano je, zato lahko nehata s smejanjem... Pred vama je življenje.

KLIC V SILI

— Sosed, pomagajte! Neki neznan moški hoče splezati v mojo spalnico.

— Takoj bom poklical policijo.

— Kakšno policijo! Gasilce!

— Zakaj? Prekratko lestev ima...

V TROLEJBUSU

— Čujte, ste vi mogoče pri policiji?

— Ne.

— Ste morda kakšna pomembna osebnost?

— Tudi to ne.

— Potem pa stopite z moje noge, kreten nerodni!

ŠEF RAČUNOVODKINJI

— Večkrat sem vas že zalotil, ko ste za delovno mizo zadremali, ali celo zaspali. Kaj to pomeni?

— To pomeni, da je moja vest čista.

varnost v prometu

Kolesar na cesti

Vse bolj se bliža pomlad, ko bo marsikdo spet sedel na kolo in se z njim odpeljal po opravkih, v službo, na izlet. Vožnja s kolesom je ob lepem vremenu zelo prijetna in seveda takorekoč brezplačna, saj kolo ne potrebuje bencina, le krepke mišice, je pa kolesarjenje lahko nevarno. Pomurske ceste so lani terjale največ žrtev prav med kolesarji. Prav gotovo bi cesta terjala manjši krvni davek, če bi vozniki upoštevali prometne predpise.

Pri vožnji s kolesom se držite prometnih predpisov. Vozite po posebej označenih stezah, namenjenih kolesarjem. Če pa takih stez ni, vozite po skrajni desni strani cestišča.

Na mestnih prometnih ulicah morajo biti kolesarji še zlasti previdni. Mnogi se na križiščih med avtomobili prerinejo na čelo stoječe kolone, a ko ta krene dalje, jih vsi avtomobili spet prehitijo.

Ne zavijajte s kolesom na levo ali desno, ne da bi zavijanje nakazali z roko. Tega znaka pa ne dajte zadnji hip, temveč že veliko prej, da bodo nagla vozila upočasnila vožnjo in vam omogočila prosto pot.

Pritrdite na levo stran krmila vzratno ogledalo. V mestnem prometu vam bo nujno potrebno, saj boste v njem videli, kaj se dogaja za vami.

Na prometni cesti ne vozite s kolesom slaloma, saj nihče od ljudi, s katerimi se boste srečavali, ne bo navdušen nad vašimi umetnijami. Narobe, vsi bodo ogorčeni, saj boste sebe in druge spravljali v nevarnost.

Vozite le s povsem brezhibnim kolesom. Mnogi mislijo, da mačje oko in luč nista važna. Ne pozabite na to, da pri kolesu pravilna osvetlitev zmanjšuje nevarnost nesreče.

Ne vozite s kolesom otrok po mestu. Nagli gibi zmanjšujejo pozornost, do nesreče pa lahko pride že v delcu sekunde. Ne jemljite otrok na kolo, če nimate zanje posebnega sedeža.

Po dežju in megli se ne vozite, če ni nujno potrebno. Vidljivost ni manjša le za vas, temveč tudi za druge voznike. Ne pozabite v megli prižgati na kolesu luči.

Mnogi kolesarji se med vožnjo radi pogovarjajo. Da bi se laže pomenkovali, vozijo vstric, kar ovira normalen promet. Če je na cesti več kolesarjev, naj vozijo drug za drugim.

Sestavil Marko Napast	Delavka, zaposlena pri manipulaciji	Anonimni pisci	Spranja	Dolga doba, obdobje	Popularna Bellini-jeva opera	Nauk o ženskih boleznih	Belo-kožna sužnja v haremu
Črnkasto-sivo volneno blago							
Kovinski tlakomer							
Obrat za izdelovalne nozev							
Hrvaški Petrol				Melišče			
Ludolfovo število (3,14)			Južni sad				
Odstop, umaknitev			Neznaka v matematiki			Osmij	
Geometrijska tvorba				Njorka		Spojina vodika in dušika	
Avtomobilska oznaka Avstrije	Otočje v Polineziji						
Avtomobilska oznaka Ni-zozemske	Pega						Zmikavt, kradljivec
Močan eksploziv, stfen							
Parmova opera							
Pritok Rena v Sviici (tudi Aare)						Jugoslovansko letalsko podjetje	

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: klobasa, rokomet, Apenini, tor, AK, KV, lata, O, car, čumnata, asi, Nam, sted, LU, Na, edil, Eveline, žaromet.

IZ DŽOUŽIJOVOGA DNEVNKA

»Učiteljica je v Lukočevcaj so se izgubila, ka sakša izža, štera šče meči telefon, šenka dva liseniva drogá za glavno telefonsko linijo. Izgubilo se je za tou, ka je gljiv ton čan bilou na škrvna v dviravnoj šumi porejškami 20, v givavnoj šumi ga 3 lejju črejv. Imok čudno, ka je gljiv rdač bilou fkradnjeno drevje, gda se dragoni mičajo. Čogotiče je pa štoj nico lejs ka robotrebce, si lekar mislejo tisti, šteri bi mogli touvaje poriskati.«

Mama, vsi ti čestitamo!

Kako svetlo danes sije sonce,
kako globoko sinje je nebo!
Zakaj zasoljeno je mamino oko,
ko strmi v svetlo sonce?

Ptička na veji nežno pesmico žgoli,
veter nosi tih pozdrav,
pogled ne seže prek dobrih,
le sonce se mami smeji.

Danes najlepše rože cveto,
le v šopek jih naberem,
le v mislih željo si preberem,
naj ptice danes najlepše pojo!

Se bel oblaček ji želi,
naj želja v srcu več ne skriva,
naj vsaj danes bo v njej sreča živa,
naj upanje v njej živi. Leonida Donoša, 7. a
OŠ Cankova

Mami za 8. marec

Hvala ti, mama, hvala za vse,
ker podarila življenje si mi
in pri meni prebedela toliko noči.

Kaj naj ti dam za praznik tvoj?
Zate premalo so kupi zlata,
premalo biserov sto.

Šopek rož natrgala bom
in dala ti tisoč poljubčkov.
Skromno darilo to moje
je iz srca in samo tvoje.

Marjetka Gomboc, 8. b

Najlepši dan počitnic

Najlepši med počitnicami je bil dan, ko smo imeli kolone. Stara mama nam je zredila prašiča. Ko je bil zadosti debel, je prišel mesar. Prašiča je zaklal. Pripravili smo kolone. Mamica je skuhala repo, spekla meso, krvavice in potice. Očka je prinesel domače rdeče vino. Stara mama pa je spekla kruh v kmečki peči. Zvečer smo se zbrali okrog mize. Prišli so tudi znanci. Ko smo otroci povečerjali, smo se šli igrati v igralnico. Starši so se v kuhinji pogovarjali, se zabavali, peli in pili. Ta dan in večer je bil zanimiv in kratek. Imeli smo se zelo lepo. Suzana Husar, 4. a
OŠ Bakovci

MOJA IGRAČKA

Moja najljubša igračka je medvedek. Dobila sem ga od tete Marije. Takrat sem hodila v malo šolo. Bila sem bolna in sem morala ostati v bolnici. Teta Marija je medicinska sestra. Z medvedkom me je potolažila, da nisem jokala. Doma sem medvedka oblekla. Tudi bratec ima svojega medvedka. Skoraj vsak dan se igram z njim. Tudi ponoči ga imam ob sebi.

Tatjana Alač, 2. e OŠ Dane Šumenjak
Murska Sobota

PUST

Krofov polna je že skleda,
pusti nam že nasproti gleda.
Vsi smo ga zelo veselili,
maske smo na glavo deli.

Prišli so k nam veseli časi,
klovni rajajo po vasi.
Čuje harmonike se glas,
saj to vesel je pustni čas.

Poje, vriska se na glas
pust zares je lep čas.
Gospodinjje radodarne so za vse,
le zapleši in zavri se.

Anita Zver 4. r. OŠ Črenšovci

Na veliki planini — 18 tabornikov odreda »Pod starim gradom« iz G. Radgone nas je preživelo teden dni počitnic v koči Vežica na Veliki planini.

Ves teden smo imeli sončno in toplo vreme in tako smo se prav veselo smučali, čeprav je bilo skoraj premalo snega in so na smučiščih gledale iz tal skale, kar smučkam gotovo ni koristilo. Nekateri so med smučanjem zadevali ob kozolce in se prevračali čez smreke, drugi pa so z nosovi ali z zadnjicami »bremzali«, toda hujših poškodb ni bilo. Hrana je bila odlična, za kar je skrbela naša Košuta, za smučarske začetnike pa je skrbela botra Ema.

Najlepši so bili večeri. Dule, kulturni vodja, je vedno poskrbel za dobro voljo. V ponedeljek, 8. februarja, za kulturni praznik, smo pripravili prav resno proslavo, posvečeno našemu pesniškemu velikanu.

Ko so potekali zadnji dnevi zimovanja, smo vneto poslušali radio, da bi slišali, ali šole v Pomurju res nimajo več kurilnega olja (kot nas je nekdo obvestil) in se bodo počitnice podaljšale. Imeli smo se tako lepo, da bi gori ostali še nekaj dni in vsi smo sklenili, da gremo prihodnje leto zopet. »Bučela«

KRIŽEMKRAŽEM

po naših solah

UREJA JOŽE GRAJ

Bili smo maškare

V torek smo imeli puštolovanje. Vsak učenec je bil drugačna maska. Tovarišice so nas s težavo prepoznale, saj nas je maska precej spremenila. Po naši vasi smo naredili pohod s petjem in vriskom. Ljudje so nas veselo občudovali.

Olga Kajdič
OŠ Sp. Ščavnica

Naš kulturni dan

Tudi letos smo imeli Prešernovo proslavo, vendar je potekala malo drugače kot ponavadi. Proslava je bila po zvočniku v obliki kviza, ki ga je pripravila tov. Zemljičeva. Vsi razredi so dobili vprašanja, na katera so morali odgovoriti. Vprašanja niso bila težka, saj so zajemala snov, ki so jo učenci v posameznih razredih že obravnavali. Tudi glasbenih primerov ni manjkalo. Ko se je kviz končal, smo imeli malico, nato pa letno konferenco PIKUD, ki je bila v veliki telovadnici. Predsednik PIKUD Sandi Špindler je pričel konferenco in pozdravil vse navzoče. Potem pa je predsednica delovnega predsedstva Jasna Mažgon prosila člane odbora PIKUD, da so prebrali poročila o opravljenem delu v preteklem šolskem letu in poročila o programu za letošnje šolsko leto. Na naši šoli deluje veliko krožkov in poročila so vsebovala vse njihove naloge, ki so jih že opravili, in tiste naloge, ki krožke še čakajo. Ko so učenci prebrali poročila, je tov. ravnatelj podelil učencem, ki se že vrsto let udeležujejo na kulturnem področju, majhne nagrade. Ti učenci so: Marjana Horvat, Dušan Prelog, Smiljan Pintarič, Andreja Torič, Sandi Špindler, Marjan Vaupotič in Marija Prelog. Tov. pomočnik ravnatelja pa je tov. Zrelčevi poklonil skromen šopek za njeno delo na kulturnem področju.

Marija Prelog, 8. c OŠ I. Cankar Ljutomer

Čebelarski krožek

Na naši šoli deluje tudi čebelarski krožek. Vodi ga čebelar Zlatko Sever. Krožek obiskuje 13 učencev. Izdelali smo čebelnjak in v njega naselili čebele. Skrbno pazimo nanje. Lani smo se kot začetniki udeležili republiškega tekmovanja. Bili smo sedmi. Seveda smo bili na ta prvi uspeh zelo ponosni.

Veseli smo, da smo pri tem krožku, saj smo zvedeli veliko novega in poučnega iz življenja čebel.

Valerija Šafarič, 7. r. OŠ Kapela

ZIMSKE

POČITNICE

Zaprla so se šolska vrata,
pripravil smuč mi je ata.
Nestrpno smo čakali sneg,
da šli bi na sosedov breg.

Gledali smo gor v oblake,
veseli bili meglice vsake,
ki bi lahko nam snega dala,
z odejo belo nam postlala.

Iz upov naših nič ni bilo,
še stari sneg je vzelo slovo.
Posijal je topel sonček,
iz zemlje pa pokukal zvonček.

Mateja Lančič, 4. raz.
OŠ Videm ob Ščavnici

FERDO GODINA

ko so cvetele marelice

Lahko bi bila idealna zveza med moškim in žensko, saj sta presenetljivo sorodnih značajev, izredne pameti in enakih seksualnih moči.

Vendar Helena ni bila naivna, kot bi se zdelo, čeprav je bila prevzeta od vsestranskih sorodnih medsebojnih nagnjenj. Kot mislec je bil res nekaj posebnega, je rekla. Gotovo da ni bil nobeden izmed njenih fantov, seveda mlajših od Matevža, tako izobražen, izkušen in čustven. V razpravljanju o problemih človeka, življenja in politike sta se edinstveno ujela.

„Nosečnost si pred gospodinjjo dobro zaigrala. Je s teboj kaj narobe?“

„Ne, mami,“ je rekla resno in kar očitajoče, da njeno veliko ljubezen ne jemljem dovolj resno.

Prvo, kar mi je bilo v mislih, je bil Matevžev otrok. Stisko obeh njegovih žen, tiste, ki je rodila v zaporu in te, ki je noseča in je najbrž prav tako ilegalka in in odrezana od sveta kot jaz, sem prekleto občutila na sebi. Osupnila sem, da se Helena spušča v avanturo z moškim, ki ima odgovornost do več življenj. Razumela je, kaj sem ji hotela povedati. Časa sva imeli v tej dolgi zimski noči dovolj. Tema je bila kot nalašč za najine misli, ki so bile žive in občutljive za obe. Za obe, tudi zame, čeprav nisem imela z njenim problemom nobene zveze. Razmišljala je in čutila potrebo, do mi govori o svoji prekipevajoči notranjosti.

„Nekoč sem ti že rekla, da ne maram inkubatorjev. Ti si starejša, mami, štiri, pet let si starejša, kar ni dosti, a v sedanjem času vendar dosti pomeni. Ti si svojo mladost preživela v miru. Kaj pa me, ki povečini nisem stare čez dvajset? Pa ne samo me; tudi fantje. Saj smo še otroci, pa nosimo najtežji del življenja na svojih ramah. In padamo ko muhe. Ali smrt ali arest. Kar ulovimo lepega, so samo kapljice. Ne vemo pa, zakaj jih lovimo, ne vemo kako, ne vemo, če so te kapljice naša sreča, naše odkritje ali so prevara, pena. Ampak ni je sile, ki bi nam prepredila, da jih ne bi lovili, te kapljice. Kateri izmed nas bo ostal? In če ne bo užil še tega, kaj bo imel od življenja, mami? Povej, mami. Ti si izkušena in imaš že svojega otročka, ki nam dela preglavice.“

Prehajala je spet v šaljivost, a je povedala toliko resnic, da je bila njena šala ne samo sočna, ampak tudi žlahtna. Povezala jo je z menoj in z mojo usodo. Kaj naj ji očitam, da ne dojamem, kaj je otrok, ko ga vendar pogumno in iznajdljivo rešuje? Kako naj ji govorim o morali, ko je sama še otrok, ki ji je največja

skrb in bolečina, da ne najde svoje matere in je, kar sluti sama, po vsej verjetnosti ne bo nikoli več videla? Mogoče kdo ve, da mati ne živi več, a ji tega noče povedati, da bo ostala mirna in čimbolj sposobna za delo. Kaj naj ji rečem, ko sem čisto odvisna od njenih odločitev in je njena odločnost, njena mladostna zrelost moja edina rešitev?

Na teh svojih ramah, ki se me z neko otroško željo dotikajo, nosi strašno breme, saj je z njo čas do kraja krut in neizpros. Njena cena je njeno golo življenje. Po vojni so nekateri pesniki in pisatelji pisali o svoji izgubljeni mladosti, nobeden pa se ni dotaknil usode teh ljubljanskih deklet.

Prepričana sem bila, da je željna mojih besed, čeprav najbrž nanje nič ne da. Ali pa ji kaj pomenijo, kaj vem. Mogoče ji celo dosti pomenijo, čeprav se gotovo ne bo ozirala nanje, ko se bo odločala.

Najbrž sem ji kot ‚mami‘ dosti pomenila, saj se mi je v tej noči odprla, kakor se jaz njej ne bi mogla nikoli. Umirjeno in tiho je govorila dalje:

„Moj oče ni šel nikoli na gimnazijo vprašat za moj uspeh ali vedenje. Bratu in meni je vedno rekel: ‚Dovolj sta stara, da sta pametna‘, in je ostal doma. Vse generacije njegovih učencev na vasi so ga imele rade, čeprav se za njihovo naklonjenost sploh ni potegoval.“

V mestu sem bila sama. Še gardedame nisem imela, ki bi me spremljala na ples. Jaz pa bi za ples dala vse. Bila sem živa, saj sama vidiš; živa kot ogenj, pravo nasprotje očeta in matere. Pregovorila sem svojo gospodinjjo, da mi je igrala gardedamo. Našemila sem jo skoraj tako, kot našemim najino avšo.

Na plesu sem srečala Tineta, svojo veliko ljubezen. Bil je v osmi, jaz v šesti. Resen in lep seveda. Moj tip. Velik za svoja leta, močan, koderstih las in obnašal se je tako suvereno, da me je v začetku s svojimi odločitvami vedno potlačil. Magično moč je imel nad menoj. Pozneje nobeden od mojih fantov take.

Kakšna ljubezen, mami! Čisto sem bila nora. Ni delal dolgo z menoj, kar bi hotel, ker sem mu postala v vsem kos, kar ga je privlačevalo. Matere ni več imel. Oče je bil orožnik, malo doma. Tako sva bila največkrat gospodarja v stanovanju, ki sva ga včasih do konca razdeljala. Bil je skojevac in je seveda tudi mene politično oblikoval, kar ni bilo težko, saj je bil moj oče prepričan humanist; poznaš ga, mami. Pripadnik nekake prapračloveške pravice in resnice, ki pa ni bila daleč od

skojevske mentalitete; le brez skojevske viharosti in svetniškega sija. Pa sem bila s Tinetovo pomočjo politično pečena in zrela za vojni čas. Dali so mi pištolo v torbico in me ob zlomu Jugoslavije poslali z letaki na Sušak. Ljubljana — Sušak s kolesom je bila moja prva akcija. Tine je ob zlomu postal vnosvec.

In veš kaj se je zgodilo, ko sem se vrnila s Sušaka? Druga dne sem ga srečala na univerzi. Bil je v tretjem letniku montanistike, jaz pa v prvem letniku kemije. Cela klapa se je zbrala v avli, a Tine kakor da me ne pozna. Naenkrat kakor da me ne vidi; kakor da me ni. Nikoli mi ni več rekel besede o najini ljubezni, ki je trajala več kot dve leti. Razumeš, mami, dve leti. Nato pa kakor da vse skupaj ni nikoli obstajalo. Ne vem, če si ti kdaj doživela kaj podobnega. Gotovo nisi. In če nas zdaj pride več skupaj, je ravnodušen, kakor da me ne bi nikoli bliže poznal.

Mami, kako to boli. Ne moreš si misliti, kako ga pogrešam.“

Umolknila je in legla vznak. Molč je pomenil bolečino. Najbolj grenko, največjo. Skriva se za njenim smehom, njeno razžarjeno in vedro naravo in jo nosi s seboj. Kaj ji nudi pri tem prebrisanu Matevž, mi je bilo zdaj bolj razumljivo. Čez čas je nadaljevala:

„A zdaj ti bom še nekaj povedala, ampak ne več o razočaranju. O razjarjenosti, o sveti razjarjenosti. Stanovala sem namreč že kot ilegalka pri neki družini. Scsed čez hodnik je bil fant, ki je delal po mladinski liniji. Všeč sem mu bila in začela sva ljubimkati. Nisem iskala v njem nadomestila za Tineta, saj tega ne morem, a hodila sva skupaj nekaj časa, ko mi lepega dne tip reče, da si je izbral drugo, mojo kolegico Majdo, ki ima brata, člana CK. Razumeš? Najrajši bi ga raztrgala in vrgla v kanal. In spet se je moralo to pripetiti meni. No, naj mu bo. Kmalu je šel v partizane in je že padel. — Še hočeš kaj, mami? Boš rekla, da ne delam prav? Da se ne smem smejati, če se smejem; da ne smem tako živeti, kakor živim? Mi lahko zagotoviš, da bom jutri ostala živa? Če me ne bo, boš videla, da se ne bo nihče brigal, kaj sem ukrenila prav in kaj nisem. Nihče. Kakor da me nikoli ne bi bilo.“

Zatemnjena okna so napravila najino sobo gluho, vendar ne morečo. In ko sva le skušali zaspati, je Helena naenkrat začutila, da se otrok v meni premika. Z dobrohotno ogorčenostjo je zašepetala:

(nadaljevanje prihodnjič)

Radomerje, vas kot mnoge druge

V časih, ko sta bila Jeruzalem in Železne dveri še znameniti turistični točki in pribežališče Ljutomerčanov, željnih sobotnega in nedeljskega miru, in ko še ni bilo znamenite „vinske ceste“, je stara pot vodila skozi Radomerje. V tistih časih je bila to ozka makadamska cesta (in tudi danes je še — čeprav so jo skozi vas že asfaltirali), ki je bila glavna turistična prometnica. Radomerje in Radomerščak sta takrat bila kraja, kjer so si utrjuni popotniki za trenutek oddahnili in krenili navkreber.

Podoba Radomerja je danes čisto drugačna. Vinska cesta in pa glavna cesta Ljutomer—Ormož, ki vodi mimo naselja, je prinesla vasi mir. Tu in tam kakšen pomembnejši dogodek ali veselica za trenutek zmotita mir, a kmalu nato je že zopet vse po starem. Ko govorimo o Radomerju, ne moremo mimo nekaterih znamenitosti, ki so tako značilne za to vasico.

Tu lahko recimo najdemo velik Pihlarjev hrast, katerega deblo ima obseg skoraj dva metra (ali točneje 190 centimetrov). Tu, v tej vasi, so našli sledove naselbine iz bronaste dobe. Prvič se vas Radomerje omenja že leta 1422. Če se peljemo skozi Radomerje, kmalu pridemo do Radomerščaka. Na spodnjem pobočju srednje vzpetine, ki

omejuje Radomerščak, stoji hiša, zgrajena leta 1626, v kateri se je rodil znameniti slavist, univerzitetni profesor na Dunaju — Fran Miklošič, ponos Slovencev. Njegovo najpomembnejše delo je primerjalna slovnica slovanskih jezikov, edinstveno delo, ki je

Takoj ob vstopu v vas naletimo na najpomembnejše objekte: avtobusno postajo, trgovino, gasilski dom. Na drugem koncu, pa raste novi del vasi, ki počasi spreminja podobo Radomerja.

utrlo pot slovanskim jezikom. Nekdanji lastnik Marko Vavpotič, gosilničar iz Noršinec, je leta 1927 na lastne stroške vzdal temu velikemu možu na hišo spominsko ploščo. Dolgo je bilo treba čakati, vse do leta 1981, da so v njegovi hiši uredili tudi spominsko sobo. Tako je poskrbljeno, da bo spomin na Frana Miklošiča

ca ohranjen še nekaj generacij.

Radomerje ima tudi bogato tradicijo iz narodnoosvobodilne vojne. Konec leta (31. decembra) 1943 so imeli skojevci Ljutomerskega območja sestanek pri Alojzu Červiču. Nemški orožniki so obkolili

gre zahvala predvsem domačinom. Čeprav se jih le še nekaj preživlja s kmetijstvom, se v glavnem vozijo na delo v Ljutomer. Napredek je viden že v sami vasi, kjer ni nobena hiša krita s slamo. Že ob vходу v vas vidimo na gosto posejane nove hiše, ki so zrasle v nekaj zadnjih letih. Še bolj pa je to očitno, ko se napotimo mimo gasilskega doma proti Radomerščaku. Tam so novi naseljenci vzeli v zakup skoraj celo levo pobočje in prav tam nastaja novo naselje. To je razumljivo. Radomerje je le slabe tri kilometre oddaljeno od mesta. Ravno toliko, da se je moč umakniti mestnemu hrupu, a da tudi od mesta ni daleč, tudi zaradi nakupov. Sicer pa so za malenkosti poskrbeli v samem Radomerju, saj imajo svojo trgovino, ki je dobro založena z najnujnejšimi potrebščinami in artikli. Naj izdamo še to skrivnost: na levem bregu so si nekateri zanesenjaki v zimskem času uredili smučarsko progo. Čeprav se jih tam smuča le nekaj, pa je vendar to le ena od redkih možnosti v Ljutomeru in okolici.

Pravzaprav se Radomerje ne razlikuje kaj dosti od drugih vasi. Živi svoje mirno življenje, prebivalci se borijo s težavami in se veselijo uspehov.

domačijo. Po ostrem boju med skojevci in orožniki sta bila ranjena en partizan in en orožnik. Ostali partizani so se prebili. Toda Radomerci so padali po drugih bojiščih. Na gasilskem domu imajo spominsko ploščo.

Radomerje pa danes na veliko spreminja podoba. Za to

Dušan Loparnik

KRAJEVNA SKUPNOST ČRENŠOVCI

Razvezali mošnjčke

V krajevni skupnosti Črenšovci, kamor spadata še vasi Trnje in Žizki, so 1980. leta sprejeli samoprispevek za plačilo stroškov polaganja vrhnje plasti na grobi asfalt in za soudeležbo pri gradnji prizidka k osnovni šoli ter otroškem vrtcu. Računali so, da bodo nekje v sredini tega srednjeročnega obdobja (1981—85) asfaltirali ceste. Ko pa so uvideli, da je denar, ki so ga nalagali v banki, počasi kopnel (inflacija pač!), so „odborniki“ staknili glave in se odločili za najetje kredita. Ta sredstva so jim omogočila, da so že v drugem letu zbiranja samoprispevka asfaltirali vse ceste. Prednosti so velike: prej so prišli do asfalta, po drugi strani pa so veliko manj plačali kot pa če bi asfaltirali v obdobju, kot so prvotno nameravali, torej, ko bi imeli dovolj lastnih sredstev.

V krajevni skupnosti Čren-

šovci so torej precej privarčevali. S tem pa ševeda programa investicij še niso izčrpali. Kako bo z gradnjo prizidka k osnovni šoli in s postavitvijo vrtca? Ob obisku nismo zvedeli kaj prida spodbudnih novic. Denar, ki ga občani odvajajo za samoprispevek, bodo tako najprej namenili za odplačilo kreditov za asfalt, potem pa se bodo spet hitro odločili, kateri investiciji bodo dali prednost. Več kot nujno je treba v vasi zgraditi pločnike, saj so pešci in kolesarji stalno ogroženi. Skozi Črenšovce namreč pelje regionalna cesta, ki je zelo prometna. Pravzaprav bi pločnike že zgradili, ko bi se cestno podjetje lotilo rekonstrukcije ceste. Dela bodo izvajali hkrati. Žal pa ne v tem srednjeročnem obdobju, ker „druga stran“ nima denarja. Škoda!

Š. SOBOČAN

ČRENŠOVCI — V tem zimskem času se skozi Črenšovce sicer ne odvija takšen promet kot v poletnih mesecih, kljub temu pa je za varnost udeležencev potrebno čimprej zgraditi pločnik. V krajevni skupnosti bi se denar zanje našel, nima pa ga cestno podjetje za rekonstrukcijo ceste. Foto: Š. S.

OBISK PRI VAS DOMA

Erika in njen „JUNKER“

„To, kaj dandanašnji fantje najbolj cenijo pri dekletih, bi vedela povedati moja sinova, jaz pa lahko zatrdim, da so dečki, ko sem bila jaz deklica, veliko dali na to, ali zna kmečko dekletu tudi šivati. Tako, ki je vedela poganjati šivalni stroj in sešiti obleko, se je hitro poročila,“ nam je zatrdila Erika Tanacek iz Prosečke vasi, ko smo jo pred kratkim obiskali.

Erika se je omožila brez težav. Živela je v Dankovcih, v Lemerje pa se je hodila učiti šivanja. Starši so ji šivalni stroj kupili, ko je imela 16 let. Zdaj jih ima več (koliko, seveda nismo vprašali), vendar se od svojega prvega šivalnega stroja znamke junker še ni ločila. Tudi v času našega obiska se je sukala zdaj ob štedilniku zdaj ob šivalnem stroju.

„Nisem šivilja, ki bi se s šivanjem ukvarjala poklicno. Šivam le zase in za domače potrebe. Te dni si bom sešila spomladanski kostim. Veste, treba je skrbno pretehtati vsak dinar, sicer gospodinjstvo zai-de v težave. Realni osebni dohodek, ki ga vsak mesec prinese mož, je manjši, tudi dejanski dohodki v kmetijstvu ne naraščajo. Ta „primanjkljaj“ je treba „noter spraviti“. Eden izmed načinov je tudi ta, da čimveč postoriš sam. Pa ne samo delo! Tudi pri nakupih ni treba pretiravati; dobi se cenejše blago in si iz tega sešiješ obleko. Nekateri pa iz Mure prinašajo „ostanke“ in si iz njih dajo sešiti obleko. Tudi jaz večkrat posežem po tovrstnem blagu.“

Iz tega, kar je pripovedovala Tanackova Erika, torej izhaja, da tudi ob nižjih dohodkih lahko obdržiš standard, vendar se je treba za to posebej potru-

di. Njen šivalni stroj je že precej „prišparal“. Na njegovo mesto bi torej že lahko prišel nov električni šivalni stroj,

vendar Erika starega junkerja nikakor noče dati iz kuhinje.

„Ta šivalni stroj me spominja na moja mladost. Moja mlada leta niso bila lahka; pri hiši ni bilo vsega kakor danes, ko mladi imajo vse, pa vendarle niso zadovoljni. Danes se tudi dekleta premalo zanimajo za razna ročna dela, pa za šivanje in kuhanje ter peko peciva. Jaz, na primer, si sploh nisem upala v zakon, ne da bi prej končala kuharski tečaj.“

Erika, ki smo jo za krajišči prekinili pri delu za šivalnim strojem, je postajala že nekam nestrpna. Poslovili smo se od nje, da ie spet lahko zavrtela kolo. Sukanca je imela še dosti, tudi kostim še zdaleč ni bil gotov, zato bi bil pravi greh, ko bi jo še dlje nadlegovali.

S. SOBOČAN

LJUDSKI GODCI

BENKOVIČEVA BANDA

Trideset let je na Kobilju delovala ljudska godba, ki so jo poimenovali po njenem vodji Petru Benkoviču. Benkovičeva banda torej! Pred dvajsetimi leti pa so se muzikantje razšli.

»Veste, dosti smo hodili igrati po gostijah. Nastopali smo ne le v domači vasi, ampak v Prosenjakovcih, Čikečki vasi, Motvarjevcih, Selu, Kukeču, Fokovcih, Žitkovcih, Dobrovniku, Radmožancih, igrali smo tudi v madžarskih vaseh onkraj meje. Svoječas smo bili zelo popularni: poleg treh violin in cimbal je bil v naši zasedbi še basist. Nastopali pa smo tudi na veselicah. Še najrajši pa smo igrali na

radi prislunhejo. Prvi zato, da osveže spomin na mlada leta (marsikateremu je Benkovičeva banda igrala na gostiji), mlajši, ki spoštujejo starost, pa prav tako radi nastavijo ušesa, saj v poplavi sodobne pop glasbe dobro de tudi melodija violine, cimbal, basa... Se več: ljudski godci iz Kobilja so se vključili v prireditve, ki jih organizira kulturno društvo, in torej zdaj na stara leta ne nastopajo več

VAŠKI GODCI — Kulturna dejavnost v Kobilju je v tem zimskem času zelo razgibana, zlasti pa so oživilo nekdanji vaški običaji. Po 20 letih so se godci spet sešli. Foto: Š. Sobočan

gostijah. Tam je bil izkupiček izredno dober. Včasih so gostje »ponoreli«: plačevali in plačevali so nam in zgodilo se je, da si po nekaj ur nismo mogli oddahniti. Po svoje so bili »gostitvanci«: vragolini; nekaj časa so eni jedli in pili, drugi pa plesali, nato pa so »vloge« zamenjali. Torej je bilo treba spet igrati. V šestdesetih letih smo morali nehati z igranjem na gostijah, saj nismo bili več kos fizičnim naporom.

Zdaj 75-letni Peter Benkovič se dobro spominja najlepših let svojega muziciranja. Člani nekdanje Benkovičeve bande pa so še: 70-letni Pavel Orban, 77-letni Karel Mihalič in kar 81-letni Anton Uljančič.

Na pobudo kulturnega društva Kobilje so se člani Benkovičeve bande po 20 letih spet srečali. Iz omar so privlekli violine in 55 let stare cimbele. Že res, da ob tej visoki starosti ne morejo iz instrumentov zva-biti takih melodij, kot so jih, ko so še bili »dečki«, toda tega od njih nihče tudi ne pričakuje. Kobiljčani so namreč ponosni na svoje muzikante takšne kot so. Le-ti so namreč v teh dolgih zimskih večerih že večkrat popestrili vaško enolično življenje. Ljudje, tako stari kot mladi, jim

na gostijah in veselicah, ampak v velikih dvoranah, torej na odru. Banalno povedano: Benkovičeva banda je v zadnjem času veliko pridobila na ceni. Na pustni terek smo jih slišali tudi na radiu Murska Sobota!

»Mi pa smo imeli tudi »plehnate instrumente.« so povedali vaški muzikantje iz Kobilja. »Ko smo šli nevesti in ženitu ter njunemu spremstvu naproti ali pa smo z godbo šli vabit na gostijo, smo vzeli v roke truben-te in boben. To se je slišalo daleč naokoli! S cimbal, violinami in basom pa smo igrali le noter v sobah.«

Kakšne »komade« igrajo kobiljski godci? Trideset let so igrali skupaj, dvajset let je minilo od zadnjega nastopa, ko se je 1962. leta ženila Bukovčeva Trezika in so ji igrali na gostiji... Dolga so to leta! Človek bi pomislil, da so že vse pozabili. Pa temu ni tako! Se vedno znajo zaigrati vse melodije. Pa ne le polke in valčke, ampak tudi madžarski sotiš...

Kobiljskim godcem želimo še naprej veliko uspeha in zdravia seveda. Zdi se, da jih bo godba spet poživila in še dolgo ne bodo za vedno odložili instrumentov.

Š. SOBOČAN

KEMIČNA ČISTILNICA

MARTA ZEMLJIČ

Štefana Kuzmiča 11
MURSKA SOBOTA

obvešča, da ČISTI vse vrste talnih oblog: tapisonov, itisonov, tepihov, tekačev...

Na željo stranke čistimo na domu. Kvaliteta zagotovljena, cene zmerne!

Naročila sprejemamo osebno ali po telefonu: 21-349 od 7. do 15. ure.

Letos še večja budnost

Uspešno sodelovanje vseh dejavnikov varnosti in samozastite v lendavski občini je prispevalo k reševanju prenekaterih problema, zlasti v obmejnih vaseh občine, so ugotovili na posvetovanju predsednikov komitejev za SLO in DS, načelnikov narodne zastite v krajevnih skupnostih, lovskih družin, karavil, milice in nekaterih delovnih organizacij. Poudariti je potrebno zlasti uspešno delovanje narodne zastite, ki postaja trdna veriga v sistemu varnosti in družbene samozastite, za večjo učinkovitost pa bo potrebno še dodatno usposabljanje. Kljub vsemu pa so ob meji bile še vedno nekatere težave, tako so lani ugotovili 7 večjih ali manjših incidentov, dva ilegalna prehoda, največ težav pa je bilo za občani, ki so prišli v obmejni pas brez dovolilnic. Budnost ob meji narekuje tudi čedalje večje gibanje tujcev v občini. Tako je denimo v lanskem letu bilo na mednarodnem mejnem prehodu v Dolgi vasi 436 tisoč prehodov, kar je sicer v primerjavi z letom 1980 nekoliko manj, predvsem po zaslugi znanih omejitev potovanj. V lendavski občini ugotavljajo, da je v močnem porastu tovarni promet, saj je šlo čez mejo v lanskem letu kar 149 tisoč motornih vozil, to pa pomeni, da je potrebno aktivno delo tudi na področju prometne varnosti. Slabe telefonske povezave z nekaterimi obmejnimi vasi onemogočajo pravočasno sporočanje o sumljivih dogajanjih, toda kljub temu enote narodne zastite pravočasno ukrepajo. Tudi letos bo potrebna budnost ob meji, torej tudi tesno sodelovanje vseh dejavnikov splošnega ljudskega odpora in družbene samozastite, za to so se na posvetovanju dogovorili o sodelovanju in medsebojnem obveščanju, seveda pa bodo posebno pozornost namenili tudi usposabljanju.

Jani D.

TUDI V GORNJERADGONSKI OBČINI

Povišanje preživnin za 36 odstotkov

Prejšnji teden so se še zadnjič zbrali delegati zbora uporabnikov in zbora izvajalcev skupščine II. mandata občinske skupnosti socialnega skrbstva Gornja Radgona. Ob obravnavi in sprejemu statuta skupnosti in zaključnega računa za leto 1981 in finančnega načrta za letos, so posvetili največ pozornosti uskladitvi preživnin.

Po precej burni razpravi, ko se je del delegatov zavzemal za sorazmerno zvišanje preživnin v skladu z zvišanjem življenjskega standarda, to je za 42,6 odstotka, so se slednjič odločili za zvišanje v višini 36 odstotkov, kot predlaga republiška skupnost socialnega skrbstva v skladu z zvišanjem osebnih dohodkov.

Delegati pa so še sprejeli sklep, da so se s 1. 1. 1982 zvišale družbene denarne pomoči kot edini vir preživljanja — kot v celotni republiki iz dosedanjih 3.400 dinarjev na 3.900. Na seji so še sprejeli samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnosti socialnega skrbstva Slovenije.

vp

O EKONOMSKIH CENAH IN OTROŠKIH DODATKIH

Minulo sredo sta bili v Murski Soboti skupščini občinske skupnosti socialnega skrbstva in otroškega varstva. Delegati obeh so (zadnjič v sedanjosti sestavi pred iztekom mandata in bližnjimi volitvami) obravnavali in sprejemali zaključne račune ter poslovna poročila za minulo leto in načrte za tekoče leto. V ospredju pozornosti prve skupščine je bilo tudi sprejetje sklepa o uskladitvi preživnin in prispevkov občanov k stroškom socialnega skrbstva s povečanimi življenjskimi stroški, pri drugi — skupščini skupnosti otroškega varstva — pa je bila v ospredju obravnavana in potrđitev predloga ekonomskih cen.

Kot vsako leto v začetku marca so se delegati morali opredeliti za zvišanje ekonomskih cen storitev, ki jih plačujejo starši otrok, deložnih organiziranega varstva, in kot je običaj doslej, razprava o tem občutljivem vpraša-

nju tudi tokrat ni izostala. Nanašala se je predvsem na to, da starši izvedo za dvig ekonomskih cen v vrtcih šele takrat, ko so le-te že sprejete in tako ne morejo sodelovati pri njih sooblikovanju, čeprav so prav te dni potekali roditeljski sestanki, na katerih bi v vrtcih lahko rekli kakšno besedo tudi o cenah. Tako pa so nezadovoljni oboji: izvajalci v vrtcih, ki menijo, da kljub 16,9-odstotnemu dvigu ekonomskih cen ne bodo mogli kriti stroškov vedno dražjega vzdrževanja in ne dvigniti svojih osebnih dohodkov, kot dovoljuje resolucija; in starši, ki jim v ponoreli igri cen pri nas postaja izdatek za organizirano varstvo otrok previsok. Posebej, če imajo v vrtcih dva ali več otrok in se zato odločajo za druge, največkrat nepriemerne oblike varstva, ali pa (predvsem mlade družine) novih rojstev sploh ne načrtujejo.

Sprejeta lestvica za prispe-

vek staršev se po novem prične pri dohodku 2.900 dinarjev in konča pri dohodku 10.093 dinarjev, v razponu od 20 do 80 odstotkov udeležbe, upoštevajoč trinajst dohodkovnih skupin. Starši so po novem dolžni plačevati od 1. marca dalje, čeprav veljajo spremenjene ekonomske cene storitev v vrtcih od začetka tekočega leta, razliko pa bo kri-la občinska skupnost otroškega varstva. Do korekcij pa prihaja tudi pri denarnih pomočeh, bolj znanih kot otroški dodatki, ki jih prejema-jo otroci iz socialno ogroženih družin. Otroški dodatki se sicer viša za osem odstotkov, vendar je dvig nezaten v primerjavi s pomanjkanjem, ki ga bo utrpelo več kot dvajset odstotkov do tovrstne denarne pomoči upravičenih družin, in to zaradi v republiki osvojenih smernic, da se naj število prejemnikov otroških dodatkov niža.

Brigita Bavčar

Razpotja pa takšna. Uganite kje . . . .

Foto: Š. Abraham

CENJENE OBČANKE!

Trgovsko podjetje »VESNA« Ljutomer se trudi, da bi bile naše poslovalnice čimbolje založene z artikli, ki so potrebni vam in vašemu gospodinjstvu. Ob 8. marcu vam iskreno čestitamo, zahvaljujemo se vam za vaše dosedanje zaupanje in se priporočamo tudi v bodoče!

MARKET BUČKOVCI

Lekarne brez verifikacij

Ugotovitev, da nobena lekarniška enota v lendavski občini še ni verificirana, ni nova, vendar je v tem trenutku ponovno razburila duhove v občini. Če bi to lahko razumeli za enoto v Črensovcih, tam še ni urejena čistilna naprava, pa je nerazumljivo, da verifikacije nima že sedem let stara lekarna v Lendavi, ki je, mimogrede, v dokaj novem objektu. Ko so po potrebni rekonstrukciji ali izgradnji nove lekarne v Lendavi razpravljali na seji izvršnega sveta, je bilo slišati več dokaj kritičnih pripomb čez nenehno spreminjanje pravilnikov o verifikaciji, in to prav v času, ko se vsi zavzemamo za stabilizacijo. Ta čas torej v lendavski občini ne more biti govora o gradnji nove lekarne, saj ta ni začrtana niti v tem srednjeročnem razvojnem programu. Ne gre sicer zanikati, da bi v Lendavi potrebovali novo lekarno, gradili naj bi jo v bližini novega zdravstvenega kompleksa, toda do tega lahko pride le v prihodnjem srednjeročnem obdobju in nikakor prej. Po sedanjih izračunih naj bi gradnja nove lekarne veljala okoli 13 milijonov dinarjev, teh pa seveda ni, ob tem pa velja omeniti še to, da bo občinska zdravstvena skupnost Lendava lansko poslovno leto končala z več kot 8 milijonov dinarjev izgube. Če kaj, potem bo v tem srednjeročnem obdobju potrebno zagotoviti vsaj dokumentacijo in se dogovoriti o načinu zbiranja sredstev, so ugotovili na izvršnem svetu. Jani D.

V OBČINI GORNJA RADGONA V DEVETIH MESECIH LANSKEGA LETA

Čez 200.000 ur nadurnega, pogodbenega in pokojninskega dela

Kljub temu da smo to zapisali v mnogih dokumentih, med drugim tudi v resoluciji za leto 1982, še vedno ne moremo popolnoma brez dela prek polnega delovnega časa, pogodbenega dela in dela, ki ga opravljajo upokojenci. Izjema ni tudi občina Gornja Radgona. Tudi v tej družbenopolitični skupnosti te oblike dela še kako bremenijo gospodarstvo in negospodarstvo.

Po podatkih, ki so bili opravljeni za prvih devet mesecev lanskega leta, so zabeležili v občini Gornja Radgona natanko 208.877 ur prek polnega delovnega časa, pogodbenih ur in teh, ki so jih opravili upokojenci. Levji delež od te številke odpade na nadurno delo, v gospodarstvu in negospodarstvu skupaj kar okrog tri četrtine, v oči pa bode tudi podatek, da so od nekaj čez 62000 ur, ki so jih opravili upokojenci, delali skoraj polovico v družbenih dejavnostih.

Drži da takšno stanje tudi v gornjeradgonski občini narekujejo potrebe, toda v prihodnje bi veljalo poiskati rešitve drugod. Predvsem v zaposlovanju novih mladih kadrov, ki jim te oblike dela še kako zapirajo vrata tovarn in pisarn. In slednjič, boj za zmanjšanje nadurnega, pogodbenega in dela upokojencev smo sprejeli kot še kako pomembno nalogo. Zato z realizacijo ne smemo odlašati.

vp

TEŽIŠČE DELA OBČINSKE RAZISKOVALNE SKUPNOSTI

Na novih izdelkih z domačim znanjem

Poostrene razmere stabilizacijskega obdobja bi po neki logiki morale narekovati, da družba kot celota več vlaga v raziskovalno dejavnost, menijo v občinski raziskovalni skupnosti Lendava, vendar pa ekonomske razmere v občini tega ne omogočajo. Kljub vsemu pa je program občinske raziskovalne skupnosti za letošnje leto dokaj bogat, novost v njem pa je, da bodo težili k hitrejšemu prestrukturiranju gospodarstva, in sicer v spodbujanje izdelave novih izdelkov, ki so na tehnološko višjem nivoju in grajeni predvsem z domačim znanjem. Za lendavsko gospodarstvo je namreč značilno, da

uporablja veliko surovin in malo dela, zato je usmeritev v prestrukturiranje tembolj potrebna. Tako kot vsako leto bodo tudi letos objavili razpis za inovacijsko in racionalizatorsko dejavnost in pri tem skušali pritegniti čimveč organizacij združenega dela. V nekaterih delovnih organizacijah, kot so INA-Nafta in Gorenje-Varstroj se je inovacijska dejavnost že dokaj dobro razvila, zato bodo v letošnjem letu skušali organizirati raziskovalne enote in vanje vključiti strokovnjake. Do maja tega leta pa bodo sprejeli tudi statut občinske raziskovalne skupnosti in poslovnik o delu skupščine skupnosti. Jani D.

Sredstva za prekvalifikacijo delavcev

Na tihem se v lendavski občini že govori o tehnološkem višku delovne sile v nekaterih delovnih organizacijah, to pa pomeni, da bo potrebno kaj kmalu nekaj storiti za prekvalifikacijo le-teh. Pobuda bodočega obrata LEK, da tudi občina prispeva delež sredstev za priučitev delavcev, je zavoljo tega prišla ob pravem času, čeprav v težavnem gospodarskem trenutku. Gre za to, da bo potrebno sistem priučevanja in prekvalifikacije podrobneje proučiti in zanj zagotoviti tudi sredstva. Seveda gre pri tem le za del sredstev, saj pretežni del morajo zagotoviti delovne organizacije. Ko je o vlogi LEK razpravljali izvršni svet skupščine občine Lendava, je podprl predlog, da bi del sredstev za priučitev delavcev, ki bodo delali v novem obratu, zagotovili iz

sklada skupnih rezerv občine, še posebej zato, ker gre v tem primeru za dokaj izdatna sredstva, okoli 10 milijonov dinarjev, saj se bo dalj časa v Ljubljani priučevalo okoli 100 delavcev, ker na našem območju ni tovrstne proizvodnje in dejavnosti. Prizadevanje LEK je podprl tudi izvršni odbor občinske skupnosti za zaposlovanje, ki bo za priučitev prispeval nekaj sredstev. Ker v lendavski občini čedalje bolj razmišljajo o prestrukturiranju gospodarstva, je na dlani, da bo za kaj takega potrebnih tudi več sredstev, zlasti za priučitev delavcev za morebitno novo proizvodnjo. Lendavska občina bo, kot kaže, gmotno podprla prekvalifikacijo; vendar pa pri tem ne gre brez pomoči širše družbene skupnosti.

Jani D.

LISTA KATEGORIZIRANIH IN PERSPEKTIVNIH ŠPORTNIKOV

V Pomurju dosežen viden napredek

Na osnovi lanskoletnih rezultatov je strokovni svet Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije pripravil listo kategoriziranih in perspektivnih športnikov in športnic v Sloveniji za letošnje leto. To število se je v primerjavi z lanskim vidno povečalo, kar zgovorno pričča o tem, da je v naši pokrajini vrsta talentov, ki se ob strokovnem delu vse bolj uveljavljajo. Novost razvrstitve pa je letos v tem, da so perspektivni športniki in športnice razvrščeni v dva razreda.

Od pomurskih občin so daleč največje uspehe dosegli v soboški občini, kjer je med izbranimi kar 28 kategoriziranih in perspektivnih športnikov in športnic, zlasti pa je razveseljiva ugotovitev, da se povečuje število športnic. Na drugem mestu je občina Lendava, ki ima štiri kategorizirane in perspektivne športnike. Sledi radgonska občina z dvema kategoriziranimi športnikoma, medtem ko je ljutomerska občina tokrat brez njih.

V soboški občini je v mednarodni razred uvrščen namiznoteniški igralec Stefan Kovač, v zvezni razred so uvrščeni: Miro Steržaj (kegljanje), Danijel Kisilak (judo), Boris Horvat (namizni tenis) ter Andrej Halas in Franc Podlessek (rokoborba). V prvi razred perspektivnih športnikov so uvrščeni: Jože Časar in Drago Kuhar (hokej na travi), Hari Steržaj (kegljanje), Bojan Pavič, Borut Veren in Krešo Maras (namizni tenis), Bojan Kous (rokoborba) in Stefan Cigan (šah). V drugem razredu perspektivnih športnikov in športnic pa so: Ludvik Črnko (hokej na travi), Nataša Peček, Jožica Horvat, Tomo Mihalič in Dario Semen (judo), Alenka Žitek, Marina Šiško in Nadja Koren (košarka), Dušan Kovač, Miran Močan in Silvo Likar (namizni tenis), Stefan Škaper (nogomet) ter Jože Verbančič in Ivica Kurbus (rokoborba). Iz lendavske občine je zvezni razred uvrščen Stefan Kekec (speedway), med perspektivne športnike drugega razreda pa Čaba Lazar, (speedway), Ivan Varga (judo) in Leon Perša (nogomet). Iz radgonske občine pa sta v zvezni razred uvrščena speedwayista Vlado Kocuvan in Albert Kocmut.

Feri Maučec

KEGLJANJE — SLOV. LIGA

Tretja zmaga kegljačev Čarde

V četrtem kolu tekmovanja v prvi slovenski kegljaški ligi je Čarda iz Murske Sobotice gostovala v Celju in premagala domačo ekipo z rezultatom 5.369:5.319 podrtih kegljev. Junaka srečanja sta bila Smodiš in Miro Steržaj, ki sta dosegla tudi najboljša izida na srečanju. To je že tretja zaporedna zmaga kegljačev Čarde, ki skupaj z Gradisom iz Ljubljane vodijo na lestvici. Posamezni izidi: Horvat 887, Dravarič 880, Kovačič 819, Hari Steržaj 882, Miro Steržaj 943 in Smodiš 958 podrtih kegljev.

STRELSTVO

Občinska zlata puščica Madjaru

Na strelišču v Murski Soboti je bilo tekmovanje v streljanju z zračno puško za občinsko zlato puščico. Po predhodnih družinskih tekmovanjih, kjer je sodelovalo 148 tekmovalcev iz 18 strelskih družin soboške občine je na občinskem tekmovanju nastopilo 41 strelcev iz 15 strelskih družin.

Največ uspeha je imel član strelske družine Noršinci Marjan Madjar, ki je zmagal s 559 krogi in osvojil občinsko zlato puščico.

Vrstni red: 1. Marjan Madjar (Nor.) 559 krogov, 2. Stefan Balaško (Nor.) 551, 3. Vlado Horvat (Pan.) 541, 4. Karel Turner (Nor.) 537, 5. Robert Drvarič (Pan.) 533, 6. Andrej Šiftar (Mura) 532, 7. Stanko Donša (Nor.) 531, 8. Jože Kovačič (Pan.) 530 in 9. Drago Pertoci (Tiš.) 530 krogov. Teh devet strelcev je tudi izpolnilo normo za regijsko tekmovanje z zlato puščico.

Ljutomer in Vogrinčičeva

V počastitev ženskega praznika je občinska strelska zveza Gornja Radgona pripravila tekmovanje v streljanju z zračno puško, na katerem so nastopile občinske ženske reprezentance Pomurja. Zmagala je ekipa Ljutomera pred Mursko Sobotico in Gornjo Radgono. Najboljša posameznica je bila Vogrinčičeva (MS) s 168 krogi pred Belčevco (Ljutomer) 167 in Rudolfovo (Lju.) 161 krogov. To je bilo že 5. tradicionalno tekmovanje v počastitev 8. marca — dneva žena.

ROKOMETNI TURNIR

ZMAGALE RADGONČANKE

Športno društvo Mura je v Murski Soboti pripravilo v počastitev dneva žena ženski rokometni turnir, na katerem je sodelovalo 7 ekip. Zmagala je ekipa Radgone, ki je v odločilnem srečanju premagala prvo ekipo Polane. Rezultati sklepnih srečanj: TOKO:Polana II. 6:7, Beltinka:Ljutomer 14:4 in Polana I.:Radgona 13:16. Vrstni red: 1. Radgona, 2. Polana I., 3. Beltinka, 4. Ljutomer, 5. Polana II., 6. TOKO in 7. Indip.

Kapetan nogometnega moštva pomurskih novinarjev prejema darilo in spominsko zastavico organizatorja Radia Győr.

JUDO — DRŽ. PRVENSTVO ČLANOV

VINKO APŠNER PETI

V Beogradu je bilo državno prvenstvo v judo za člane, na katerem je sodelovalo 80 tekmovalcev iz vseh republik in pokrajin, med katerimi so bili vsi najboljši. V sestavu slovenske reprezentance je nastopil tudi član soboškega Partizana Vinko Apšner in dosegel lep uspeh. V kategoriji do 78 kg je osvojil solidno peto mesto. Treba je povedati, da je Apšner še mladinec.

Prvo mesto Lendavčanom

V Lendavi je bil prvi pozivni turnir mlajših mladincev in članov Pomurja in Medžimurja v judu, na katerem je nastopilo 30 mlajših mladincev in 32 članov. Največ uspeha so tokrat imeli predstavniki Lendave, ki so ekipo osvojili prvo mesto.

Rezultati — mlajši mladinci — do 62 kg: 1. Činč (Le), 2. Legen (MS), 3. Požgan (Lj) in Krajačič (Le); nad 62 kg: 1. Varga (Le), 2. Karakatič (Le), 3. Hunjadi (Le) in Peras (Ca); Člani — do 60 kg: 1. Mihalič (MS), 2. Legen (MS), 3. Kavčič in Zekič (oba Ca); do 65 kg: 1. Vnuk (Le), 2. Varga (Le), 3. Lupša (Lj) in Krajačič (Le); do 71 kg: 1. Kavčič (MS), 2. Zorič (Le), 3. Žbul (Ca) in Magdič (Lj); do 78 kg: 1. Kranj (Lj), 2. Pikel (Ca), 3. Hunjadi (Le) in Juras (Ca); nad 78 kg: 1. Semen (MS), 2. Tramšek (MS), 3. Varga (Le). Ekipno: 1. Lendava 31 točk, 2. M. Sobota 21, 3. Ljutomer 9 in 4. Čakovec 8 točk.

Prihodnjo soboto bo na sporedu prvo kolo slovenske članske judo lige. Sobočani bodo gostovali v Mariboru in se pomerili z ekipama Rač in Maribora. Treba je povedati, da bo ekipa Murske Sobotice nastopila pomlajena, kajti trije najboljši tekmovalci so na odsluženju vojaškega roka. To pa je priložnost, da si mladi pridobijo nekaj izkušenj. O. Š.

NAMIZNI TENIS

POMURCI USPEŠNI

Drugi republiški selekcijski turnir pionirjev, ki je bil v Murski Soboti, je iz izjemo zmagovalca prvega republiškega turnirja Jeraše, zbral vse najboljše slovenske igralce. Pomurskim predstavnikom je prinesel več uspeha kot prvi turnir, saj so bili tokrat zmagovalci v dveh skupinah.

V prvi najkvalitetnejši skupini je zanesljivo brez poraza z rezultatom 9:0 slavil republiški prvak Dušan Kovač, ki je tako samo še utrdil svoje mesto na lestvicah. Vlado Veren je z rezultatom 5:4 osvojil 2. mesto, kar je enako kot na prvem turnirju. Pohvaliti pa velja mladega Boruta Benka, ki je prvič nastopil v prvi skupini in z rezultatom 4:5 osvojil zanj zelo dobro 4. mesto. V četrti skupini je nepričakovano slavil Lendavčan Perša, ki je prvič igral na takšnem turnirju in dosegel rezultat 7:2. Prijetno presenečenje pomeni tudi 3. mesto Benkoviča, ki je prav tako prvič igral na tem turnirju in dosegel enak rezultat 7:2 kot zmagovalec, zelo dobro 4. mesto je dosegel Kuzma z rezultatom 5:4, nekoliko manj kot je bilo pričakovati pa Mirko Unger, ki je z rezultatom 3:6 pristal na 9. mestu, čeprav je premagal zmagovalca Peršo.

Na podobnem turnirju v Ptujju sta prvič nastopili tudi dve Sobočanki, Tanja Sinic in Nataša Vogrinec, ter prijeto presenetili. V tretji skupini je Tanja Sinic z rezultatom 8:1 osvojila odlično 2. mesto ter uvrstitev v drugo skupino. V isti skupini je Nataša Vogrinec dosegla rezultat 3:8 v

Na podobnem turnirju v Ptujju sta prvič nastopili tudi dve Sobočanki, Tanja Sinic in Nataša Vogrinec, ter prijeto presenetili. V tretji skupini je Tanja Sinic z rezultatom 8:1 osvojila odlično 2. mesto ter uvrstitev v drugo skupino. V isti skupini je Nataša Vogrinec dosegla rezultat 3:5 ter osvojila 6. mesto, kar je bilo dovolj za obstanek v skupini. M. U.

NOGOMETNI TURNIR ZA POKAL RABE

POMURSKI NOVINARJI NA MADŽARSKEM

Radio Győr je pripravil turnir v malem nogometu za predhodni pokal Rabe, na katerem so nastopile štiri ekipe: Nepsport in Madžarski radio iz Budimpešte, Radio Győr in Triglav iz Murske Sobotice, pod tem imenom so nastopili pomurski novinarji. Madžarski novinarji so bili boljši, tako da so Pomurci zasedli zadnje mesto, vendar so se športno borili. Zmagala je ekipa Nepsporta iz Budimpešte pred Madžarskim radiom, Radiom Győr in Mursko Sobotico. Prvo tovrstno gostovanje pomurskih novinarjev v Gyōru je bilo zelo prijeto, s tem pa so tudi navezali tesnejše stike s štanovskimi kolegi z Madžarske, ki so bili prisrčni gostitelji.

SKL

Pomurje : Koper 76:45

V 15. kolu tekmovanja slovenske ženske košarkarske lige je Pomurje po pričakovanju brez težav premagalo Koper. Koše za Pomurje so dosegle: Šiško 19, Karđoš 19, Koren 14, Škraban 12, Gregor 6, Merklin 4 in Flegar 2. V naslednjem kolu igra Pomurje odločilno srečanje za prvo mesto z ekipo Mengša.

Pomurje	15	14	1	1137:695	28
Mengeš	15	14	1	1230:910	28
Rogaška	15	11	4	1067:923	22
Maribor	14	10	4	1042:941	20
Comet	15	10	5	859:768	20
Jesenice	15	7	8	922:966	14
Senožečel	15	5	10	916:989	10
Libela	14	5	9	845:967	10
N. mesto	15	4	11	879:1147	8
Litija	15	3	12	766:933	6
Drava	15	3	12	857:1037	6
Koper	15	3	12	836:1083	6

V NEDELJO START V SNL

Izola v Murski Soboti, Slovan v Lendavi

Prihodnjo nedeljo se pričena spomladanski del tekmovanja v slovenski nogometni ligi. Oba pomurska ligaša igrata doma. V Murski Soboti gostuje Izola, v Lendavi pa Slovan.

V zadnjih preizkušnjah pred nadaljevanjem prvenstva je Mura odigrala prijateljsko tekmo s Halbenreimom v Avstriji in zmagala z 2:1, Nafta pa je premagala mladinsko moštvo s 14:0.

REKREACIJA INVALIDOV

USPEŠNI SOBOČANI

Društvo za rekreacijo in šport invalidov Murska Sobota je bilo organizator območnega tekmovanja invalidov v kegljanju, na katerem je nastopilo 6 društev iz severovzhodne Slovenije. Skupaj je tekmovalo 55 moških in 16 žensk. V moški konkurenci je v skupini A zmagal Janko Kardinar iz Murske Sobotice s 395 podrtimi keglji. Prvo mesto v skupini B je osvojila tudi Ivanka Dolenc iz Murske Sobotice s 306 podrtimi keglji. V skupini C je Stefan Drvarič s 383 podrtimi keglji zasedel četrto mesto, Franc Sluga pa s 352 keglji šesto mesto. V skupini D je pri moških Ladislav Kuhar zasedel tretje mesto s 404 podrtimi keglji, Alojz Šturm pa s 361 keglji šesto mesto. Šesto mesto pa je zasedla tudi Anica Varga s 332 podrtimi keglji.

TELESNOKULTURNA SKUPNOST MURSKA SOBOTA

Preložili razpravo o prioritetnih športnih panogah

Na zadnjem zasedanju skupščine TKS Murska Sobota so delegati obravnavali realizacijo programa in zaključnega računa za lansko leto ter program TKS s finančnim načrtom za letošnje leto.

Ugotovili so, da so v preteklem obdobju dosegli pomembne rezultate na različnih področjih dela in da dokaj uspešno uresničujejo zastavljene cilje. Viden napredek je bil dosežen na področju športne rekreacije, kjer so uveljavili nekatere nove oblike in akcije ter k delu pritegnili številne občane. Na področju vrhunškega športa prav tako iz leta v leto beležijo nove dosežke, o čemer zgovorno pričča število kategoriziranih in perspektivnih športnikov ter sodelovanje moštev v višjih tekmovanjih. Razvili sodelovanje z nekaterimi ostalimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi pri realizaciji skupnih nalog. Pristno pa je tudi mednarodno sodelovanje z obmejnima državama Avstrijo in Madžarsko ter društvi naših delavcem na tujem. V preteklem letu so v soboški občini izšlo 68 strokovnih amaterskih delavcev. Začeli pa so uveljavljati tudi zdravstveno varstvo športnikov. Poleg tega pa je TKS Murska Sobota v okviru možnosti tudi sodelovala pri sofinanciranju športnih objektov osnovnih telesnokulturnih organizacij. Kljub doseženim pomembnim rezultatom pa so v razpravi opozorili tudi na nekatere probleme. Tako bi morali po mnenju nekaterih

razpravljalcev poskrbeti za tišto mladino, ki odpada pri selekcijah, da bi ji omogočili še nadaljnje udejstvovanje. Dogovoriti bi se morali za bolj organizirano tekmovanje v malem nogometu, kjer število moštev stalno narašča (v soboški občini jih trenutno tekmuje 32). Razmisлити pa bi morali tudi o možnosti zaposlitve profesionalca na področju športne rekreacije. Delegati so potrdili nakazane usmeritve razvoja telesne kulture za letošnje leto, ki temeljijo na sprejetih izhodiščih srednjeročnega programa razvoja. V tem letu bodo poleg sofinanciranja manj zahtevnih športnih objektov osnovnih telesnokulturnih organizacij sodelovali tudi pri izgradnji športnorekreacijskega centra v Murski Soboti. Gre za ureditev tribune na nogometnem stadionu in ureditev kopaljšča.

Delegati bi morali tudi obravnavati izdelano analizo o prioritetnih športnih panogah v soboški občini, vendar so razpravo na predlog predsedujočega preložili in se dogovorili, da bodo gradivo dali v javno razpravo osnovnim telesnokulturnim organizacijam in pred obravnavo na seji skupščine opravili še razgovore s prizadetimi organizacijami.

Feri Maučec

PREDSTAVLJAMO VAM

MARIJA NAGY — državna reprezentantka

Na nedavnem izbirnem tekmovanju za sestavo državne kegljaške reprezentance za sodelovanje na svetovnem prvenstvu v Brnu (ČSSR), ki je bilo v Zrečnjani, je sodelovala tudi Marija Nagy, doma iz Dobrovnika, sicer pa zaposlena v Mesni industriji v Murski Soboti. Uspela je in postala državna reprezentantka, kar je njen dosedanj največji uspeh. Prav zato smo se

ekipa Čarda razformirana, sem nadaljevala kegljaško kariero v Mariboru. Sem članica KK Branik, igram pa na svetovnem prvenstvu v Brnu (ČSSR), ki je bilo v Zrečnjani, je sodelovala tudi Marija Nagy, doma iz Dobrovnika, sicer pa zaposlena v Mesni industriji v Murski Soboti. Uspela je in postala državna reprezentantka, kar je njen dosedanj največji uspeh. Prav zato smo se

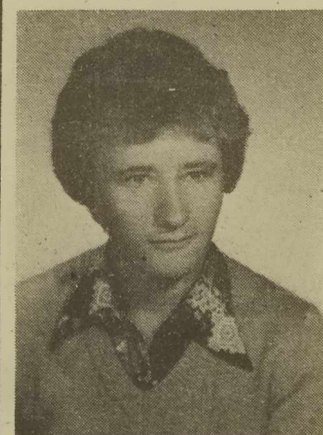
— DOSLEJ SI DOSEGLA VEČ VIDNIH REZULTATOV. KATERI SO NAJPOMEMBNEJSI?

„Leta 1977 sem osvojila naslov republiške prvakinje za mladinke, leto kasneje pa še naslov republiške prvakinje za članice. V tekmovanju parov sem leta 1980 na državnem prvenstvu zasedla drugo mesto. Sicer pa sem že tri leta stalna članica slovenske reprezentance. Tudi na drugih tekmovanjih sem dosegla več vidnih uvrstitev.“

— KAJ TI POMENI UVRSTITEV V DRŽAVNO REPREZENTANCO IN KAJ SI OBETAŠ OD SVETOVNEGA PRVENSTVA?

„Uvrstitev v državno reprezentanco članic je za mene doslej največji uspeh, katerega sem zelo vesela, hkrati pa je to zame tudi priznanje za požrtvovalno delo, saj se moram vsak teden voziti na treninge v Ljutomer ali Maribor, kar je zelo naporno. S pripravami za svetovno prvenstvo v Brnu, ki bo meseca junija, bomo pričeli sredi meseca marca. Želim si, da bi na svetovnem prvenstvu uspešno zastopala barve Jugoslavije, seveda pa si tudi želim čimboljšo uvrstitev.“

Tonček Horvat

odločili, da jo predstavimo našim bralcem.

— KDAJ SI SE ZAČELA UKVARJATI S KEGLJANJEM?

„Za kegljaški šport sem se navdušila na mednarodnem turnirju, ki je bil leta 1976 v Murski Soboti. Takrat sem tudi postala članica kegljaškega kluba Čarda iz Murske Sobotice in se začela sistematično ukvarjati s tem športom. Ker pa je bila ženska

IMPORT-EXPORT

POLJOOPSKRBA

ZAGREB
POSLOVNI CENTER MARIBOR

„POLJOOPSKRBA“ import—export Zagreb,
POSLOVNI CENTER, Maribor, Ljubljanska c. 7,

vam sporoča, da prodaja

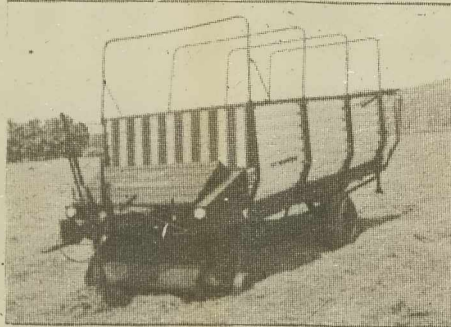
● Traktorje

● Motokultivatorje: **AGRIA, GOLDONI, HONDA** in **GORENJE Muta**

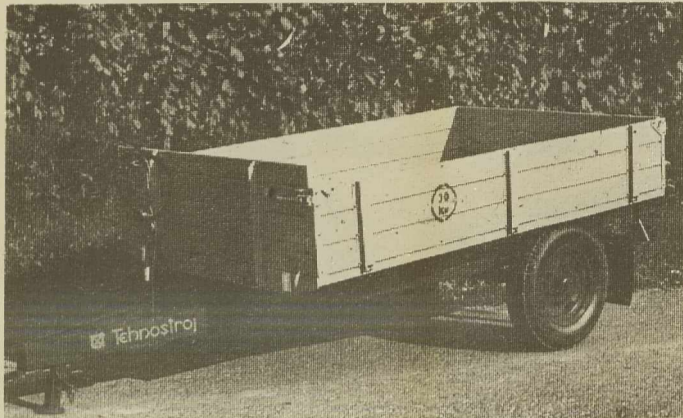
● Kmetijske stroje iz programa
SIP-ŠEMPETER, TEHNOSTROJ —
Ljutomer, OLT Osijek in CREINA Kranj,
in razne druge kmetijske stroje

Potrebne informacije vam daje POLJOOPSKRBA
Zagreb — POSLOVNI CENTER MARIBOR, 62000
Maribor, Ljubljanska cesta 7, tel. (062) 29-351.

PRODAJALNE v Mariboru, Ljubljanska cesta 7, tel.
(062) 24-784 in Ulica XIV. divizije 73, tel. (062)
33-523 in v Murski Soboti, Lendavska cesta 37, tel.
(069) 21-048.

**SIP POBIRALNO REZALNA
PRIKOLICA**

ENOOSNA TRAKTORSKA PRIKOLICA

Srednješolski center tehniško-pedagoške usmeritve M. Sobota, Naselje Veljka Vlahovića 12

objavlja
po sklepu Centra

javno licitacijo

za prodajo naslednjih sredstev:

1. Osnovna sredstva
2. Razno opremo
3. Razna učila

Licitacija bo v soboto, 13. marca 1982 ob 8. uri v delavnica
centra v M. Soboti, Naselje V. Vlahovića 12.

Osnovna sredstva in ostali inventar si zainteresirani lahko ogledajo uro pred pričetkom na kraju licitacije.

Interesenti morajo uro pred pričetkom vplačati varščino v višini 10 % od izklicne cene.

JUGOBANKA

TEMELJNA BANKA LJUBLJANA
n. sub. o.

Komisija za delovna razmerja

vabi k sodelovanju:

SODELAVCA

za področje dela s strankami po hranilnih vlogah,
tekočih in žiro računih ter devizno-valutnih poslih v
ekspozituri Murska Sobota

Pridobiti želimo sodelavca, ki izpolnjuje naslednje
pogoje:

- dokončana ekonomska srednja šola ali gimnazija
in
- do 1 leta delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih
delih,
- delo poteka v dveh izmenah.

Delo se združuje za določen čas (porodniški dopust)
s polnim delovnim časom in enomesečnim poskusnim
delom.

Kandidati, ki so brez delovnih izkušenj in brez izku-
šenj pri sorodnih opravilih bodo sklenili delovno
razmerje kot pripravniki.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev
sprejema oddelek kadrovskih zadev Jugobanke TB
Ljubljana, 61000 Ljubljana, Titova 32, v 15 dneh po
objavi.

O izidu izbire bomo kandidate pismeno obvestili v
15 dneh po sprejemu sklepa.

VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD V MURSKI SOBOTI

OBVEŠČA STARŠE, DA BO
vpisovanje otrok novincev

ZA ŠOLSKO LETO 1982/83 V ODELKIH

1. V MURSKI SOBOTI od 22. 3.—27. 3. od 10. do 15. ure, za otroke od 8. meseca do vstopa v osnovno šolo.
Vpisovanje bo v enoti Št. Kovača 19b
2. V RAKICANU 17. 3., od 13. do 17. ure za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo,
3. V LIPOVCIH 18. 3., od 12. do 16. ure, za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo,
4. V BELTINCIH 19. 3., od 12. do 16. ure in 20. 3., od 8. do 12. ure, za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo,
5. V DOKLEŽOVJU 29. 3., od 12. do 16. ure, za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo,
6. V BAKOVCIH 30. 3., od 12. do 16. ure, za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo
7. V KROGU 31. 3., od 12. do 16. ure, za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo,
8. V GANČANIH 1. 4., od 12. do 16. ure, za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo
9. V MARTJANCIH 2. 4., od 12. do 16. ure, za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo,
10. V PUSČI 5. 4., od 12. do 16. ure za otroke od 2. leta do vstopa v osnovno šolo.

Pri vpisu je potrebno predložiti naslednja potrdila o dohodku iz leta 1981.

- poprečje osebnega dohodka zaposlenih staršev,
- otroški dodatek, vajeniške nagrade, štipendije,
- dohodki drugih članov skupnega gospodinjstva,
- potrdilo o pokojnini, invalidnini za osebe, ki to prejemajo,
- potrdilo o preživnini (za nepopolne družine),
- potrdilo o katastrskem dohodku (za družine, ki posedujejo zemljo),
- dohodek iz obrtne dejavnosti.

Zainteresirane starše prosimo, da vpišejo otroke v določenem roku, da bomo lažje formirali skupine.

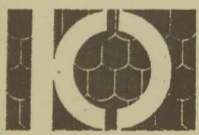
**DANES IN
V NEDELJO
VOLIMO
VSI NA
VOLIŠČA**

Na podlagi sklepa komisije
za delovna razmerja pri temeljni organizaciji PG Beltinci objavljamo prosta dela in naloge

— 1 SADJARJA
— VINOGRADNIKA
na EE Mačkovci

Poleg splošnih pogojev mora imeti kandidat srednješolsko izobrazbo sadjarsko-vinogradniške smeri in najmanj dve leti delovnih izkušenj.

Prijave sprejema kadrovska služba delovne organizacije ABC Pomurka — KG Rakičan, p. M. Sobota v roku 15 dni od dneva objave.

KRIŽEVSKÉ OPEKARNE

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU
BORECI 36 69242 KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

Komisija za delovna razmerja delovne organizacije Križevske opekarne Boreci p. o., Križevci pri Ljutomeru

objavlja

prosta dela in naloge

tajnica direktorja

Pogoji:

- uspešno dokončana srednješolska izobrazba,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- znanje strojepisja.

Več delavcev (NKV, PKV, KV)

za opravljanje del in nalog v proizvodnji.

Delovno razmerje se sklenuje v vseh primerih za nedoločen čas. Osebni dohodek po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodeke.

Kandidati naj pošljejo prijave z ustrežno dokumentacijo o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: „Komisija za delovna razmerja Križevskih opekarin Boreci p. o., Križevci pri Ljutomeru“.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 10 dneh po končanem razpisnem roku.

PRODAJA NA DEBELO
PRODAJA NA DROBNO
IZVOZ IN UVOZ
ZASTOPANJE TUJIH FIRM
INŽENIRING
KOOPERACIJE
SERVISNE STORITVE

Prodajna mesta JEKLO-TEHNE v Pomurju: MURSKA SOBOTA — KRIŽEVCI V PREKMURJU — LENDA

Obrtno podjetje „KOMUNA“ p. o. Beltinci, Panonska 28

Delavski svet

RAZPISUJE

prosta dela in delovne naloge

individualnega poslovnega organa DO (direktorja)

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- da imajo višjo ali srednješolsko izobrazbo ekonomske ali sorodne smeri
- da imajo najmanj 10 let strokovne prakse v delovnih organizacijah
- da imajo dokazane organizacijske in vodilne sposobnosti
- da imajo ustrezne moralno-politične kvalitete.

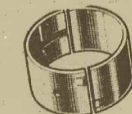
Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Pismene ponudbe s potrebnimi dokazili sprejema razpisna komisija z oznako „za razpisno komisijo“ 15 dni od dneva objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka objave.

Imate težave z avtomobilom?

RENAULT

**Vse rezervne dele, gume
in originalni pribor**

DOBITE V TRGOVINI

Josef Kalcher

v Radkersburgu, Kamnikerstr. 6 in Fehringu.

Radijski in televizijski spored od 12. do 18. marca

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklama sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Ob koncu tedna, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 8.50 TV v šoli: TV kole-dar, Francoščina, Književ-nost NOB, 10.00 Poročila, 10.05 TV v šoli: Zgodovina, Iz Kockice, Risanka, Ne vprašajte mene, Mali pro-gram, Risanka, Izobraževal-na reportaža, 11.55 Kulm: Smučarski poleti, prenos (do 15.45/16.00) EVR, 17.25 Poročila, 17.30 Kaj je novega pod streho, otroška serija TV Zagreb, 18.00 Slovenski pihalni orkestri, 18.30 Obzornik, 18.45 Pred izbiro poklica: Poklici v gradbeništvu — zaključna dela, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Tri dnevi, ta leta: Filmska kronika 1954, dokumentarna serija, 20.45 Ne prezrite, 21.00 Izbor jugoslovanske popevke za pesem evrovizije, 22.30 propa-gandna oddaja, 22.35 Spremljajmo — sodelujmo!, športna oddaja, 22.45 A. Miller: Na pragu smrti, ameriška nadaljevanka, 23.40 Poročila Oddajniki II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik v mad-zarščini, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Otroška oddaja, 18.15 Mladi za mlade, 18.45 Zvez-de, ki ne ugasnejo, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Resna glas-ba, 20.50 Zagrebška pano-rama, 21.05 København: SP v umetnostnem drsanju (plesni pari) EVR, 22.30 Slovesnost naj se začne, francoski film (do 00.00)	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklama sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Prijetno soboto vam želimo, 16.45 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osred-njega slovenskega sporeda. TV LJUBLJANA 9.15 Kaj je novega na podstrežju, otroška serija TV Zagreb, 9.45 Pustolovščina, otroška serija TV Beograd, 10.15 Mesta: Le-ninograd, angleško kanadska serija, 11.05 Za zdravo ži-vljenje, 6. del, 11.15 Otrok in igra: Igra v različnih pogojih, 11.35 Po sledih napredka, 12.05 Sodobniki: Karel Pečko, 12.45 Poročila (do 12.50) Ljubljana: No-gomet Olimpija: Partizan, prenos (za JRT I) v odmoru propagandna oddaja 16.40 Poročila, 16.45 Košarka Cibona: CZ, prenos v odmoru propagandna od-daja, 18.10 Rezerviran čas, 18.25 Muppet show: Dizzy Gillespie, 18.50 Naš kraj, 19.00 Zlata ptica: Martin Krpan, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Ugrizni v kroglo, ameriški film, 22.00 Propagandna oddaja, 22.05 Zrcalo tedna, 22.20 zabav-noglasbena oddaja TV... Poročila Oddajniki II. TV mreže: 11.55 Kulm: Smučarski poleti, prenos (slov. kom) (do 15.45/16.00), 17.00 Vro-či veter, humoristična serija, 18.00 Smučarski poleti, po-snetek iz Kulma, 18.45 Na-rodna glasba, 19.30 TV dnevnik, 20.00 København: SP v umetnostnem drsanju (ženske prosto), 22.30 Športna sobota (do 22.50)	7.00 do 10.00 — Po-sebna oddaja — VO-LITVE, 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na po-murskem valu, 12.00 — Spored v madžar-skem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo po-poldne, 14.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Po-sebna oddaja — VO-LITVE, 16.30 — Vklju-čitev osrednjega slo-venskega sporeda. DEŽURSTVO: 7.00 do 16.00 (telefoni 21-232, 21-383, 21-064) TV LJUBLJANA 11.10 Tv kažipot, 11.30 Narodna glasba, 11.55 Kulm: Smučarski poleti, prenos, 15.45/16.00 Rio Grande, ameriški film, 17.25/40 625, 17.50/18.05 Športna poročila, 18.05/18.15 A. Sidran: Je-gulje potujejo v Sargaško morje, drama TV Sarajevo, 19.10 Risanka, 19.15 Cik cak, 19.22 TV in radio nocoj, 19.24 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 M. Sečero-vič—P. Pavličič—Z. Dirn-bach: Nepokorjeno mesto, nanizanka TV Zagreb, 21.25 Moša Pijade, doku-mentarna oddaja tv Beo-grad, 22.10 Propagandna oddaja, 22.15 Športni pre-gled, 22.45 Poročila. Oddajniki II. TV mreže: 15.45 København: SP v umetnostnem drsanju (revi-ja), vključitev v prenos EVR, 17.30/18.00 Nedelj-sko popoldne, vključitev, 18.30 Reportaža z nogomet-ne tekme OFK Beograd-Hajduk, 19.00 Risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zgodbe o jazzu, 20.45 Več-raj, danes, jutri, 21.00 Gle-dalci in TV, 21.35 E. Zola: Nana, francoska nadalje-vanka (do 22.35)	15.30 — Zabavna glasba, vmes reklama sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Spored slovenske na-rodno-zabavne glas-be, 16.30 — Športna oddaja, 16.40 — Najbolj iskane plošče preteklega tedna, 17.00 — Vključitev osrednjega sloven-skega sporeda. TV LJUBLJANA 8.45 Tv v šoli: Tv kole-dar, Ustvarjalne igre, Andrič: Aska in volk, Dubrovnik, 10.00 Poročila, 10.05 Tv v šoli: Materinščina, Iz Kocki-ce, Risanka, Naši kraji, Mali program, Risanka, Iz arhiva šolske Tv, Zadnje minute, 16.05 Kmetijska oddaja Tv Novi Sad, 17.05 Poročila, 17.10 Mesta: New York, angleško kanadska serija, 18.00 Delegatski sistem: Po-govor s Cirilom Ribičičem, 18.30 Obzornik, 18.45 Zdra-vo, mladi, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propa-gandna oddaja, 20.00 Mio-drag Marjanovič — Človek, ki je pojedel volka, drama Tv Beograd, 21.05 Propa-gandna oddaja, 21.10 Ali se med seboj dovolj poznamo, oddaja TV Zagreb, 22.15 V znamenju. Oddajniki II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik v mad-zarščini, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Lukičijada, otroška serija, 18.00 Miti in legende, 18.15 Izobraževalna oddaja, 18.45 Telesport, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Raziskova-nja, 21.15 Lice ob licu, ponovitev zabavnoglasbene oddaje (do 22.05)	15.30 — Zabavna glasba, vmes reklama sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.40 — Pota mladih, 18.00 — Sotočje, 18.45 — Prijetno glasbeni utrinki, 19.00 — Vklju-čitev osrednjega spo-reda. TV LJUBLJANA 8.45 Tv v šoli: Tv kole-dar, Pesmi in zgodbe za vas, Zagreb, Dnevnik 10, 10.00 Poročila, 10.05 Tv v šoli: Rastlinski laboratorij, Kraji in ljudje, Risanka, Književ-nost in jezik, Govori Žika Bogdanovič, Risanka, Tečaj kitare, Zadnje minute (do 12.10), 15.40 Šolska TV: Beograd je svoboden, Zaži-galna sredstva in zaščita, 17.10 Poročila, 17.15 Slo-venske ljudske pravljice: O kajzarju in njegovih treh sinovih, 17.30 Češke plesne miniature, 18.00 Pisani svet: Belo v belem, 18.30 Obzornik, 18.45 Mostovi — hidak, oddaja za madžarsko na-rodno skupnost, 19.00 Knjiga, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.25 Tv in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propa-gandna oddaja, 20.00 Ak-tualno: Dohodek in povezo-vanje, 20.40 Propagandna oddaja, 20.45 E. Zola: Nana, francoska nadaljevanka, 21.45 V znamenju. Oddajniki II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik v mad-zarščini, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Čas za pravljico, 18.15 Aktualnosti, 18.45 Narodna glasba, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Športna sredo, 22.00 G. Ph. Telemann: Pimpino-ne, komorna opera, 23.00 TV dnevnik (do 23.15)	15.30 — Zabavna glasba, vmes reklama sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Nekaj minut z ..., 16.30 — Koncert na domačem valu, 17.00 — Prenos sporeda Radia Ljubljana. TV LJUBLJANA 9.20 Propagandna odda-ja, 9.25 Bad Kleinkirch-heim: Veleslalom za moške, prenos 1. teka (do 10.30), 12.20 Propagandna oddaja, 12.25 Bad Kleinkirchheim: Veleslalom za moške, pre-nos 2. teka (do 13.15), 16.20 Veleslalom za moške, po-snetek iz Bad Kleinkirch-heim, 17.30 Poročila, 17.35 Ciciban, dober dan: Na Rožniku, 17.50 Družina Smola, madžarska risana serija, 18.15 Pozdravljena, Makedonija, 18.30 Obzornik, 18.45 Za pesmijo v veliko trojstvo, oddaja TV Zagreb, 19.05 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propa-gandna oddaja, 20.00 Film tedna: Ne more biti zima, saj še poletja nismo imeli (delovni nasl.), kanadski film, 21.25 Propagandna oddaja, 21.30 Velika Brita-nija, angleška risanka, 22.00 V znamenju. Oddajniki II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik v mad-zarščini, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Prvi cvetovi, otroška serija TV Skopje, 18.15 Znanost, 18.45 Glasbena medigra, 18.50 Goli z ev-ropskih nogometnih igrišč, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Obarvana svetloba, oddaja o filmu, 22.20 Poročila (do 22.25). Opomba: Padova: Košarka za finale Koracevega poka-la — Limoges: Šibenka	15.30 — Zabavna glasba, vmes reklama sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.30 — Delegatska tribuna, 17.00 — Pre-nos sporeda RLJ! TV LJUBLJANA 8.55 TV v šoli: TV kole-dar, Lastnosti živih bitij: gibčnost, Viri energije, Na perutninski farmi, 10.00 Po-ročila, 10.05 TV v šoli: Kemija, Kraji in ljudje, Risanka, Združeni narodi, Telesna vzgoja, Risanka, Pozor, nevarnost: Zadnje minute (do 12.00), 15.40 Šolska TV: Beograd je svoboden, Zažigalna sredstva in zaščita, 17.10 Poročila, 17.15 ZBIS — R. Strausa: Tillove dogodivščine, 17.35 Kuhinja pri violinskem ključu, Zgodba o listku, 18.00 Mozaik kratkega fil-ma, 18.30 Obzornik, 18.45 Na sedmi stezi, 19.15 Risan-ka, 19.20 Cik cak, 19.25 Tv in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propa-gandna oddaja, 20.00 Glas-beni četrtak, 21.30 Propa-gandna oddaja, 21.35 Por-tret: Prof. dr. Stane Mikuš, 22.05 V znamenju. Oddajniki II. TV mreže: 17.10 TV dnevnik v mad-zarščini, 17.30 TV dnevnik, 17.45 Prvi cvetovi, otroška serija TV Skopje, 18.15 Znanost, 18.45 Glasbena medigra, 18.50 Goli z ev-ropskih nogometnih igrišč, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Obarvana svetloba, oddaja o filmu, 22.20 Poročila (do 22.25). Opomba: Padova: Košarka za finale Koracevega poka-la — Limoges: Šibenka
TV ZAGREB 16.15 Smučarski skoki, 17.40 Poročila, 17.45 Otroška oddaja, 18.15 TV kole-dar, 18.25 Kronika občin Rijeke, 18.45 Mladinski ekran, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Mr. Horn (film), 20.45 Tekmovanje za pesem Evrovizije, 22.40 Dnevnik, 22.45 V petek ob 22., 0.15 Poročila ljubljanska banka Pomurska banka	TV ZAGREB 14.10 Nogomet: Olimpi-ja—Partizan, 16.00 Poroči-la, 16.15 Izbrano, 16.45 Košarka: Cibona—Crvena zvezda, 18.15 Arioso, 18.30 Ti dnevi: ta leta, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Natakari beže (film), 21.30 Dnevnik, 21.45 V soboto zvečer, 23.45 Poroči-la	TV ZAGREB 11.30 Narodna glasba, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.30 Reka Glina, 14.00 Morje, ljudje, obala, 14.30 Vesolje, 15.30 Izpit vesti (film), 17.15 Pretežno vedro, 18.30 No-gomet: OFK Beograd — Hajduk (reportaža), 19.00 Risanke, 19.30 Dnevnik, 20.00 Nepokorjeno mesto, 21.25 Moša Pijade, 22.15 Dnevnik, 22.30 Športni pre-gled	VESTNIK TV ZAGREB 8.45 do 10.05 Šolska TV, 17.40 Poročila, 17.45 Lukičijada, 18.15 TV kole-dar, 18.25 Kronika občin Gospi-ča, 18.45 Zdravo mladi, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Nenavadni dogo-dek v kotu (drama), 21.15 Izbrani trenutek, 21.20 Svet danes, 22.05 Dnevnik ljubljanska banka Pomurska banka	TV ZAGREB 8.55 do 10.05 Šolska TV, 17.40 Poročila, 17.45 Po-trebno je hoteti in smeti, 18.15 TV kole-dar, 18.25 Kronika občin Osijek, 18.45 Amaterski studio, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Signali, 20.50 Julija (film), 22.30 Poročila	VESTNIK TV ZAGREB 9.00 do 10.05 Šolska TV, 16.30 Smučanje, 17.40 Poro-čila, 17.45 Čas za pravljico, 18.15 TV kole-dar, 18.25 Kronika občin Siska, 19.45 Oramba in zaščita, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Športna sredo, 22.00 Dnevnik ljubljanska banka Pomurska banka	VESTNIK TV ZAGREB 8.55 do 10.05 Šolska TV, 17.40 Poročila, 17.45 Prvi cvetovi, 18.15 TV kole-dar, 18.25 Kronika občin Splita, 18.45 Viadukt, 18.50 Evro-gol, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Panorama, 21.20 Kvizkoteka, 22.20 Dnevnik
TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Šolska TV, 11.05 Umetnostno drsa-nje, SP, 11.55 Nočni studio, 13.00 Opoldanska redakci-ja, 14.25 Mladinski sodnik (film), 16.00 Iz parlamenta, 17.00 Mladinski program, 18.00 Dva x sedem, 18.25 Dober večer v soboto, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Nekdo bo zma-gal, 22.05 Šport, Drugi program 11.55 Šport, 16.20 Stolet-ni prstan, 17.20 Kdo me hoče?, 17.35 Ali poznate melodijo, 18.25 Nogomet, 18.00 Iz prijatelje filma, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Rensko zlato, 22.50 Belgija, 22.55 Privabljen (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Šolska TV, 10.30 Mla-dinski sodnik (film), 12.15 Klub seniorjev, 13.00 Opol-danska redakcija, 17.00 Mladinski program, 18.30 Družinski magacin, 19.30 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Teleobjektiv, 21.00 Človek, 21.50 Video-teka Drugi program 17.45 Šolska TV, 18.00 Usmeritve, 18.30 Jean Chri-stophe, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ljuba družina, 21.05 Najnevarnejši možje sveta, 21.50 10 pred 10, 22.20 Svileni čevlji (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Šolska TV, 10.30 Mla-dinski sodnik (film), 12.15 Klub seniorjev, 13.00 Opol-danska redakcija, 17.00 Mladinski program, 18.30 Družinski magacin, 19.30 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Teleobjektiv, 21.00 Človek, 21.50 Video-teka Drugi program 17.45 Šolska TV, 18.00 Usmeritve, 18.30 Jean Chri-stophe, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ljuba družina, 21.05 Najnevarnejši možje sveta, 21.50 10 pred 10, 22.20 Svileni čevlji (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Šolska TV, 10.30 Mla-dinski sodnik (film), 12.15 Klub seniorjev, 13.00 Opol-danska redakcija, 17.00 Mladinski program, 18.30 Družinski magacin, 19.30 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Teleobjektiv, 21.00 Človek, 21.50 Video-teka Drugi program 17.45 Šolska TV, 18.00 Usmeritve, 18.30 Jean Chri-stophe, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ljuba družina, 21.05 Najnevarnejši možje sveta, 21.50 10 pred 10, 22.20 Svileni čevlji (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Šolska TV, 10.30 Mla-dinski sodnik (film), 12.15 Klub seniorjev, 13.00 Opol-danska redakcija, 17.00 Mladinski program, 18.30 Družinski magacin, 19.30 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Teleobjektiv, 21.00 Človek, 21.50 Video-teka Drugi program 17.45 Šolska TV, 18.00 Usmeritve, 18.30 Jean Chri-stophe, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ljuba družina, 21.05 Najnevarnejši možje sveta, 21.50 10 pred 10, 22.20 Svileni čevlji (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Šolska TV, 10.30 Mla-dinski sodnik (film), 12.15 Klub seniorjev, 13.00 Opol-danska redakcija, 17.00 Mladinski program, 18.30 Družinski magacin, 19.30 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Teleobjektiv, 21.00 Človek, 21.50 Video-teka Drugi program 17.45 Šolska TV, 18.00 Usmeritve, 18.30 Jean Chri-stophe, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ljuba družina, 21.05 Najnevarnejši možje sveta, 21.50 10 pred 10, 22.20 Svileni čevlji (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Šolska TV, 10.30 Mla-dinski sodnik (film), 12.15 Klub seniorjev, 13.00 Opol-danska redakcija, 17.00 Mladinski program, 18.30 Družinski magacin, 19.30 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Teleobjektiv, 21.00 Človek, 21.50 Video-teka Drugi program 17.45 Šolska TV, 18.00 Usmeritve, 18.30 Jean Chri-stophe, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ljuba družina, 21.05 Najnevarnejši možje sveta, 21.50 10 pred 10, 22.20 Svileni čevlji (film).
TV MADŽARSKA 8.05 in 14.00 Šolska TV, 16.25 V senci vešala, nada-ljevanka, 17.20 Prometna varnost, 17.40 5 min. meteoro-logije, 17.45 Študio Pecs, 18.25 Petofijeva pota, doku-mentarni film, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Delta, znan-stveni magazin, 20.55 Pano-rama, pojavi v svetovni politiki, 21.45 ŠP v umet-nostnem drsanju, plesi, 23.00 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.45 TV reprize, 14.45 Risanka, 15.15 Fauna Iberi-ca, 15.45 Filatelija, 15.55 Pregovori, 16.40 Pesem v dežju, Zaray-Vamosi, 17.05 Petofijeva pota, 17.50 Ango-la; draga svoboda; 18.20 Zidajmo! 19.30 TV dnevnik, 20.00 Ljubezenski zločin, ital. film, 21.45 SP v umet-nostnem drsanju, ženske, posnetek iz Kopenhagna, 22.45 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 7.50 Šola za vsakogar, 8.55 Za otroke, 10.55 Nogo-met: Raba ETO-U, Dozsa, 13.25 Pesem doni, 13.50 Erkel, madžarski film, 15.30 Spored prihodnjega tedna, 16.00 Petofijeva pota, 16.45 Kviz, 17.15 Išče se reporter, 1. del, 19.00 Teden: aktual-nosti, reportaže, 20.10 Char-liejevi angelčki, kriminalka, 21.00 Išče se reporter, 2.	TV MADŽARSKA 9.00 Deževna vila, prav-ljični film, 10.35 Lepše blešči sablja kot veriga, pon. 11.00 Cimbora, literarni magazin za otroke, 16.20 Cyrano in D'Artagan, film, 16.30 Petofijeva pota, 4. del: Papa-Pest, 1841-19845, 19.30 Poročila, 19.35 SP v umetnostnem drsanju, gala iz Kopenhagna, 21.05 Fe-renc Erkel: Neznani junaki.	TV MADŽARSKA 9.05 in 15.20 Šolska TV, 16.30 Večeri v Golyavaru; moderni miti, 17.15 Repor-taža, 17.35 Športni muzej; jubilej madžarskega tenisa, 18.00 Se še spominjaš? Ope-rate, 18.30 Na tržnici, študio Szeged, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Buddenbrokova hiša, nadaljevanka, 21.00 Umet-nina tedna, 21.05 Študio 82, 22.05 Kakšni partnerji smo?	TV MADŽARSKA 8.05 in 13.30 Šolska TV, 10.00 Delta, pon. 10.25 Po sledih pravice, film, 15.45 Finska, I. del, 16.40 V senci vešala, nadaljevanka, 17.40 Svet jezika, 18.25 O čem razmišljamo? 19.30 TV dnevnik, 20.00 Norec labor-ja št. 4, francoski film, 21.25 Zapojmo... 21.35 TV gal-erija; grafičarka Marta Lac-za, 22.15 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 9.05 in 14.05 Šolska TV, 16.15 British museum, 16.40 Prometna varnost, 16.50 Finska, 2. del, 17.30 TV borza, 17.40 Perpetuum mo-bile, vremenska prognoza, 18.20 Tračnice in sanje, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Pravni primeri, 20.40 Tele-sport: Pregled pokalnih tek-movanj v nogometu, 21.20 Zaključno poročilo, TV no-veli, 22.35 TV dnevnik.

*Kamor se ozremo,
povsod vse prazno je,
ni več ljubeče mamice*

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo žalostno vest, da je v 72. letu starosti prenehalo biti plemenito srce drage mame, stare mame in sestre

Gizele Pondelek

roj. Smodiš

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom, botrini in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali številne vence in cvetje, sočustvovali z nami ter nam ustno ali pismeno izrekli sožalje. Iskrena hvala osebju internega oddelka, dr. Vučaku, dr. Horvatu, medicinskim sestram in strežnemu osebju.

Zahvaljujemo se še g. duhovniku Kerčmarjevi za pogrebni obred in lepe poslovilne besede, predstavniku KS tov. Kovačecu za ganljivo slovo ob odprtem grobu, pevcem za odpete žalostinke in gasilcem.

Vsem še enkrat — pristrčna hvala!
Lucova, 28. II. 1982

Žalujoci: mož Ludvik, sin Štefan z ženo Emilijo, hčerka Olga z možem Jožetom, sin Jožek, hčerka Helena, vnukinja Gizela z možem Mičem in hčerko Moniko iz Maribora, vnukinja Zdenka z možem Emilom ter sestri Terezija in Neža z družinama iz Pordašinec ter ostalo sorodstvo

*Solza grenka ne bi bila,
ko tebe dragi sin, zemlja
ne bi krila*

V SPOMIN

26. februarja je minilo žalostno leto, odkar je neusmiljena smrt komaj v 12. letu starosti za vedno iztrgala iz našega okolja ljubega sina in vnuka.

Erneka

iz Lucove

Ljubi sin! Teško je spoznanje, da te ni več med nami. Tvoj glas in tvoj lik med nami še živi in bo živel do konca naših dni. Hvala vsem, ki se ga še spominjate, mu prinašate cvetje in na njegovem preranem grobu prižigate sveče.

ŽALUJOČI: VSI TVOJI

ZAHVALA

Mnogo prerano in nepričakovano nas je komaj v 56. letu starosti zapustila naša draga žena, mama in stara mama.

Gizela Tivadar

roj. Prša iz Velike Polane

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in dobrim sosedom, ki ste nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, vsem prijateljem, znancem in vsem ostalim, ki ste drago pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Pristrčna hvala tudi g. župniku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za prelepe besede ob grobu.

Velika Polana, 28. 2. 1982

Žalujoci: mož Štefan, hčerke Angela, Olga in Slava z družinami ter ostalo sorodstvo

*In ko vrata se zvečer odpro,
vsi vemo, da te nikdar več ne bo.
(Gruden)*

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo žalostno vest, da nas je v 84. letu starosti zapustil naš dobi mož, oče, dedek in pradedek

Franc Muršič

Maistrov borec iz Stare Nove vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika pospremili na zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se dr. Lei Talany-Pfeifer in dr. Milošu Borovšaku iz Murske Sobote za dolgoletno zdravljenje. Iskrena hvala osebju urološkega oddelka bolnišnice v Mariboru, posebno dr. Rajku Lahu in asistentu Andreju Pipku za pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala gasilskemu društvu iz Stare Nove vasi, g. duhovniku in g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem iz Križevca za odpete in godbi na pihala iz Gornje Radgone za odigrane žalostinke ter govorniku Jožetu Slaviču za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoci: žena Ivanka, hčerka Milka z možem Jožetom, hčerka Frančka z možem Stankom, hčerka Angela s sinom Tončkom, vnuki Stanko, Sonja, Stanko z ženo Marijo, Mira s hčerko Nataško, pravnukinji Stanka in Mojca ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Praznina je nastala v naših srcih, kajti tebe naš dragi mož, oče in zet

Avgust Kolenko

iz Mostja

ni več med nami. Ob tej boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in šopke ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala č. g. kaplanu Režonju za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoci: žena Ana, sin Alojz z ženo Jadranko, brat Jože, sestra Verona, brat Ivan, sestra Katarina, tašča in ostalo sorodstvo

*A dan je črni moral priti,
bridkosti dan, oj dan solzav,
teško se je bilo ločiti,
solze vse, ves jok zamaš.*

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je po zahrbtni bolezni za vedno zapustila naša draga mama, in žena

Ana Pozderek

roj. Jančar
iz Melince

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, darovali vence, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala govornici Albini Glavač in botrini Maroša, duhovnikoma za obred in pevskemu zboru iz Melince.

Žalujoci: mož Ivan, sin Anton z ženo Darinko, hčerka Nada z možem Slavkom, vnuki in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je za vedno zapustil oče, stari oče, dedek, pradedek in stric

Štefan Dragovič

pismonoša v pokoju iz M. Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, kolektivu PTT in znancem, ki ste z nami sočustvovali in nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala zdravniku ZD, medicinskemu osebju pljučnega oddelka bolnišnice v M. Soboti, posebno dr. Perkiču za lajšanje bolečin, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in direktorju PTT podjetja M. Sobota za poslovilne besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala
Merrewerther, Köseg, M. Sobota

Žalujoci: sin Štefan, hčerki Elizabeta in Marija z družinami, vnuki, pravnuki in ostalo sorodstvo

*A dan je črni moral priti,
bridkosti dan, oj, dan solzav,
teško je bilo se ločiti,
a solze vse, ves jok zamaš
(S. Gregorič)*

V SPOMIN

Silviji Škafar

iz Lendave

15. marca mineva bridko, žalostno leto, odkar je tiho in brez slovesa odšla tja, kjer ni trpljenja in ne bolečine, le mir - večni mir. Ob preranem grobu obstanejo ljudje brez besed, zro v cvetje in luči ter le trpka bolečina kot solza kane iz oči. V naših srcih pa tvoja podoba in tvoj lik še živi in bo živel do konca naših dni.

Vsem, ki obiskujete njen mnogo prerani grob, prižigate svečke in prinašate cvetje, najlepša hvala.

V tihi žalosti vsi njeni

ZAHVALA

25. februarja smo se v Bad Radkersburgu poslovili od našega dobrega brata in strica

Ludvika Šiftarja

Njegovo življenje, ki se je začelo v prekmurski vasi Strukovci, je ugasnilo v 88. letu starosti.

S tiho žalostjo se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za navzočnost na pogrebni svečanosti, za darovane vence in cvetje ter za izraženo sožalje.

Posebna zahvala tudi duhovniku za pogrebni obred.

Žalujoci: sestra Ema, nečaki Erika, Štefanija, Hedvika, Mišo in Karel z družinami ter svaka prof. dr. Erich in dr. Georg Vogler

LEDAVA

Obveščanje za delegate

Na seji sveta za informiranje pri občinski konferenci SZDL Lendava so med drugim spregovorili o povezovanju subjektov obveščanja za odločanje v Pomurju, predlogu programa dela, INDOK centru in o obveščanju ob letošnjih volitvah. Nove delegacije in delegati bodo nedvomno potrebovali veliko pomoč pri svojem delu, zlasti pa pravočasne in razumljive informacije, ki naj bi jim pomagale pri odločanju. V ta namen se bodo morali povezati vsi dejavniki obveščanja v občini in regiji.

Svet za informiranje bo zategadelj letos posvetil posebno pozornost obveščanju v organizacijah združenega dela in delovno-informativnih skupin v krajevnih skupnostih. V vseh delovnih organizacijah namreč nimajo svojih glasil, informativne skupine pa tudi niso aktivne v vsaki krajevni skupnosti.

Letos bo potrebno analizirati delo sredstev javnega obveščanja, vzpodbuditi delo svetov in zagotoviti finančna sredstva. Kongresno leto se bo po mnenju sveta za informiranje moralo čutiti tudi v obveščanju.

Jani D.

Aktivni planinci

Planinsko društvo »Matica« iz Murske Sobotice je eno aktivnejših v Pomurju. O tem priča tudi bližnji izlet, ki ga pripravljajo. V nedeljo, 21. marca, se bodo v spomin na boje borcev 9. korpusa NOV in PVJ odpravili na Porezen. Kljub temu da pomlad že trka na vrata, pa vse udeležence izleta velja opomniti, da je na gorah še precej snega in je torej za ta izlet potrebna popolna zimska oprema. Seveda pa ne bo odveč tudi nekaj izkušenj v zimskih pohodih in pa seveda kondicije. Ljubiteljem se kljub vsemu obeta lep in prijeten izlet.

D. L.

Pošto san doubó

Podpisali so se veščargje, kar verjetno pomeni vaščani, so pa tako lepo začeli, da takšnega lepega pisma nisem dobil niti od moje drage Margite v najinih najlepših časih, saj pišejo, da jim moj glas »bidi stara srca k življenju in vupanju in davle vupanje in lübezen do života«. Po tako lepem uvodu mi podpisani veščargje naznanjajo svoj problem, ki je, če sem ga prav razbral, nekako takšen:

Lansko leto je menda neki prekmurski kmet govoril po radiu, da bosta on in ing. Orvat (verjetno Horvat) startala na največji pridelek koruze. Iz tega starta pa menda ni bilo nič, ker sta morala start ponavljati. To verjetno pomeni, da s prvim posevkom ni bilo nič in sta morala sejati ponovno. V nadaljevanju pisma me veščargje s prikrito ironijo sprašujejo in prosijo »naj vó spravin, ali trbej idnouk ali dvakrat štartati za največji pridelek, ka do si tak znali pripravite kukorčno seme«. Na koncu jih tudi zanima, kakšen pridelek je imel ta kmet v lanskem letu.

Dragi veščargje!

Vaše pismo sem do potankosti preštudiral in vam sporočam naslednje:

1. Najprej vam moram sporočiti, da ni lepo, da z rahlim zadovoljstvom ugotovljate, da se onima »start« ni posrečil, ker to diši po tisti zgodbi, ko je zlata ribica obljubila kmetu, da mu izpolni vsako željo s tem, da vse, kar si zaželi, dobi njegov sosed dvojno. In si je kmet zaželel, naj mu crkne krava (tako bosta sosedu crknili dve).

2. Da bo zadeva popolnoma jasna, pa bi bilo najbolje, da bi dal odgovor tisti, ki je s to zadevo bolj seznanjen (verjetno ing. Horvat), saj tega problema nismo znali rešiti niti jaz, niti mb (mrzli bratranec) Aladar, niti stari Bükvič in ne sosed Bočkor.

3. Zato: Bela breza, zeleni bor, čakajte Horvatov odgovor!

Vaš Dodo

Prelomnica v stanovanjskem gospodarstvu

Minulo leto pomeni zares prelomnico v delu samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona, saj so se v okviru te samoupravne interesne skupnosti materialne dejavnosti uveljavili novi samoupravni družbenoekonomski odnosi. Kljub napotom so v občini namreč zaživele skupnosti stanovalcev, in nasploh hišna samouprava in s tem proces podružbljanja stanovanjske politike.

Ob teh temeljnih ciljih pa so — kot je bilo povedano na zadnji seji zbor uporabnikov in zbor izvajalcev — v skupnosti posvečali vsi pozornost še sprotim nalogam s

področja stanovanjskega gospodarstva. Kljub temu, da so stanarine v občini ene najnižjih v republiki in še daleč od ekonomskih (le 47,3 odstotkov) in je stopnja amortizacije vse višja, sredstva za redno vzdrževanje stanovanjskih objektov pa vse manj, so se uspešno lotili prenove starega mestnega jedra Gornje Radgone in drugih objektov v občini, ki imajo določene kulturne, narodopisne ali krajske značilnosti.

Žal pa so vse uspehe te SIS — ene najbolj delovnih v občini — zatemnili v prizadevanjih, ki jim, kot tudi samoupravni komunalni in-

terezni skupnosti že dalj časa nalagajo najvišji organi DPS in DPO v akciji za reorganizacijo oziroma združitve strokovnih služb obeh SIS materialne dejavnosti. Tu so strokovne službe zatajile, saj niso naredili ničesar. Ker pa bi z združitvijo strokovnih služb — delo obeh SIS, pa tudi sredstva se marsikje prepletajo — gospodarili smotrnejše, so delegati skupščine le sprejeli edini pravilni sklep: IS SO naj skliče še imenovani odbor za pripravo predloga, kjer se bo določil rok. In klobčič se bo pričel odmotavati, delegati pa se bodo odločili.

vp

Učence na bakovski šoli je obiskala tovarišica Hela Sreš — partizanka Tatjana. Velika ljubiteljica mladih je pripovedovala o pionirskih med NOB. Učenci jo zelo cenijo, saj je že tretjič s svojim pripovedovanjem obogatila njihovo znanje iz zgodovine. Ob čestitki za dan žena so si zaželeli še takih prijetnih srečanj. (Foto: A. D.)

Dragica Granfol

O pomoči ostarelim in drugim

Tekoče leto je proglašeno za leto ostarelih občanov, zato velja v njem posebna pozornost tistim z nižjo letnico rojstva. V ta namen pripravljajo občinska skupnost socialnega varstva v sodelovanju s skupnostjo socialnega skrbstva v Murski Soboti poročilo o stanju in problematiki ostarelih občanov soboške občine. Prav v njej je namreč na območju Goričkega veliko ostarelih kmetov, zato naj bi o teh vprašanjih razpravljali tudi vsi trije zbori občinske skupščine.

Na slednji skupščini skupnosti socialnega varstva v sedanji delegatski sestavi, je v Murski Soboti

tekla beseda tudi o uvajanju enotne evidence prejemnikov socialnovarstvenih pomoči. Prednosti skupne evidence sta dve: Prva je ta, da naj bi skupna evidenca — poleg podatkov o dohodkih in okoliščinah, ki so pomembne za oceno dejanskega socialnega stanja družine ali posameznika, vsebovala tudi mnenje organizacij združenega dela, krajevne skupnosti ter pristojnih strokovnih služb o socialnem položaju. Prav tako pa tudi pregled vseh že dodeljenih socialno-varstvenih pomoči, da ne bi prišlo do podvajanj. Kot drugo pa je pomembno tudi to, da pomeni takšna evidenca racionalizacijo prostora in časa. Občani bodo namreč po novem lahko vlagali zahteve za različne denarne pomoči na enem mestu in samo enkrat letno predložili podatke ter dokazila o svojem socialnem položaju, na osnovi katerih se bo odločalo o upravičenosti do posameznih pomoči.

bb

Možnosti za osebno delo

Zavod za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti je izdelal študijo o razvoju malega gospodarstva v pomurski regiji, torej v občinah Murska Sobotica, Radgona, Lendava in Ljutomer. O tej analizi so kritično spregovorili na medobčinski gospodarski zbornici v Murski Soboti. Razpravljali so ugotovljali, da študija ni popolna, saj je le »posnetek« dejanskega stanja na področju malega gospodarstva v družbenem in predvsem zasebnem sektorju. Naročnik študije, pomurske skupščine občin, ki so v ta namen odinile 500 tisoč novih dinarjev, pa hoče nekaj več. Študija naj bi nakazala smeri nadaljnega razvoja obrti. Ker to ni povsem zajeto, so sestavljalcu predlagali, naj dela še naprej, to kar pa je zdaj predložil, pa naj se obravnava kot osnutek. Vsi udeleženci razprave na gospodarski zbornici pa so dali priznanje delavcem zavoda za ekonomiko in urbanizem, saj je v analizi zbrano veliko podatkov, ki so seveda uporabljivi. Žal nam prostor tokrat ne dopušča, da bi naše bralce seznanili z vsemi

dosedanjimi ugotovitvami, pa vendarle naj zapišemo, da ta predlog študije že sedaj ugotavlja velike možnosti za osebno delo, torej za ustanovitev obratovnic. Pri izračunu potrebnega števila delavcev so uporabili normativ, ki prikazuje, za koliko prebivalcev je potreben en delavec posamezne dejavnosti malega gospodarstva. Strokovnjaki zavoda za ekonomiko in urbanizem so tako prišli do zanimivih podatkov; nanizali bomo le nekatere in se nanašajo na celotno Pomurje: za popravilo in vzdrževanje motornih vozil je treba v vseh štirih občinah še 187 delavcev, za dejavnost elektroinstalaterstva 127, mizarstvo 128, zidarstvo in fasaderstvo 157, šiviljstvo 103, popravilo kmetijske mehanizacije 39, krojaštvo 70, strojno ključničarstvo 26, RTV mehanika 38, kovaštvo 21, finomehanika 17, parketarstvo 20, pečarstvo in polaganje plošč 42, čevljarstvo 13, urarstvo 14, avtoelektričarstvo 17, popravilo gospodinjstvih aparatov 15, teracerstvo 11, tesarstvo 5, vulkanizerstvo 13, pletilstvo 11, mizarstvo 128, stavbno

ključničarstvo in kleparstvo 11, gnaverstvo 5, zlatarstvo in juvelirstvo 3 itd. Možnosti za osebno delo torej ne manjka.

Na seji na medobčinski zbornici pa so ob analiziranju možnosti za delo v obrti izpostavili problem tako imenovanih popoldanskih obrtnikov, torej ljudi, ki so sicer zaposleni ali pa jim je osnovna dejavnost kmetijstvo. Nekateri izmed teh ob razmeroma nizkih davščinah dosegajo zelo dobre dohodek. Mnenja o tem, ali še naprej dovoljevati tako postransko obrt, ali pa jo zajeziti, so se kresala. Eni so menili, da bi poslej izdajali dovoljenja za določen čas, na primer za obdobje dveh let. V tem času, naj bi se pavšalno odločil ali za redno obrtno dovoljenje, ali pa obrt opustil. Zdi se, da je taka politika in redu, saj se je obrtniku-zacetniku težko postaviti na noge, kaj šele, če mora od samega začetka plačevati davke in visoke prispevke. Izkušnje iz soboške občine kažejo, da se veliko občanov, ki opravljajo »postransko dejavnost« kmalu odloči za redno obrt. Mnogim je torej to odskočna deska!

V Pomurju je možnosti za osebno delo veliko, žal pa zanimanje za obrt, razen za gostinstvo in avto prevoznitvo, ni veliko. Nadaljna raziskava zavoda za ekonomiko in urbanizem naj bi bila »tempirana« tudi na ugotavljanje vzrokov. Zaslugek obrtnikov ni vprašljiv, saj vsi dobro shajajo, seveda pa takih dohodkov ne dosegajo v normalnem 8-urnem delavniku, ampak večih dnevno prežive v delavnici ali pa na terenu, ne nazadnje tudi v gostinskem lokalu kot gostinci, tudi po 16 ur dnevno.

Nekatere dejavnosti se odvijajo tudi čez nedeljo in praznike. Kot na dlani se ponuja ena izmed ugotovitev, zakaj premalo zanimanje za obrt, vzrok za to je tudi beg od dela, trdega dela. Je pač žal pri nekaterih ljudeh še vedno prisotno mnenje, da je boljše manj delati in manj zaslužiti kot pa več delati in več zaslužiti.

Š. SOBOČAN

Zgleden primer proslavljanja

Podobno kot drugje, so tudi v murskosoboški občini ob letošnjem 8. marcu — dnevu žena — pripravili razne prireditve in slovesnosti. Te so se zvrstile v številnih delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in šolah, kjer so se še enkrat na ustrezen način spomnili ogromnega prispevka žensk v delovnem procesu in družbenem življenju. Tako je bilo tudi v krajevnih skupnostih mesta Murska Sobotica, kjer so predstavniki vseh šestih krajevnih konferenc socialistične zveze za svoje občanke pripravili osrednjo proslavo ob dnevu žena. V dvorani kina Park so v ponedeljek zvečer ob tej priložnosti organizirali pester kulturni program, v katerem sta sodelovala godba na pihala in pevski zbor tukajšnjega društva upokojencev.

Pod geslom »Kjerkoli ste vi, so tudi starejši ljudje« je potekala tudi nadvse prisrčna proslava s skromno pogostitvijo v mestni krajevni skupnosti Lendavska, ki jo je pripravila sekcija za družbenoekonomski in politični položaj žensk pri krajevni konferenci SZDL. Na to srečanje, ki je minilo zares v zelo prijetnem vzdušju, so tokrat povabili vse ženske, starejše od 65 let (skupno jih je 82), in se jim ob tej priložnosti znova zahvalili za njihov dosedanj prispevek v razvoju družbenih odnosov. Spregovoril jim je tudi predsednik KK SZDL Franc Cipot.

In kar je treba še posebej omeniti — to je bila pogostitev in obdaritev starejših žensk, ki so bile nadvse ugodno presenečene. Mnoge mlajše občanke KS Lendavska so se namreč odločile, da bodo svojim starejšim vrstnicam postregle kar z doma pečnim pecivom, medtem ko so prizadevne delavke Galenskega laboratorija pomurskih lekarn, ki ima svoj sedež v tej krajevni skupnosti, izdelale lična darila. Ali ne bi kazalo ta zgleden primer sodelovanja delovne organizacije in krajevne skupnosti posnemati še marsikje drugje? Vsekakor!

Milan Jerše

Letošnje proslave skromne in delovne

Koordinacijski odbor za proslave pri predsedstvu občinske konference SZDL Lendava je pred nedavnim analiziral realizacijo programa proslav v lanskem letu in sprejel program za letošnje. V lanskem letu je bil program skoraj v celoti realiziran, razen otvoritve kulturnega doma v Dobrovniku in usposobitve radijske postaje v Lendavi. Ocenjeno je bilo, da so bile proslave skromne, a vendar slovesne, delovni ljudje in občani so počastili vse praznike, večjih manifestacij pa ni bilo. Tako naj bi bilo tudi v letošnjem letu, večino proslav in praznovanj bodo pripravili v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, seveda pa bodo letošnje proslave specifične, saj smo v letu kongresov. Družbenopolitične organizacije bodo pripravile slovesnosti pred kongresi, vendar bodo tudi te delovne. Koordinacijski odbor za proslave pa je opozoril na izredno slabo tehnično opremljenosti pri organizaciji večjih manifestacij.

Lendava namreč že dalj časa nima primerne ozvočitve, prav to pa lahko izniči še tako dobro pripravljene kulturne ali druge programe. V letošnjem letu bi bilo potrebno to vprašanje rešiti, verjetno bi bilo najbolje sredstva zagotoviti z združevanjem v družbenopolitičnih organizacijah, organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih in krajevni skupnosti Lendava.

Jani D.